

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
REPUBLIC OF BULGARIA

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
NATIONAL STATISTICAL INSTITUTE

Околна среда 2008
Environment 2008

ПРЕДГОВОР

Публикацията съдържа данни от статистическите изследвания на НСИ, свързани с околната среда, през 2008 година. Представени са и данни по основни показатели за периода 2001 - 2008 година. Информацията е систематизирана в следните теми:

- Емисии на вредни вещества в атмосферата
- Водоземане, водоснабдяване, водопотребление, отпадъчни води, пречиствателни станции
- Отпадъци
- Разходи за придобиване на дълготрайни активи с екологично предназначение и за тяхното поддържане
- Дълготрайни материални активи с екологично предназначение
- Шумово натоварване
- Защитени територии и обекти
- Наказани престъпления, свързани с околната среда, и осъдени лица

Данните са агрегирани на отраслово, административно-териториално и природо-географско ниво. Информацията е представена в таблици, графики и тематични карти. Изданието представлява интерес за широката общественост, органите за държавно управление, еколозите и икономистите.

Административно-териториалните единици „области” са представени съгласно Закона за административно-териториалното деление на Република България, а териториалните единици за статистически цели „статистически зони” и „статистически райони” – съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България, която кореспондира с Класификацията NUTS на Евростат.

PREFACE

The publication contains environmental data from NSI statistical surveys in 2008. The main indicators are presented for the 2001 - 2008 period. The information is systematized in the following items:

- Emissions in the air
- Water abstraction, water supply, water use, wastewaters, sewage treatment plants
- Waste
- Expenditure on acquisition and maintenance of tangible fixed assets with ecological use
- Tangible fixed assets with ecological use
- Noise
- Protected natural scenery
- Crimes against environment with penalties imposed and convicted persons

Data are aggregated by economic activity, by territorial-administrative and spatial level. Information is presented in tables, graphs and thematic maps. The publication is of interest to the broad public, the Government authorities, ecologists and economists.

The administrative-territorial units ‘districts’ are presented according to the Law of the Administrative Territorial Structure of the Republic of Bulgaria while the territorial units for statistical purposes, i.e. ‘Statistical zones’ and ‘Statistical regions’, are presented according to the Classification of Territorial Units for Statistics in Bulgaria that corresponds to Eurostat NUTS classification.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	2
Съкращения и знаци	9
Основни показатели	
1. Територия на България	11
2. Население и брутен вътрешен продукт	12

I. ВЪЗДУХ

Методологични бележки	13
Коментар към данните	13
1. Общи емисии на вредни вещества в атмосферата през 2008 година	19
2. Емисии на вредни вещества в атмосферата от индустриални горивни и производствени процеси в някои промишлени райони през 2008 година	20

II. ВОДА

Методологични бележки	22
Коментар към данните	23
1. Иззета вода по водоизточници и вид водоснабдяване	31
2. Събиране, пречистване и доставяне на води - обществено водоснабдяване и напоителни системи	33
3. Използвана вода по дейности и вид на водоснабдяването	35
4. Водоползване във водоелектрическите централи	37
5. Образувани и заустени отпадъчни води и води от охлаждане	38
6. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води	40
7. Водопроводна и канализационна мрежа	42
8. Дял на населението, свързано с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води	43
9. Иззета вода по вид на водоснабдяването и вид на водоизточниците по статистически зони и статистически райони през 2008 година	44
10. Събиране, пречистване и доставяне на води - обществено водоснабдяване и напоителни системи по статистически зони, статистически райони и по области през 2008 година	45
11. Използвана вода по дейности и по вид на водоснабдяването по статистически зони, статистически райони и по области през 2008 година	47
12. Използвана вода от домакинствата от общественото водоснабдяване (ВиК) по статистически зони, статистически райони и по области (средно на човек)	49
13. Заустени отпадъчни води и води от охлаждане във водни обекти по статистически зони, статистически райони и по области през 2008 година	50
14. Действащи селищни пречиствателни станции за отпадъчни води по статистически зони, статистически райони и по области през 2008 година	53
15. Дял на населението, свързано с обществено водоснабдяване, обществена канализация и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води, по статистически зони, статистически райони и по области през 2008 година	56

III. ОТПАДЪЦИ

Методологични бележки	58
Коментар към данните	59
1. Образувани отпадъци от икономическата дейност	66
2. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2006 година	67
3. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2007 година	69
4. Отпадъци от икономическата дейност по вид през 2008 година	71

5. Отпадъци от дейността по икономически групи	73
6. Отпадъци от дейността по икономически групи през 2008 година	77
7. Битови отпадъци	80
8. Население, населени места, битови отпадъци и депа за битови отпадъци през 2008 година – общо	82
9. Образувани битови отпадъци по статистически зони, статистически райони, и по области и общини през 2008 година	84
10. Събрани битови отпадъци от населението в обслужваните населени места и депа за битови отпадъци по статистически зони, статистически райони, и по области и общини през 2008 година	90
11. Събрани твърди и течни отпадъци, приети санитарни води и баласт	99
12. Събрани твърди и течни отпадъци, приети санитарни води и баласт през 2008 година	99

IV. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ

Коментар към данните	100
1. Защитени територии	102
2. Защитени територии и обекти през 2008 година	103

V. ШУМ

Коментар към данните	104
1. Наблюдавани пунктове за регистриране на шума	105
2. Регистрирани шумови нива по области и градове през 2008 година	106

VI. РАЗХОДИ

Методологични бележки	108
Коментари към данните	108
1. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда	119
2. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления (2002 – 2005 година)	120
3. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по направления (2006 - 2008 година)	121
4. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда през 2008 година	122
5. Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2008 година	123
6. Разходи за поддържане на дълготрайни материални активи с екологично предназначение и извършени мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда през 2008 година	124
7. Източници на средства за финансиране на разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2008 година	125
8. Екологични глоби и санкции през 2008 година	127
9. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по икономически дейности през 2008 година	128
10. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда по статистически зони и статистически райони през 2008 година	131

VII. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Методологични бележки	133
Коментар към данните	133

1. Наличност на дълготрайните материални активи с екологично предназначение в края на годината (2002 - 2005 година)	137
2. Наличност на дълготрайните материални активи с екологично предназначение в края на годината (2006 - 2008 година)	138
3. Наличност и движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение през 2008 година	139
4. Наличност и движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение по икономически дейности през 2008 година	140
5. Наличност и движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение по статистически зони и статистически райони през 2008 година	145

VIII. НАКАЗАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, И ОСЪДЕНИ ЛИЦА

Методологични бележки	149
Коментар към данните	149
1. Наказани престъпления, свързани с околната среда	151
2. Осъдени лица за извършени престъпления, свързани с околната среда	151
3. Наказани престъпления - общо и по някои членове от Наказателния кодекс, свързани с околната среда, през 2008 година	152
4. Осъдени лица - общо и по някои членове от Наказателния кодекс, свързани с околната среда, през 2008 година	152

CONTENTS

Preface	2
Abbreviations and symbols	10
Basic indicators	
1. Territory of Bulgaria	11
2. Population and Gross domestic product	12
I. AIR	
Methodological notes	16
Comments to the data	16
1. Total emissions in the air in 2008	19
2. Emissions into atmosphere from production of electricity and heating processes and industrial processes for some industrial regions in 2008	20
II. WATER	
Methodological notes	27
Comments to the data	28
1. Water abstraction by source and supply category	31
2. Collection, purification and water supply - public water supply and irrigation systems	33
3. Water used by activity and by supply category	35
4. Water used in hydro-electric power plants	37
5. Generation and discharge of wastewater and cooling water	38
6. Operating urban wastewater treatment plants	40
7. Water supply and sewage network managed by water companies	42
8. Share of population connected to public water supply, sewerage and wastewater treatment	43
9. Water abstraction by source and supply category by statistical zone and statistical region in 2008	44
10. Collection, purification and water supply - public water supply and irrigation systems by statistical zone, statistical region and by district in 2008	45
11. Water used by activity and supply category by statistical zone, statistical region and by district in 2008	47
12. Water used by household from public water supply by statistical zone, statistical region and by district (average per capita)	49
13. Wastewater and cooling water discharged into water body by statistical zone, statistical region and by district in 2008	50
14. Operating urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2008	53
15. Population connected to public water supply, sewerage and urban wastewater treatment plants by statistical zone, statistical region and by district in 2008	56
III. WASTE	
Methodological notes	62
Comments to the data	63
1. Generated waste from economic activity	66
2. Waste from economic activity by type in 2006	67
3. Waste from economic activity by type in 2007	69
4. Waste from economic activity by type in 2008	71
5. Waste from activity by economic activity groupings	73

6. Waste from activity by economic activity groupings in 2008	77
7. Municipal waste	80
8. Population, settlements, municipal waste and landfill sites for municipal waste in 2008–total	82
9. Generated municipal waste by statistical zone, statistical region, district and by municipality in 2008	84
10. Collected municipal waste from the population in served settlements and landfill sites for municipal waste by statistical zone, statistical region, district and by municipality in 2008	90
11. Collected solid waste, liquid waste and ballast	99
12. Collected solid waste, liquid waste and ballast in 2008	99

IV. PROTECTED NATURAL SCENERY

Comments to the data	101
1. Protected natural areas	102
2. Protected natural scenery in 2008	103

V. NOISE

Comments to the data	104
1. Surveyed points of noise registration	105
2. Registered noise levels by district and town in 2008	106

VI. EXPENDITURE

Methodological notes	114
Comments to the data	114
1. Expenditure on protection and restoration of the environment	119
2. Expenditure on protection and restoration of the environment by use (2002 - 2005)	120
3. Expenditure on protection and restoration of the environment by use (2006 - 2008)	121
4. Expenditure on protection and restoration of the environment in 2008	122
5. Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use in 2008	123
6. Expenditure on maintenance of tangible fixed assets with ecological use and activities on protection and restoration of the environment in 2008	124
7. Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use by source in 2008	125
8. Fines and sanctions referring to the environment in 2008	127
9. Expenditure on protection and restoration of the environment by economic activity grouping in 2008	128
10. Expenditure on protection and restoration of the environment by statistical zone and statistical region in 2008	131

VII. TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE

Methodological notes	135
Comments to the data	135
1. Availability of the tangible fixed assets with ecological use at the end of the year (2002 - 2005)	137
2. Availability of the tangible fixed assets with ecological use at the end of the year (2006 - 2008)	138
3. Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use in 2008	139

4. Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by economic activity grouping in 2008	140
5. Availability and movement of the tangible fixed assets with ecological use by statistical zone and statistical region in 2008	145

VIII. CRIMES AGAINST ENVIRONMENT WITH PENALTIES IMPOSED AND CONVICTED PERSONS

Methodological notes	150
Comments to the data	150
1. Crimes against environment with penalties imposed	151
2. Persons convicted for committed crimes against environment	151
3. Crimes against environment with penalties imposed in 2008 - total and by Penal Code article	152
4. Persons convicted for crimes against environment in 2008 - total and by Penal Code article	152

СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ

АЕЦ	- атомна електроцентрала
БВП	- брутен вътрешен продукт
БПК	- биохимическа потребност от кислород
бр.	- брой
ВЕЦ	- водноелектрическа централа
вкл.	- включително
г.	- година
дБ	- децибел
ДМА - ЕП	- дълготрайни материални активи с екологично предназначение
евро/м ³	- евро за кубичен метър
евро/чов.	- евро на човек
ИАОС	- Изпълнителна агенция по околна среда
кг/г.	- килограм за година
кг/чов./г.	- килограм на човек за година
км ²	- квадратен километър
куб. м/г.	- кубически метър за година
л/ден.	- литър за денонощие
л/чов./ден.	- литър на човек за денонощие
лв./куб. м	- левове за кубически метър
м ³	- кубически метър
м ³ /MWh	- кубически метър на MWh
млн.м ³ /г.	- милиона кубически метра за година
м ³ /чов./г.	- кубически метър на човек за година
м ³ /чов/ден.	- кубически метър на човек за денонощие
мг/л	- милиграм на литър
мгО ₂ /л	- милиграм кислород на литър
МОСВ	- Министерство на околната среда и водите
НАСЕМ	- Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
н.д.	- неклассифицирани другаре
НМДА - ЕП	- нематериални дълготрайни активи с екологично предназначение
НСИ	- Национален статистически институт
ОВОС	- оценка на въздействието върху околната среда
ОС	- околна среда
ППСОВ	- Производствена пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	- Пречиствателна станция за питейни води
ПУДООС	- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
СПСОВ	- Селищна пречиствателна станция за отпадъчни води
т	- тон
О ₂ /ден	- кислород за денонощие
ха	- хектар
хил. м ³	- хиляди кубически метра
ХПК	- химическа потребност от кислород
щ.д.	- щатски долар
.	- липсват данни
-	- няма случай
*	- предварителни данни
0	- величина, по-малка от половината на употребената единица мярка
х	- поради естеството на данните не може да има случай
..	- конфиденциални данни

ABBREVIATIONS AND SYMBOLS

NPP	- nuclear power plant
GDP	- gross domestic product
BOD	- biochemical oxygen demand
Db	- decibel
HPP	- hydroelectric power plant
ExEA	- Executive Environmental Agency
EIE	- estimate on impact of environment
EMEP	- Enterprise for Management of the Environment Protection Activities
MOEW	- Ministry of Environment and Water
TFA	- tangible fixed assets
l/per capita/day	- litres per capita per day
m ³	- cubic meter
m ³ /day	- cubic meter per day
kg/year per capita	- kilogram per capita yearly
lv./m ³	- Levs for cubic meter
ITFA	- intangible fixed assets
IWWTP	- Independent waste water treatment plant
UWWTP	- Urban waste water treatment plant
DWTP	- Drinking water treatment plant
Ha	- hectare
t	- ton
COD	- chemical oxygen demand
USD	- U. S. dollars
.	- data not available
-	- figures not applicable
*	- preliminary data
0	- less than half of unit employed
x	- category not applicable
..	- confidential data

1. ТЕРИТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ¹
TERRITORY OF BULGARIA¹

(Квадратни километри)
(Square kilometres)

Общо	111001.9	Total area
Земеделски територии	63764.8	Agricultural
Горски територии	37157.5	Forestry
Населени места и други урбанизирани територии	4603.4	Settlements and other urbanized areas
Водни течения и водни площи	2010.4	Water flows and areas
Територии за добив на полезни изкопаеми	2710.9	Territory of mining and quarrying raw materials
Територии за транспорт и инфраструктура	754.9	Transport and infrastructure territory

¹ Източник: Агенция по геодезия, картография и кадастър към МРРБ - "Баланс на територията на Република България към 31.12.2000 г."

¹ Source: The Geodesy, Cartography and Cadastre Agency at the Ministry of Regional Development and Public Works - "Territorial balance of the Republic of Bulgaria as of 31.12.2000".

2. НАСЕЛЕНИЕ И БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ POPULATION AND GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Население към 31.12. - хиляди	7891.1	7845.9	7801.3	7761.0	7718.8	7679.3	7640.2	7606.6	Population as of 31 December - thousand
Средногодишно население - хиляди	7913.3	7868.9	7823.6	7781.2	7739.9	7699.0	7659.8	7623.3	Average annual population
Гъстота на населението на км ²	71.1	70.7	70.3	69.9	69.5	69.3	68.9	68.6	Population density per sq. km
Брутен вътрешен продукт по пазарни цени - текущи цени, милиони левове ¹	29709	32402	34628	38823	42797	49361	56520	66728	Gross Domestic Product at market prices - current prices, million BGN ¹
Брутна добавена стойност по базисни цени - общо за икономиката - текущи цени, милиони левове ¹	26356	28107	29604	32437	35220	40350	46401	54851	Gross Value Added at current prices, million BGN, ¹
Аграрен	3533	3438	3478	3560	3322	3444	2898	4001	Agriculture
Индустрия	7804	8058	8620	9487	10344	12473	14985	16752	Industry
Услуги	15019	16611	17506	19390	21555	24433	28518	34097	Services

¹ От 2002 г. данните включват разпределение на косвено измерените финансово-посреднически услуги по потребители.

¹ Since 2002 the data include allocation of financial intermediation services indirect measured by consumers.

I. ВЪЗДУХ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Таблицата за емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух е структурирана въз основа на информация от Националния статистически институт и Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите.

Данните за емисиите по промишлени райони, в които са съсредоточени основните източници на замърсяване, включват данни само за индустриалните горивни (вкл. отопление на обществени и заводски сгради) и производствени процеси.

За събиране на първичната информация и изчисляване на емисиите на вредни вещества е използвана методика на НСИ и МОСВ, хармонизирана с методиката CORINAIR, която е разработка на Европейския съюз. За 2007 и 2008 г. е използван трети актуализиран вариант на методиката. Емисиите са определени по разчетен метод на основата на: консумирано гориво, съдържание на сяра, топлотворна способност, количество произведена продукция и вложени суровини, както и емисионни фактори за съответните замърсители.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

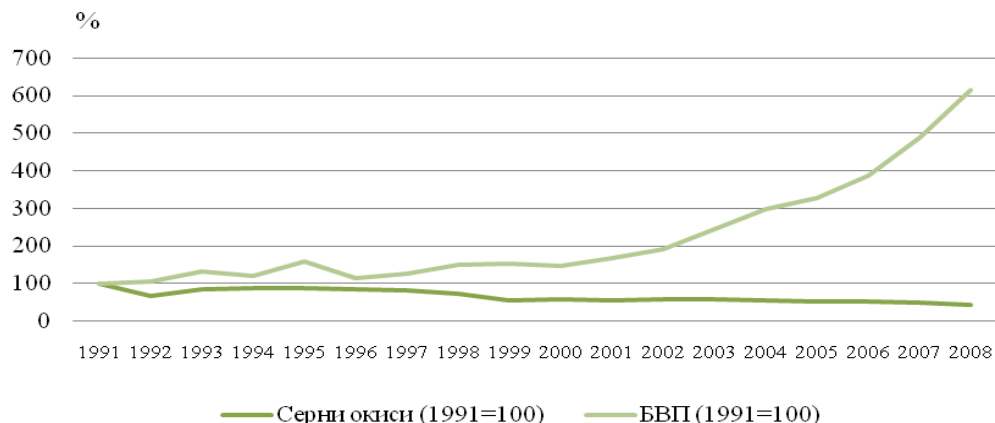
Емисиите в атмосферата са пряк резултат от стопанската активност в страната. Размерът на емитираните вредни вещества зависи както от количеството на употребените горива и произведената продукция, така и от равнището на използваните технологии. Най-общата характеристика на връзката икономика - околна среда се съдържа в показателя „емисия на единица БВП“.

Отнесени към произведения брутен вътрешен продукт, емисиите характеризират неговата ресурсоемкост (енергоемкост) и структура. Големият разход на енергия за производството на единица БВП се съпътства и с големи емисии на единица БВП, и обратно. В дългосрочен план намаляването на емисиите на единица БВП може да се дължи на промени в технологичните процеси - използване на ресурсоспестяващи технологии, пречистване на отпадъчните газове и производство на високотехнологична продукция.

В краткосрочен план промените в емисиите на единица БВП се дължат най-вече на промени в структурата на БВП - например увеличаване на относителния дял на услугите за сметка на индустрията.

След 1999 г. съществува тенденция за намаляване на емисиите в атмосферата. Тази тенденция може да се илюстрира с емисията на серни окиси през 2008 г., която е намалела в сравнение с 2007 г. с 14%. Намаляват и емисиите на повечето от останалите замърсители. Изключение правят емисиите на неметанови летливи органични съединения и двуазотен окис, които съдържат по-значителни промени в методиката на изчисление. Следващата графика илюстрира тенденцията към намаляване на емисиите от серни окиси на фона на нарастващия БВП.

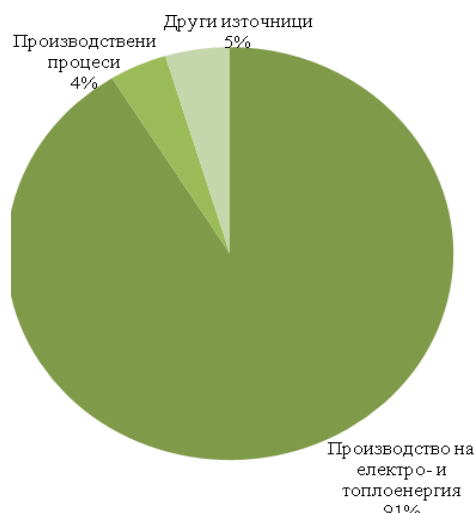
Фиг. 1.1. Емисии на серни окиси и БВП (1991 = 100)

Емисиите на серни окиси през 2008 г. са по-малко от половината на тези през 1991 г., докато БВП нараства почти шест пъти (по цени за годината в щ.д.).

В структурата на емисиите от серни окиси най-голям дял имат процесите на изгаряне на горива за добив на енергия - 91%, следват „други източници" и производствени процеси - съответно 5 и 4% (фиг. 1.2).

Фиг. 1.2. Структура на емисиите от серни окиси от основните групи източници през 2008 година

Добивът на електроенергия и топлоенергия формира 78% от емисията на въглероден двуокис.

Производствените процеси имат сравнително малък дял от общите емисии на серни окиси, но формират 77% от емисиите на неметанови летливи органични съединения. Групата „други източници", която включва битовото изгаряне, транспорта, селското стопанство и природата, формира 92% от емисията на въглеродния окис, 95% от емисията на метан и 51% от емисията на азотни окиси. Големи източници на метан са природата, газопреносната мрежа и транспорта.

Съпоставката на емисиите с БВП показва устойчива тенденция към намаление на замърсяването на единица произведен БВП. В сравнение с 2004 г. през 2008 г. емисиите от серни окиси на 1 000 щ.д. БВП намаляват над два пъти - от 0.039 на 0.015 тона (използваните стойностни показатели са по цени за съответната година). Въпреки това по отношение на показателя „изразходвана енергия" (килограми нефтен еквивалент) за производството на 1 000 евро БВП България изостава значително от други страни.

Енергиен интензитет на икономиката за 2006 година

Държави	Енергиен интензитет на икономиката - изразходвано условно гориво (нефтен еквивалент килограма) за 1000 евро БВП
България	1554
Белгия	219
Великобритания	193
Германия	155
Гърция	205
Дания	118
Испания	211
Франция	179
Полша	574
Румъния	1128
Турция	447
Унгария	521
Чехия	795

Данни на Евростат.

Териториално индустрията в страната е концентрирана в и около гъсто населени райони. Така се формират промишлени райони, за които е характерно относително по-високо ниво на емисиите в сравнение с останалата част от страната и едновременно замърсяване на въздуха с няколко вида вредни вещества.

През 2008 г. най-значително продължава да бъде замърсяването на въздуха от района на СМЕК „Марица-изток”. Емитирани са около 65% от общо отделените серни окиси. Високи са и количествата на емитираните вредни вещества в района на Димитровград - азотни окиси (18%) и амоняк (65%).

Средно за територията на страната през 2008 г. емисията на серни окиси на квадратен километър е 6.6 т. (7.7 т през 2007 г.) и средно на човек от населението - 96 кг (112 кг през 2007 г.). В сравнение с 1991 г. емисиите от серни окиси са намалели с 56% , а населението - с 12%.

I. AIR

METHODOLOGICAL NOTES

The table on emissions of harmful substances in the air is based on information from the National Statistical Institute (NSI) and the Executive Environmental Agency at the Ministry of Environment and Water.

Data on emissions by industrial regions, in which the major sources of pollution are concentrated, include data referring only to industrial combustible (incl. heating of public and factory buildings) and industrial processes.

For collecting primary information and calculation of pollutants' emissions methods of NSI and Ministry of Environment and Water are used, harmonized with the developed by the European Union CORINAIR methods. For 2007 and 2008 third updated variant of the methodology was used. Emissions are estimated using a calculation method defined on the basis of the following parameters: fuels consumed, sulphur content, calorific value, quantity of produced output and input raw materials as well as emission factors applicable for the respective pollutants.

COMMENTS TO THE DATA

The emissions into the air are a direct result of the economic activity in the country. Amount of the emitted harmful substances depends on the quantities of consumed fuels, produced output and the level of used technologies. The most common characteristic of the relation "economy - environment" is contained in the indicator "emission per unit of GDP".

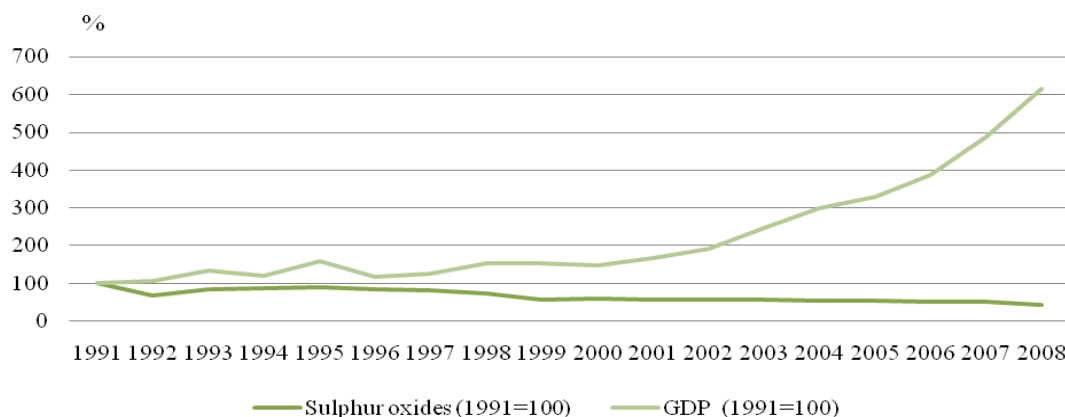
Attributed to the produced GDP, the emissions characterize its resource capacity (energy intensity) and structure. High consumption of energy for production of unit of GDP is accompanied with high emissions per unit of GDP, and vice versa.

In a long-term perspective the reduction of emissions per unit of GDP could be due to changes in the technological processes - use of resource-saving technology, the waste gases' purification and production of high-tech products.

In a short term, changes in emissions per unit of GDP are mostly due to changes in the structure of GDP - for example, increasing the relative share of services on behalf of the industry.

After 1999 there is a tendency to reduce emissions into the atmosphere. This tendency can be illustrated by the emission of sulphur oxides in 2008, which decreased by 14% compared to 2007. Emissions of the most other pollutants are also reduced. Exceptions are the emissions of non-methane volatile organic compounds and dinitrogen oxide, at which there are more significant changes in the methods of calculation. Following graph illustrates the tendency towards reducing emissions of sulfur oxides in the context of increasing GDP.

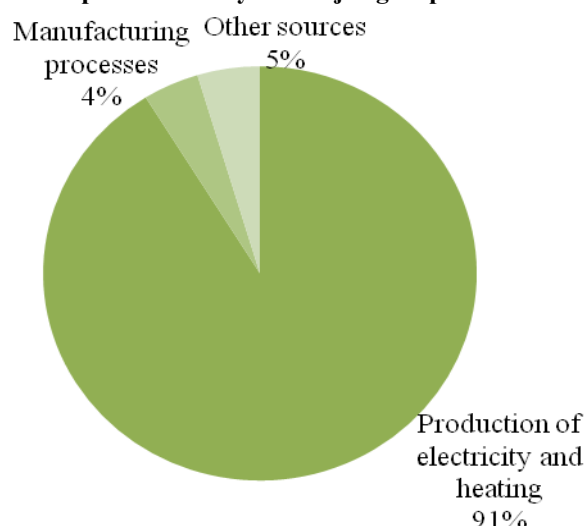
Figure 1.1. Emissions of Sulphur oxides and GDP (1991 = 100)

Emissions of sulfur oxides in 2008 are less than half of those in 1991, while GDP grew nearly six times (at current year prices in USD).

In the structure of emissions of sulfur oxides the largest is the share of processes of combusting fuels for energy production - 91%, followed by "Other sources" and industrial processes - respectively 5 and 4% (Fig. 1.2.).

Figure 1.2. Structure of emissions of sulphur oxides by the major groups of sources in 2008

The production of electricity and heat generates 78% of the emission of carbon dioxide.

Industrial processes have relatively small share of total emissions of sulfur oxides, but form 77% of emissions of non-methane volatile organic compounds. The group "Other sources", which includes household heating, transport, agriculture and nature forms 92% of carbon monoxide emissions, 95% of methane emissions and 51 percent of emissions of nitrogen oxides. Major sources of methane are the nature, gas-pipe network and transport.

A comparison between emissions and GDP shows steady trend towards reduction of pollution per unit of produced GDP. Compared with 2004, in 2008, emissions of sulfur oxides per 1 000 USD of GDP decreased more than double - from 0.039 to 0.015 tons (the used value indicators are presented at corresponding year prices). However, in respect of the "energy consumed" (kg oil equivalent) for production of 1000 Euro of GDP, Bulgaria lags far behind other countries.

Energy intensity of the economy in 2006

State	Energy intensity of economy – conditional fuel consumed (kg oil equivalent) per 1 000 euro of GDP
Bulgaria	1554
Belgium	219
United Kingdom	193
Germany	155
Greece	205
Denmark	118
Spain	211
France	179
Poland	574
Romania	1128
Turkey	447
Hungary	521
Czech Republic	795

Source of data: Eurostat.

In a spatial aspect industry in the country is concentrated in and around areas with high density of population. In this way, industrial regions are formed, which are characterized by a relatively higher level of emissions compared to the rest of the country and simultaneously by air pollution with several types of harmful substances.

In 2008, the most significant remains the air pollution in the region of "Maritsa-East". About 65% of the total earmarked sulfur oxides were emitted from this region. Also high are the quantities of the emitted harmful substances in the region of Dimitrovgrad - nitrogen oxides and ammonia, respectively 18 and 65%.

Average for the country's territory in 2008, emissions of sulfur oxides per square kilometre amount to 6.6 tons (7.7 tons in 2007) and average per capita - to 96 kilograms (112 kg in 2007). Compared to 1991 emissions of sulfur oxides have decreased by 56%, while the population - by 12%.

1. ОБЩИ ЕМИСИИ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В АТМОСФЕРАТА ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
TOTAL EMISSIONS IN THE AIR IN 2008

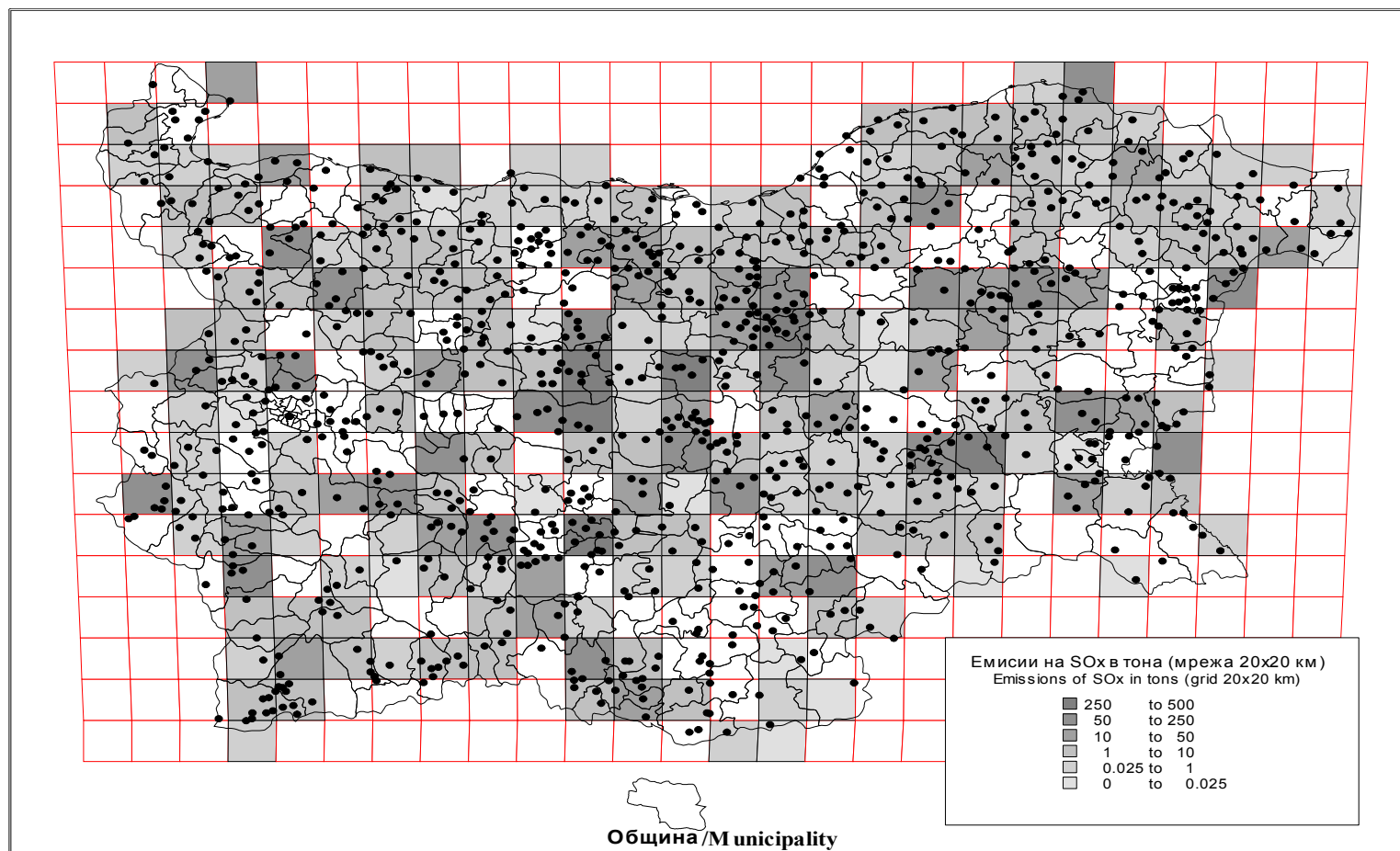
Източник на емисии	Общо Total	Производство на топло-и електронергия и отопление на обществени сгради Power stations and industrial fuel combustion and public heating	Прозводствени процеси Industrial processes	Битово горене Household heating	Пътен транспорт Road transport	Друг транспорт Other mobile sources	Обработка и складиране на твърди отпадъци Solid wastes treatment and landfill	Селско стопанство Agriculture	Природни източници Nature	Source of emissions
										(Тонове) (Tons)
Серни окиси	735218	670393	30649	3650	150	30373	3	-	-	Sulphur oxides
Азотни окиси	193071	62726	31958	5678	48849	39560	94	3416	789	Nitrogen oxides
Метан	593067	418	458172	-	-	-	-	127546	6930	Methane
Неметанови летливи органични съединения	308601	83	15531	39444	34215	6239	364	26683	186042	Non-methane volatile organic compounds
Въглероден окис	444814	1348	35181	177847	176844	16024	5	1776	35788	Carbon oxide
Въглероден двуокис	44950981	35179878	5040157	-	-	-	-	4099398	631548	Carbon dioxide
Двуазотен окис	39652	6572	114	-	-	-	-	18277	14689	Dinitrogen oxide
Амоняк	58176	-	1569	-	691	4	7007	48904	-	Ammonia

2. ЕМИСИИ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В АТМОСФЕРАТА ОТ ИНДУСТРИАЛНИ ГОРИВНИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ ПРОЦЕСИ В НЯКОИ ПРОМИШЛЕНИ РАЙОНИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
EMISSIONS INTO ATMOSPHERE FROM PRODUCTION OF ELECTRICITY AND HEATING PROCESSES AND MANUFACTURING PROCESSES FOR SOME INDUSTRIAL REGIONS IN 2008

(Тонове)
(Tons)

Промислени райони	Серни окиси Sulphur oxides	Азотни окиси Nitrogen oxides	Метан Methane	Неметанови летливи органични съединения Non-methane volatile organic compounds	Въглероден окис Carbon oxide	Въглероден двуокис Carbon dioxide	Двуазотен окис Dinitrogen oxide	Амоняк Ammonia	Industrial regions
Общо	701042	94684	458590	15614	36529	40220035	6686	1569	Total
Кремиковци	3003	557	5177	238	18881	941799	17	0	Kremikovtsi
Перник	8132	959	4616	115	9562	582112	88	0	Pernik
Пловдив	316	668	3599	500	170	279072	8	0	Plovdiv
Димитровград	41901	16801	7848	1410	2353	1633082	238	1012	Dimitrovgrad
Стара Загора	182	72	148	160	22	46617	1	0	Stara Zagora
Марица-изток	457077	16855	13668	19	340	16998170	4670	0	Maritsa-east
Бургас	4700	2106	8704	2674	206	869523	24	0	Burgas
Варна	139	171	1495	585	4	148986	6	0	Varna
Девня	6492	16099	2965	736	1543	2533849	152	557	Devnya
Русе	3599	4996	2813	390	172	1404120	124	0	Ruse
Свищов	7346	3607	42	193	86	875664	73	0	Svishtov
Други	168155	31795	407516	8593	3190	13907041	1282	0	Others

Емисии на серни окиси от индустриални горивни и производствени процеси през 2008 година
Emissions of Sulphur oxides from production of electricity, heating and manufacturing processes in 2008

II. ВОДА

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Информацията за водите се осигурява от годишните статистически наблюдения.

Водоснабдяване, канализация - изчерпателно наблюдение, обхващащо дружествата за събиране, пречистване и доставяне на води (обществено водоснабдяване - ВиК и Напоителни системи) и събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води (ВиК/оператори на СПСОВ).

Водопотребление - частично статистическо наблюдение, съсредоточено върху поголемите водоползватели. Критерий за обхват - предприятия, за чиято дейност постъпват над 36 хил. м³ вода годишно. Доброволно представят данни и предприятия под този критерий.

Водните количества се отчитат чрез преки методи на измерване (с водомери). В случаите, когато няма пряко измерване, се използват непреки методи като например: капацитет на помпените съоръжения, умножен по продължителността на изпомпването; потребление на енергия от помпени съоръжения и специфичен фактор (м³/MWh) или капацитет на производство.

Публикуваната информация съдържа данни от статистическите наблюдения, както и резултати, получени чрез балансови изчисления.

Иззета вода - данните за пресните повърхностни и подземни води са преизчислени в съответствие с Рамковата директива за водите/националното законодателство. Към пресните повърхностни води са отнесени водите на сушата (вътрешни реки, р. Дунав, язовири, езера), а към подземните - всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластове (извори, каптажи, сондажни кладенци, шахтни кладенци, дренажи). Непресни са морските и преходните води. От 2006 г. към непресните води са включени само морските, тъй като съгласно Класификацията за характеризиране на повърхностни типове водни обекти по Рамковата директива за водите в България не бяха идентифицирани преходни води.

Иззетата прясна вода - бруто е сума от водите, иззети от водоснабдителните дружества (Напоителни системи и ВиК) и иззетата вода чрез собствено снабдяване в наблюдаваните предприятия (вкл. за охлаждане в АЕЦ).

Възвратна е добитата от пресен водоизточник вода и върната обратно в него, без да бъде използвана (предимно при добивната и строителната дейност). Иззета прясна вода – нето е брутно иззетата прясна вода минус възвратните води.

Използваната вода е изчислена като сума от количеството на прясната и непрясната вода от собствено снабдяване и получената вода от водоснабдителните дружества и други предприятия (съседни). С цел избягване на повторното броене използваната отпадъчна вода, получена от други предприятия, е представена в отделен показател.

Образувани отпадъчни води са водите, които след употреба се заустват в обществената канализация и водните обекти. Водите от охлаждащи процеси са представени в отделен показател.

Отпадъчните води от домакинствата са изчислени (90% от доставената за домакинствата вода от ВиК).

Събрани отпадъчни води в обществената канализация - формират се от точкови и неточкови източници (дъждовни, дренажни и други неразпределени води).

Към селищните пречиствателни станции (СПСОВ) се отнасят станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществените услуги). Не са включени въведените в експлоатация станции без сградни отклонения или недействалите по други причини. Пречиствателните станции на предприятия, хотели и др. се отнасят към категорията „други“ и не са включени.

Население (средногодишно), свързано с обществено водоснабдяване/обществена канализация - изчисленията са извършени посредством обвързване на данните от текущата демографска статистика със селищата с водни услуги, отчетени от ВиК - доставка на питейна

вода, събиране на отпадъчна вода в обществената канализация и СПСОВ. За самостоятелно третиране на отпадъчни води се счита населението, което използва собствени съоръжения за пречистване (септични ями, изгребни шахти и др.). Процентът на свързаното население може да бъде надценен в случаите, когато селището е частично канализирано/свързано със СПСОВ.

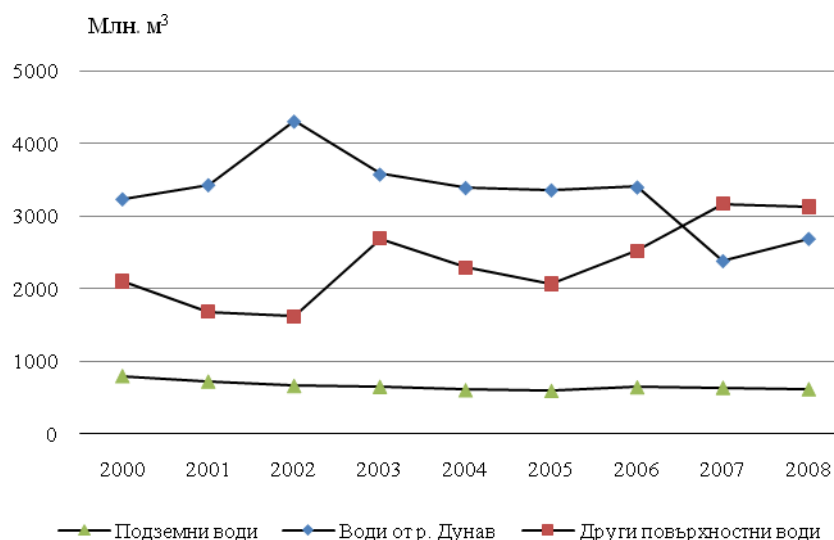
Населението, чиито отпадъчни води се извозват до обществена канализационна мрежа или СПСОВ (напр. с цистерни) също се счита за свързано, но на този етап няма налични данни.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Иззета вода

През 2008 г. за водоснабдяване и за собствени цели на предприятията са иззети около 6 425 млн. м³ пресни води. Регистрираното увеличение на иззетите пресни води - с около 4% спрямо 2007 г., е следствие от нарастването на иззетите води от р. Дунав. Дунавските води се използват основно за охлаждане в енергетиката и след употреба се връщат обратно в реката. До 2006 г. те съставляват над 50% от иззетите пресни ресурси, след което се компенсират с язовирни води и други повърхностни водоизточници. Подземните води бележат известна тенденция на намаление, но техният дял се запазва относително постоянен - около 10% от иззетите пресни води.

Фиг. 2.1. Иззети пресни води по вид на водоизточника

Изчислени на човек от населението, иззетите пресни води през 2008 г. са средно 843 м³, от които 762 м³ от повърхностни и 81 м³ от подземни водоизточници.

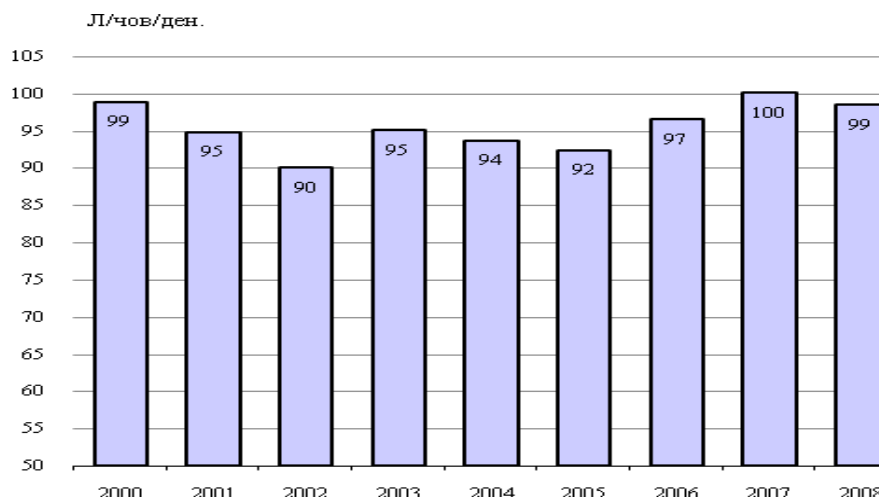
Загуби на вода - през 2008 г. общият обем на загубите при транспорта на водата, отчетени от дружествата за водоснабдяване е 1 146 млн. куб. метра. Регистрирано е известно намаление на относителния дял на загубите от постъпилата във водопроводната мрежа вода - за ВиК от 61.5% за 2007 на 61.1% за 2008 г., а при Напоителните системи от 63.1% на 59.7%. Равнището на загубите се определя от състоянието на водопреносните мрежи, а при напоителните системи - и от вида на поливните култури, направените заявки, местонамирането на клиентите, климатичните фактори. Загубите на вода се отчитат от респондентите обикновено чрез изчислителни процедури, тъй като преките измервания са трудно приложими.

Използване на водите

През 2008 г. общият обем на използваните води в страната (от собствено снабдяване и доставка) е 5147 млн. куб. метра. Както беше отбелязано, с най-голям дял - 73% от използваните води са за охлаждащи процеси в енергетиката, които след употреба се връщат отново във водоизточника. Ако тези води се приспадат, то използваната вода се оценява на 1336 млн. куб. метра. От нея водещо място заема производството на енергия и преработващата промишленост. С равен дял (20%) са използваните води за напояване и за домакинствата.

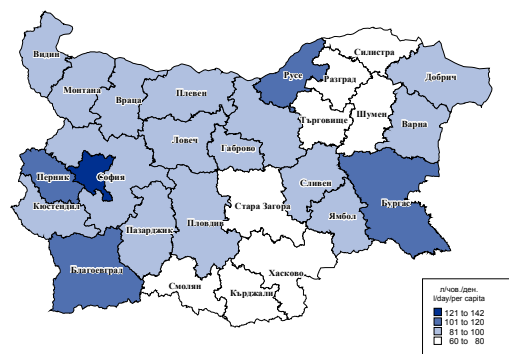
В сравнение с предходната година през 2008 г. се увеличават водите за напояване (12%) и услугите. Намалява водата, използвана за преработващата индустрия и енергетиката - 93% от равнището през 2007 година. Известно намаление е отбелязано и при използваната вода от населението, доставена от ВиК - от 100 л на ден средно на човек през 2007 г. на 99 л през 2008 година.

Фиг. 2.2. Използвана вода от домакинствата от общественото водоснабдяване

Населението в градовете употребява повече вода отколкото населението в селата. През 2008 г. използваната питейна вода в градовете е 103 л/чов./ден., а в селата - 87. Регионалните данни сочат, че най-много вода потребяват домакинствата в област София (столица) (141 л/чов./ден.), а най-малко - в област Търговище (60 л/чов./ден.).

Фиг. 2.3. Използвана вода от домакинствата от общественото водоснабдяване по области през 2008 година л/ден/чов.

Водопроводната мрежа обхваща около 99% от населението на страната. Водоснабдени са всички градове и 97% от населението в селата. Около 4.6% от населението през 2008 г. е с нередовно водоподаване, дължащо се главно на причини от сезонен характер. При по-сухите години населението с режим на водоснабдяване е достигало 21% (2000 и 2001 г.).

Канализационни услуги, селищни пречиствателни станции за отпадъчни води

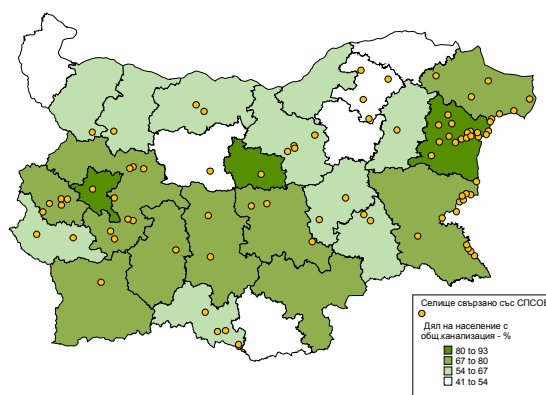
Общата дължина на канализационната мрежа, експлоатирана от дружествата ВиК, през 2008 г. е 10.5 хил. км, като 90% от нея е изградена до 1990 година. По данни на ВиК през 2008 г. са изградени 48 км, а 3 км са реконструирани/подменени.

С обществена канализационна мрежа е свързано 69.6% от населението в страната. Според текущата статистика през 2008 г. 30.4% от населението е със самостоятелно пречистване на битовите отпадъчни води (септични ями, изгребни шахти).

През годината са отчетени 69 селищни пречиствателни станции, пречиствали отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществените услуги). През 2008 г. са въведени в експлоатация шест нови СПСОВ с вторично третиране – в гр. Пазарджик, гр. Златоград, гр. Мадан, гр. Рудозем, гр. Разлог и с. Веселиново. Не са включени въведените през 2008 г. в експлоатация СПСОВ, без сградни отклонения или недействалите по други причини (гр. Тервел).

През 2008 г. населението, свързано със СПСОВ, се увеличава - от 41% през 2007 г. на 43.8% от общото население в страната. През 2008 г. без СПСОВ са 192 градове, от които 48 с над 10 хил. души население.

Фиг. 2.4. Население, свързано с обществена канализация, и селища със СПСОВ през 2008 година

Отпадъчни води

Образуваните отпадъчни води от обхванатите стопански единици и домакинствата през 2008 г. се оценяват на 490 млн. куб. метра. Допълнително от икономическата дейност са образувани и върнати обратно във водните обекти 3 556 млн. м³ охлаждащи води. Тези води се разглеждат отделно от отпадъчните и няма да бъдат коментирани.

От индустриалната дейност през 2008 г. са образувани около 204 млн. м³ отпадъчни води, от които 16% са заустени в обществената канализационна система, а останалите - във водни обекти. Най-голям дял формира преработващата промишленост - 66% от образуваните отпадъчни води в индустрията. Около 57% от отведените във водни обекти индустриални води са пречистени в производствени станции. През последните четири години този дял е между 57 и 60%. Изключение правят отпадъчните води през 2003 и 2004 г., когато след разрешение от контролните органи във водните обекти са постъпили съхранявани в хвостохранилища отпадъчни води от минали периоди.

От битовия сектор (домакинства и услуги) през 2008 г. са образувани около 276 млн. м³ отпадъчни води, от които 75% са постъпили в обществената канализация. Преобладаващата част от останалите води, които не постъпват в канализацията, са третирани в самостоятелни пречиствателни станции и съоръжения (септични ями, изгребни шахти).

Обществената канализационна мрежа у нас е смесена и събира съвместно битови, индустриални и дъждовни води. Количеството на събраните води (вкл. дъждовни) в канализацията през 2008 г. е оценено на 546 млн. м³, от които 77% са постъпили в СПСОВ. Общото количество на заустените отпадъчни води от СПСОВ, канализационната система, наблюдаваните икономически единици и населението е оценено на 793 млн. куб. метра.

II. WATER

METHODOLOGICAL NOTES

Information about water is provided by carrying out the following annual statistical surveys:

Survey on water supply, sewage – exhaustive survey covering companies dealing with water collecting, treatment and supply (public water supply – public water supply companies and irrigation systems) and wastewater collecting, discharge and treatment (water supply companies/UWWTP operators).

Survey on water use – partial statistical survey focused on the bigger water consumers. Criterion for coverage is the usage by enterprises of more than 36 thousand m³ of water annually for their activity. Enterprises below this criterion submit data on a voluntary basis.

Water quantities are recorded through direct methods of measurement (water meters). In cases of absence of direct measurement an indirect measurement is used such as: capacity of the pump equipment multiplied by the continuance of pumping; energy consumption of pump equipment and specific factor (m³/MWh) or production capacity.

The published information contains both data from statistical surveys and results obtained through balance calculations.

Water abstraction - data about fresh surface water and groundwater have been revised in accordance with the Water Framework Directive/national legislation. To the fresh surface waters are referred shore waters (inland rivers, the Danube river, dams, lakes), and to the groundwater - all water located below the surface of the earth in the saturated zone in a direct contact with earth layers (sources, catchments, drilling wells, shaft wells, drainages).

Non-fresh are sea and transitional waters. Since 2006 only sea water was included to non-fresh waters as according to the Classification for characterization of surface types' water bodies in conformity with the Water Framework Directive, transitional waters have not been identified in Bulgaria.

Gross fresh water abstraction is the total sum of water abstracted by the water supply companies (irrigation systems and public water supply (PWS partnerships) and that abstracted by self-supply in the surveyed enterprises (including cooling water in the Nuclear power plant).

Returned water is the water abstracted from any fresh water source and discharged back into it without use (primarily at mining and quarrying, and construction activities).

Water net abstraction is the water gross abstraction minus returned water.

Water used is calculated as a sum of fresh and non-fresh water from self-supply and water received from water supply partnerships and other neighboring enterprises. In order to avoid double counting the wastewater received from other enterprises is presented in a separate indicator.

Wastewater generated is the total quantity of the water discharged after usage into the public sewerage and water bodies. Cooling water (water from cooling processes) is presented in a separate indicator.

Wastewater generated by the households was calculated as 90% of the water supplied to the households by water supply partnerships.

Wastewater collected into the public sewerage - it is formed by point and non-point sources (such as rain-off, drainage and other non-distributed water).

To **Urban wastewater treatment plants** are referred the plants treating wastewater from settlements upon public bodies' orders (public services). Treatment plants put into exploitation without connected population and those, which do not operate by other reasons, are excluded. Wastewater treatment plants of enterprises, hotels, etc. refer to the category "Others" and are not included.

Population (average annual), connected to public water supply/public sewerage – calculations are made by linking data from current demographic statistics with data about settlements with water services reported by public water supply partnerships (drinking water supply, collecting wastewater into the public sewerage and UWWTPs).

Population with independent waste watertreatment is considered the population using own facilities for treatment (septic tanks, cesspools, etc.). It is possible that share of connected population can be overestimated in cases, when only a part of a settlement is connected to sewerage/UWWTP.

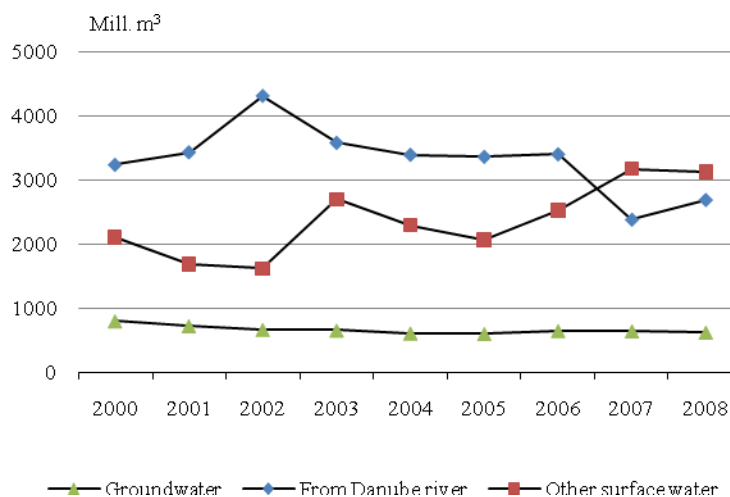
Population which wastewater is transported to the sewage system or UWWTP (for instance by tanks) is also considered connected population but at this stage data are not available.

COMMENTS TO THE DATA

Water abstracted

In 2008 the abstracted fresh water for water supply and for enterprises' own purposes is evaluated to about 6 425 million m³. The registered increase of abstracted fresh water (by about 4% compared to 2007) is a result from increasing the water abstracted from the Danube River. The water from the Danube River is used mainly for cooling in the energy industry and discharged back after use. Up to 2006 it consists over 50% from the abstracted fresh water resources, after which it was compensated by dams' water and water from other sources of surface water. The groundwater marks some tendency of decrease but its share is relatively stable – about 10% of the abstracted fresh water.

Figure 2.1. Water abstraction by type of source

The calculated per capita fresh water abstracted in 2008 amounts in average to 843 m³, of which 762 m³ are from surface, and 81 m³ - from groundwater sources.

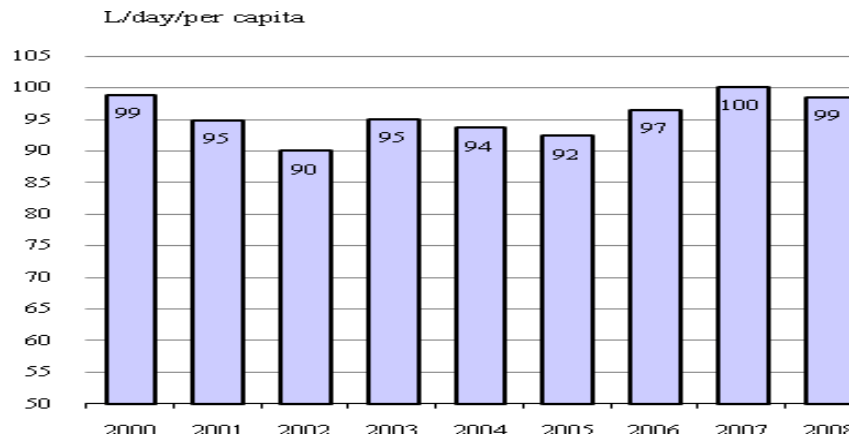
Water losses - in 2008 the total volume of water losses at the transport reported by the water supply companies was 1 146 million m³. Some decrease in the relative share of losses is registered with regard to the water entered the water supply system - for PWS partnerships - from 61.5% for 2007 to 61.1% for 2008, and for irrigation systems - from 63.1% to 59.7% relatively. The level of losses is determined by the state of water supply networks, and for irrigation system – also by the kind of irrigated crops, orders made, location of customers, and climatic factors. Usually water losses are recorded by the respondents through application of calculation procedures as direct measurements are hardly applicable.

Water use

In 2008 the total volume of water used in the country (both from self-supply and public water supply) was 5 147 million m³. As it was already mentioned, the biggest share (73%) is that of water used for cooling processes in the energy industry, which after use is discharged back into the water source. If subtract these waters, the water used is evaluated to 1 336 million m³. Leading place in it is taken by the energy production and manufacturing. Equal shares (by 20%) have the waters used for irrigation, and those used by the households.

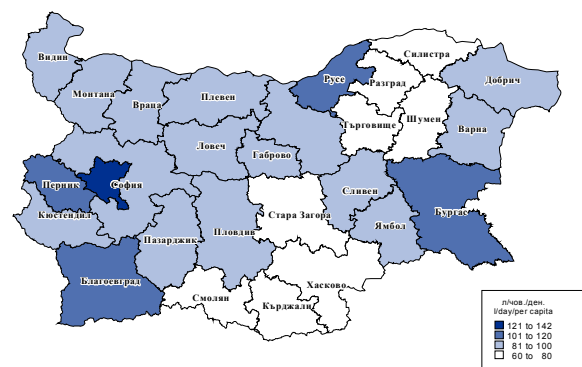
In comparison with the previous year in 2008 there is some increase of water used for irrigation (12%), and for services. The water used in manufacturing and energy industry decreases – it consists 93% of the level registered in 2007. Certain decrease is also registered with regard to the water used by the population, which was supplied by public water companies – from 100 l/day/per capita in 2007 to 99 l/day/per capita in 2008.

Figure 2.2. Water used by households from public water supply (l/day/per capita)

The urban population uses more water compared to the rural population. In 2008 the drinking water used in towns amounted to 103 l/day/per capita, and in villages – to 87 l/day/per capita. The regional data reveal that most water is consumed by the households in the district of Sofia (Capital) - 141 l/day/per capita, and least – in the district of Targovishte (60 l/day/per capita).

Figure 2.3. Water from public water supply used by households by districts in 2008 (l/day/per capita)

The water supply system covers about 99% of the country's population. All towns and 97% of the population in the villages are supplied by water. In 2008 about 4.6% of the population in 2008 was with irregular water supply, which was mainly due to reasons of seasonal character. During the drier years the population under water supply regime has reached about 21% (2000 and 2001).

Sewage services, Urban Wastewater Treatment Plants (UWWTPs)

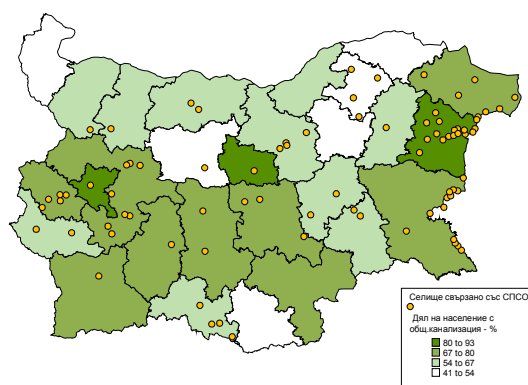
The total length of the sewage network in exploitation by water-supply partnerships in 2008 amounts to 10.5 thousand km, and 90% of it has been built before 1990. By water supply companies' data, in 2008 have been built 48 km and 3 km have been reconstructed/changed.

69.6% of the population in Bulgaria is connected to public sewage system. In 2008 according to the current statistics 30.4% of the population used independent wastewater treatment facilities (septic tanks, cesspools).

Sixty nine urban wastewater treatment plants reported they were treating wastewater from settlements upon public bodies' order (public services) during 2008. In 2008 six new UWWTPs with secondary treatment were put into exploitation – in the towns of Pazardzhik, Zlatograd, Madan, Rudozem, Razlog, and in the village of Veselinovo. Urban wastewater treatment plants, which were put into exploitation in 2008 but without connected population, and such not operating by other reasons (in the town of Tervel) were not included.

In 2008 the share of population connected to UWWTPs was increasing - from 41% in 2007 to 43.8% of the population. 192 towns in 2008 were without UWWTPs, of which 48 with more than 10 thousand inhabitants.

Figure 2.4 Population connected with public sewerage and settlements with UWWTPs in 2008

Wastewater

Wastewater generated by the covered economic units and households in 2008 is evaluated to 490 million m³. Additionally 3 556 million m³ of cooling waters were generated from economic activity and returned into water bodies. These waters are considered apart from the wastewater and will not be commented further.

Generated wastewater from **industrial activity** in 2008 was about 204 million m³ of which 16% was discharged into public sewage system, and the rest - into water bodies. The biggest share in it was formed by manufacturing - 66% of wastewater generated in the industry. About 57% of industrial wastewater discharged into water bodies was treated in industrial treatment plants. During the latest four years this share varies between 57 and 60%. An exception is the wastewater in 2003 and 2004, when upon permission issued by the control bodies, the wastewater from past periods, which until that moment had been kept into sludge reservoirs, was discharged into water bodies

About 276 million m³ of wastewater in 2008 were generated by the **domestic sector** (households and services), of which 75% entered the public sewage system. The prevailing part of the rest water that was discharged into the sewerage, has been treated into independent treatment plants and facilities (septic tanks and cesspools).

The public sewage network in our country is mixed and collects in common municipal, industrial and rain water. The quantity of water (including rain water) commonly collected into the sewerage in 2008 is evaluated to 546 million m³, 77% of which were received into UWWTPs.

The total quantity of wastewater discharged into UWWTPs, sewage system, surveyed economic units, and population is evaluated to 793 million m.

1. ИЗЗЕТА ВОДА ПО ВОДОИЗТОЧНИЦИ И ВИД ВОДОСНАБДЯВАНЕ
WATER ABSTRACTION BY SOURCE AND SUPPLY CATEGORY

(Млн.куб. м/г.)

(Mill. m³/year)

	2000	2005	2006	2007	2008	
Общо иззета прясна вода - бруто¹	6132.24	6016.70	6557.37	6181.45	6425.39	Total gross fresh water abstraction¹
Повърхностни водоизточници	5337.53	5424.87	5916.80	5545.87	5809.64	Fresh surface water
в т.ч. от р. Дунав	3235.39	3359.54	3398.83	2382.21	2689.38	of which: From the Danube River
Подземни водоизточници	794.71	591.83	640.57	635.59	615.75	Fresh groundwater
Иззета непрясна вода ²	246.23	389.69	1.69	2.36	0.56	Non fresh water sources ²
Иззети води по водоизточници и по дейности						Water abstraction by source and by activity
Иззета прясна вода - бруто	6132.24	6016.70	6557.37	6181.45	6425.39	Total gross fresh water abstraction
Обществено водоснабдяване (ВиК)	1177.97	981.33	1026.38	1026.36	1016.21	Public water supply
Напоителни системи	1165.84	690.56	861.84	997.81	987.99	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	18.72	10.90	14.00	17.38	21.13	Agriculture, forestry and fishing
Индустрия	3752.52	4324.08	4643.40	4128.85	4386.96	Industry
Добивна промишленост	44.47	27.26	27.15	27.74	25.92	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	399.95	223.39	226.62	218.03	218.38	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	3305.94	4072.07	4388.09	3881.71	4141.20	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Строителство	2.16	1.37	1.55	1.36	0.62	Construction
Води; управление на отпадъци и възстановяване	0.00	0.00	0.00	0.00	0.84	Water, waste management and recovery
Други дейности (услуги)	17.19	9.83	11.74	11.06	13.10	Other activities
Повърхностни водоизточници	5337.53	5424.87	5916.80	5545.87	5809.64	Fresh surface water - total gross abstraction
Обществено водоснабдяване (ВиК)	589.22	525.80	539.90	537.31	547.33	Public water supply
Напоителни системи	1162.95	686.76	857.79	994.19	983.96	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	6.26	5.35	8.21	9.18	11.13	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	3575.37	4206.85	4509.47	4003.62	4264.55	Industry
Добивна промишленост	26.32	13.78	13.57	14.99	13.59	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	253.43	130.65	129.73	117.19	118.49	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	3295.60	4062.04	4365.62	3870.46	4132.00	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Строителство	0.02	0.39	0.55	0.98	0.00	Construction
Води; управление на отпадъци и възстановяване	0.00	0.00	0.00	0.00	0.48	Water, waste management and recovery
Други дейности (услуги)	3.73	0.11	1.43	1.56	2.67	Other activities
Иззета прясна вода от подземни водоизточници	794.71	591.83	640.57	635.59	615.75	Fresh groundwater - total gross abstraction
Обществено водоснабдяване (ВиК)	588.75	455.53	486.48	489.05	468.89	Public water supply
Напоителни системи	2.88	3.80	4.06	3.62	4.03	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	12.46	5.54	5.79	8.20	10.00	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	177.16	117.23	133.93	125.23	122.41	Industry
Добивна промишленост	18.15	13.48	13.58	12.75	12.34	Mining and quarrying

Преработваща промишленост	146.52	92.74	96.88	100.85	99.89	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	10.35	10.03	22.46	11.25	9.19	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Строителство	2.14	0.98	1.01	0.38	0.62	Construction
Води; управление на отпадъци и възстановяване	0.00	0.00	0.00	0.00	0.36	Water, waste management and recovery
Други дейности (услуги)	13.46	9.72	10.31	9.50	10.43	Other activities
Възвратна вода ³	21.67	2.65	1.10	1.86	29.58	Returned water ³
Иззета прясна вода - нето⁴	6110.57	6014.05	6556.26	6179.60	6395.82	Net fresh water abstraction⁴
Непрясна вода	246.23	389.69	1.69	2.36	0.56	Non fresh water sources
Селско, горско и рибно стопанство	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	246.19	389.67	1.66	2.32	0.52	Industry
Добивна промишленост	0.04	0.00	1.66	1.85	0.02	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	0.20	0.40	0.00	0.47	0.51	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	245.96	389.26	0.00	0.00	0.00	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Строителство	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Construction
Води; управление на отпадъци и възстановяване	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	Water, waste management and recovery
Други дейности (услуги)	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	Other activities
Иззета вода на човек от населението						Total water abstraction per capita
Иззета прясна вода - общо (м ³ /чов./г.)	751	777	852	807	843	Total gross fresh water abstraction (m ³ /year per capita)
Иззета повърхностна вода (м ³ /чов./г.)	653	701	769	724	762	Fresh surface water abstraction (m ³ /year per capita)
Иззета подземна вода (м ³ /чов./г.)	97	76	83	83	81	Fresh groundwater abstraction (m ³ /year per capita)

¹ Данните за повърхностни и подземни води са преизчислени в съответствие с Рамковата директива за водите/националното законодателство. Към пресните повърхностни води са отнесени водите на сушата, а към подземните - всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластове. Не са включени водите, иззети от домакинствата и за ВЕЦ.

² Непресни са морските и преходните води. От 2006 г. към непресните води са включени само морските, тъй като съгласно Класификацията за характеризиране на повърхностни типове водни обекти по Рамковата директива за водите в България не бяха идентифицирани преходни води.

³ Възвратна вода е добитата и върната обратно в източника, без да бъде използвана (предимно при добивната и строителната дейност).

⁴ Количеството на иззетата прясна вода - нето е разликата между brutния обем и възвратната вода.

¹ Data about surface water and groundwater have been revised in accordance with the Water Framework Directive /national legislation. To the fresh surface waters are referred shore waters and to the groundwater - all water located below the surface of the earth in the saturated zone in direct contact with earth layers. Self-supply of water by the households and hydro power plants is not included.

² Non fresh are sea and transitional waters. Since 2006 only sea water was included to non fresh waters as according to the Classification for characterization of 'surface types' water bodies in conformity with the Frame Water Directive transitional waters are not identified in Bulgaria.

³ Returned water is the water abstracted from any source and discharged back into it without use (primarily at mining and quarrying, and construction activities).

⁴ Net fresh water abstraction is water gross abstraction minus returned water.

**2. СЪБИРАНЕ, ПРЕЧИСТВАНЕ И ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ - ОБЩЕСТВЕНО
ВОДОСНАБДЯВАНЕ И НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ
COLLECTION, PURIFICATION AND WATER SUPPLY - PUBLIC WATER SUPPLY AND
IRRIGATION SYSTEMS**

(Млн. куб. м/г.)
(Million m³/year)

	2006			2007			2008			
	общо Total	обществено водоснаб- дяване (ВиК) Public water supply	Напоител ни системи Irrigation systems	общо Total	обществе но водоснаб- дяване (ВиК) Public water supply	напоител ни системи Irrigation systems	общо Total	обществе но водо- с наб- дяване (ВиК) Public water supply	напоител ни системи Irrigation systems	
Иззета прясна вода- общо¹	1888.23	1026.38	861.84	2024.17	1026.36	997.81	2004.21	1016.21	987.99	Total fresh water abstraction ¹
Повърхностни водоизточници в това число:	1397.69	539.90	857.79	1531.51	537.31	994.19	1531.29	547.33	983.96	Fresh surface water of which:
Вътрешни реки	172.54	77.97	94.57	173.83	85.08	88.74	191.73	82.02	109.72	Inland rivers
Язовири	1225.01	461.94	763.08	1357.19	452.23	904.96	1339.09	465.31	873.78	Dams
Подземни водоизточници	490.54	486.48	4.06	492.66	489.05	3.62	472.92	468.89	4.03	Fresh groundwater r
Подадена на други водоснабдителни дружества	165.26	95.53	69.72	255.16	97.47	157.69	263.10	102.85	160.25	Water sent to other public water works
Постъпила вода от други водоснабдителни дружества	164.21	111.82	52.39	178.98	113.74	65.23	153.79	110.69	43.11	Water received from other public water works
Постъпила (подадена) вода във водопреносната система - общо²	1887.18	1042.67	844.51	1947.99	1042.63	905.36	1894.90	1024.04	870.85	Water entered water supply system - total²
Доставена вода - общо	637.39	399.18	238.21	736.08	401.71	334.37	749.13	397.88	351.25	Water supplied - total
в т.ч. питейна	387.64	387.64	-	392.40	392.40	-	387.14	387.14	-	of which: Drinking
Третирана питейна вода чрез: Дезинфекция	209.60	209.60	-	214.90	214.90	-	213.89	213.89	-	Drinking water treated by: Disinfection

Утаяване и дезинфекция	14.81	14.81	-	5.57	5.57	-	5.66	5.66	-	Precipitation and disinfection
Пречиствателни станции за питейни води	163.23	163.23	-	171.94	171.94	-	167.59	167.59	-	Purification plants
Доставена вода по основни дейности										Water supplied by main activity
Селско, горско и рибно стопанство в това число:	163.90	2.99	160.91	240.38	2.77	237.61	269.26	2.94	266.33	Agriculture, forestry and fishing of which:
Питейна	2.90	2.90	-	2.69	2.69	-	2.87	2.87	-	Drinking
За напояване	160.34	0.09	160.25	236.28	0.07	236.21	265.46	0.07	265.39	For irrigation
Индустрия	142.13	69.95	72.18	155.62	66.56	89.07	145.70	67.23	78.47	Industry of which:
в т.ч. питейна	58.50	58.50	-	57.32	57.32	-	56.56	56.56	-	Drinking
Други дейности (услуги)	63.08	57.95	5.12	63.08	55.40	7.68	62.79	56.35	6.45	Other activities of which:
в т.ч. питейна	57.95	57.95	-	55.39	55.39	-	56.35	56.35	-	Drinking
Домакинства	268.29	268.29	0.00	277.00	276.99	0.01	271.37	271.37	0.01	Households of which:
в т.ч. питейна	268.29	268.29	-	276.99	276.99	-	271.37	271.37	-	Drinking
Загуби при транспорта на вода - общо	1249.78	643.48	606.30	1211.91	640.92	570.99	1145.77	626.16	519.61	Water loss during transport - total
Дял на загубите на вода от постъпилата в системата %	66.2	61.7	71.8	62.2	61.5	63.1	60.5	61.1	59.7	Share of water loss from water in the network (%)
Подадена вода от общественото водоснабдяване (ВиК) средно на човек - л/ден. ²	-	371.0	-	-	372.9	-	-	368.0	-	Average volume of water in water supply system per capita (l/day) ²

¹ Данните за повърхностни и подземни води са преизчислени в съответствие с Рамковата директива за водите/националното законодателство. Към пресните повърхностни води са отнесени водите на сушата, а към подземните - всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластове. Не са включени водите, иззети от домакинствата и за ВЕЦ.

¹ Data about surface water and groundwater have been revised in accordance with the Water Framework Directive /national legislation. To the fresh surface waters are referred shore waters and to the underground - all water located below the surface of the earth in the saturated zone in direct contact with earth layers. Self-supply of water by the households and hydro power plants is not included.

² Подадената за разпределение вода във водопроводната мрежа включва фактически доставения обем на потребителите (домакинства, индустрия, услуги и др.) и загубите при транспорта.

² Water entered water supply system for distribution includes water volume actually delivered to the customers (households, industry, services, etc.) and water loss at transport.

3. **ИЗПОЛЗВАНА ВОДА ПО ДЕЙНОСТИ И ВИД НА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО**
WATER USED BY ECONOMIC ACTIVITY AND SUPPLY CATEGORY

(Млн. куб. м/г.)

(Million m³/year)

	2000	2005	2006	2007	2008	
Използвана вода - общо	4817.18	5357.56	5333.15	4923.41	5146.53	Water used - total
Селско, горско и рибно стопанство	234.74	152.87	177.98	258.02	290.96	Agriculture, forestry and fishing
в т.ч. за напояване	225.09	144.31	165.87	241.68	272.34	of which: Irrigation
Индустрия ¹	4177.70	4872.47	4811.43	4313.92	4508.20	Industry ¹
Добивна промишленост	55.75	39.60	40.81	41.64	41.18	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	527.15	339.43	353.64	353.51	327.55	Manufacturing industry
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	3591.14	4490.90	4414.19	3915.63	4135.65	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
в т.ч. за охлаждане	3475.05	4181.44	4169.15	3511.39	3757.82	of which: Cooling
Строителство	3.65	2.54	2.75	3.14	2.81	Construction
Води; управление на отпадъци и възстановяване	0.01	0.00	0.03	0.00	1.01	Water, waste management and recovery
Други дейности (услуги)	110.58	74.10	75.45	74.47	76.00	Other activities (services)
Домакинства ²	294.17	258.13	268.29	277.00	271.37	Households ²
Използвана вода по дейности и вид на водоснабдяване						Water used by supply category and user
Собствено водоснабдяване - общо	3999.53	4731.85	4669.72	4157.78	4373.68	Self-supply - total
Селско, горско и рибно стопанство	18.72	10.90	14.00	17.38	21.02	Agriculture, forestry and fishing
в т.ч. за напояване	12.46	5.37	5.45	5.35	6.55	of which: Irrigation
Индустрия	3963.85	4711.10	4643.96	4129.35	4339.79	Industry
в т.ч. за охлаждане	3639.41	4286.20	4287.41	3612.43	3848.48	of which: Cooling
Добивна промишленост	39.15	24.98	27.95	28.05	24.38	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	370.78	223.42	226.37	218.22	210.28	Manufacturing industries
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	3551.77	4461.33	4388.09	3881.71	4103.66	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
в т.ч. за охлаждане	3468.17	4167.70	4159.48	3497.82	3745.88	of which: Cooling
Строителство	2.16	1.37	1.52	1.36	0.84	Construction
Води; управление на отпадъци и възстановяване	0.00	0.00	0.03	0.00	0.62	Water, waste management and recovery
Други дейности (услуги)	16.96	9.86	11.77	11.05	12.87	Other activities (services)
Обществено водоснабдяване (ВиК) - общо	468.00	384.71	399.18	401.71	397.88	Public water supply - total
Селско, горско и рибно стопанство	1.82	2.84	2.99	2.77	2.94	Agriculture, forestry and fishing
в т.ч. за напояване	0.02	0.94	0.09	0.07	0.07	of which: Irrigation
Индустрия	83.99	65.42	69.95	66.56	67.23	Industry
Други дейности (услуги)	88.14	58.34	57.95	55.40	56.35	Other activities (services)
Домакинства	294.05	258.13	268.29	276.99	271.37	Households
Напоителни системи - общо	344.77	226.06	238.21	334.37	351.25	Irrigation systems
Селско, горско и рибно стопанство	214.13	139.12	160.91	237.61	266.33	Agriculture, forestry and fishing
в т.ч. за напояване	212.54	137.99	160.25	236.21	265.39	of which: Irrigation
Индустрия	125.26	81.62	72.18	89.07	78.47	Industry
Други дейности (услуги)	5.26	5.32	5.12	7.68	6.45	Other activities (services)

Домакинства	0.12	0.00	0.00	0.01	0.01	Households
Друго водоснабдяване - общо	4.88	14.93	26.03	29.55	23.72	Other supply
Селско, горско и рибно стопанство	0.07	0.01	0.09	0.27	0.67	Agriculture, forestry and fishing
в т.ч. за напояване	0.07	0.01	0.08	0.06	0.33	of which: Irrigation
Индустрия	4.60	14.34	25.34	28.95	22.70	Industry
Други дейности (услуги)	0.22	0.58	0.60	0.34	0.34	Other activities (services)
Използвана отпадъчна вода ³	.	8.30	10.08	9.54	21.49	Reused water ³
Загуби при транспорта на водата - общо	1442.34	941.40	1249.78	1211.91	1145.77	Water loss during transport - total
Използвана вода на човек от населението						Water use per capita
Използвани води - общо - м ³ /чов./г.	590	692	693	643	675	Water used - total (m ³ /year/per capita)
Използвани води от общественото водоснабдяване - общо - м ³ /чов./г.	57	50	52	52	52	Water used from public water supply (m ³ /year/per capita)
Използвани води от домакинствата от общественото водоснабдяване - л/чов./ден.	99	92	97	100	99	Water used by household from public water supply (l/day/per capita)

¹ Не е включена използваната вода за хидроенергетиката. Разпределението на доставената вода по индустриални дейности се основава на отчетените данни от водоснабдителните дружества и балансови изчисления.

¹ Excluding water used for hydro energy. The distribution of the supplied water by industrial activities is based on data reported by water supply companies and balance calculations.

² Не е включена водата от собствено снабдяване на домакинствата.

² Self-supply of water by the households is not included.

³ Не е включена в общо използваната вода.

³ It is not included in the water used - total.

4. ВОДОПОЛЗВАНЕ ВЪВ ВОДНОЕЛЕКТРИЧЕСКИТЕ ЦЕНТРАЛИ
WATER USED IN HYDRO-ELECTRIC POWER PLANTS

(Млн. куб. м/г.)

(Mill. m³/year)

	2000	2005	2006	2007	2008	
Преработена сурова вода	6682	15075	13010	8673	8108	Fresh water use
Чрез собствено водоснабдяване	6270	14751	12692	8471	7615	Self supply
Вътрешни реки	1832	3980	3687	3014	2861	Inland rivers
Язовири	4438	10771	9005	5457	4754	Dams
Доставена вода	413	324	317	203	493	Supplied water
в т.ч. от обществено водоснабдяване	56	158	81	88	81	of which: Public water supply
Оборотна вода	194	231	182	234	289	Recycled water
Последователно използвана вода	1408	1804	1653	792	859	Reused water
Подадена вода след преработка	1205	1801	1589	1037	1103	Sent water after use
За напояване	710	1142	800	555	924	For irrigation
За питейно водоснабдяване	192	144	139	146	179	For drinking water supply
За индустриално водоснабдяване	303	515	650	335	163	For industrial use

5. ОБРАЗУВАНИ И ЗАУСТЕНИ ОТПАДЪЧНИ ВОДИ И ВОДИ ОТ ОХЛАЖДАНЕ
GENERATION AND DISCHARGE OF WASTEWATER AND COOLING WATER

(Млн. куб. м/г.)
(Million m³/year)

	2000	2005	2006	2007	2008	
Образувани отпадъчни води - общо¹	624.60	441.61	501.66	503.27	490.44	Wastewater generated - total¹
Селско, горско и рибно стопанство	5.57	3.28	6.36	7.02	9.65	Agriculture, forestry, fishing
Индустрия	314.35	180.65	227.42	219.06	204.46	Industry
Добивна промишленост	23.42	16.66	21.81	22.91	19.33	Mining and quarrying
Преработваща промишленост	248.43	125.36	145.49	150.26	135.45	Manufacturing industry
Производство и разпределение на електрическа и топлоенергия и газ	41.57	37.83	59.14	43.93	47.50	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Строителство	0.92	0.81	0.96	1.96	1.82	Construction
Води; управление на отпадъци и възстановяване	0.01	0.00	0.03	0.00	0.37	Water, waste management and recovery
Други дейности (услуги)	40.03	25.37	26.42	27.90	32.10	Other activities (services)
Домакинства	264.65	232.31	241.46	249.29	244.23	Households
Образувани води от охлаждане	3113.71	3691.64	3726.27	3336.51	3556.53	Cooling water generated
в т.ч. заустени във водни обекти	3113.71	3679.57	3723.78	3332.11	3550.35	Total cooling water discharged
Образувани отпадъчни води от селското стопанство	5.57	3.28	6.36	7.02	9.65	Wastewater generated by agriculture
Заустени в селищна канализационна система за събиране на отпадъчни води	1.24	0.24	0.29	0.50	0.47	Connected to urban wastewater collecting system
Заустени във воден обект (несвързани със селищна канализационна система) - общо	4.33	3.04	6.07	6.52	9.18	Not connected and discharged - total
в т.ч. след самостоятелно пречистване	1.59	0.81	1.12	1.16	1.06	of which: Discharged after independent treatment
в т.ч. с поне вторично третиране	1.07	0.69	0.56	0.45	0.39	of which: At least secondary treatment
Образувани отпадъчни води от индустрията	314.35	180.65	227.42	219.06	204.46	Wastewater generated by industry
Заустени в селищна канализационна система за събиране на отпадъчни води	68.48	24.00	35.30	36.02	30.76	Connected to urban wastewater collecting system
Заустени във воден обект (несвързани със селищна канализационна система) - общо	245.86	156.64	192.12	183.04	173.70	Not connected and discharged - total
в т.ч. след самостоятелно пречистване	142.30	94.31	109.47	109.29	99.20	of which: Discharged after independent treatment
в т.ч. с поне вторично третиране	104.21	37.82	35.88	34.54	28.53	of which: At least secondary treatment
Образувани отпадъчни води от битовия сектор (домакинства, услуги)	304.68	257.68	267.88	277.20	276.33	Wastewater generated by domestic sector
Заустени в селищна канализационна система за събиране на отпадъчни води	214.23	194.67	199.80	206.48	206.16	Connected to urban wastewater collecting system

Заустени във воден обект (несвързани със селищна канализационна система) - общо	90.45	63.02	68.08	70.72	70.17	Not connected and discharged - total
в т.ч. след самостоятелно пречистване	82.99	59.11	63.12	66.30	64.63	of which: Discharged after independent treatment of which: At least
в т.ч. с поне вторично третиране	1.15	0.04	0.13	0.02	0.08	secondary treatment
Общо събрани отпадъчни води в селищна канализационна система²	539.48	510.86	516.07	542.44	545.83	Total wastewater connected to urban wastewater collecting system²
Събрани отпадъчни води в СПСОВ	409.77	407.67	400.93	390.37	419.36	Connected to UWWTP
Събрани в производствени пречиствателни станции за отпадъчни води	.	3.09	2.31	0.03	0.43	Connected to IWWTP
Заустени води без пречистване	129.71	100.10	112.84	152.04	126.04	Discharged without treatment
Заустена отпадъчна вода от СПСОВ	408.22	405.01	396.71	387.04	414.00	Discharged by UWWTP
в т.ч. с поне вторично третиране	393.32	372.31	363.27	368.70	396.92	of which: At least secondary treatment
Общо заустени отпадъчни води във водни обекти	878.58	727.81	775.82	799.36	793.09	Total wastewater discharged
в т.ч: след пречистване	631.63	550.11	557.94	562.01	577.13	of which: Discharged after treatment
в т.ч. с поне вторично третиране	499.75	410.86	399.84	403.70	425.92	of which: At least secondary treatment

¹Образуваните отпадъчни води включват водните количества, отведени от наблюдаваните предприятия и домакинствата в обществената канализация и водните обекти. Образуваните отпадъчни води от домакинствата са изчислени - 90% от доставената за домакинствата вода от ВиК. Прирастът за 2003 и 2004 г. се дължи на отведените отпадъчни води, съхранявани в хвостохранилища от минали периоди.

²Включени са и водите от неточкови източници (дъждовни, дренажни) и други неразпределени води.

¹ Wastewater generated includes volume discharged by the surveyed enterprises and households into public wastewater collecting system and water body. Wastewater generated by the households was calculated as 90% of the water supplied to the households by public water supply. Growth for 2003 and 2004 was due to wastewater discharged after storing in sludge reservoirs from past periods.

² Incl. water from non-point sources (rain-off, drainage), and other non-distributed water.

6. ДЕЙСТВАЩИ СЕЛИЩНИ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ¹
OPERATING URBAN WASTEWATER TREATMENT PLANTS¹

		Мярка/Measure	2000	2005	2006	2007	2008	
СПСОВ - общо	брой/Number		51	56	59	63	69	UWWTP - Total
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден. Thousand m ³ /day		1913.6	1999.2	1990.1	2026.9	2106.8	Design capacity - water volume
Проектен капацитет БПК5 ²	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		.	415.1	417.0	419.9	431.0	Design capacity BOD5 ²
Фактически капацитет БПК5 ³	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		.	139.1	127.5	128.9	137.2	Actual occupation BOD5 ³
СПСОВ - първично пречистване	брой/Number		10	14	16	17	15	UWWTP - Primary treatment
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден./ Thousand m ³ /day		34.4	162.0	161.7	162.6	161.1	Design capacity - water volume
Проектен капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		.	39.3	37.1	37.0	36.9	Design capacity BOD5
Фактически капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		.	4.6	5.2	7.1	8.8	Actual occupation BOD5
СПСОВ - вторично пречистване	брой/Number		41	42	43	45	53	UWWTP - Secondary treatment
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден./ Thousand m ³ /day		1879.2	1837.2	1828.4	1844.3	1929.7	Design capacity - water volume
Проектен капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		.	375.8	379.9	375.1	387.9	Design capacity BOD5
Фактически капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		.	134.5	122.2	120.0	126.5	Actual occupation BOD5
СПСОВ - третично пречистване	брой/Number		-	-	-	1	1	UWWTP - Tertiary treatment
Проектен капацитет - воден обем	хил. м ³ /ден./ Thousand m ³ /day		-	-	-	20	16	Design capacity - water volume
Проектен капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		-	-	-	8	6	Design capacity BOD5
Фактически капацитет БПК5	т О ₂ /ден./tons O ₂ /day		-	-	-	2	2	Actual occupation BOD5
Образувани утайки от СПСОВ - обем	хил. м³/Thousand m³		.	165.1	174.6	157.6	205.7	Total sludge production - volume
Обезвредени в т.ч.			.	91.0	122.2	100.6	137.38	Total sludge disposal of which:
Предадени за селскостопански цели			.	0.0	47.4	27.2	49.6	Agricultural use
Компостирани			.	0.2	-	0.0	0.0	Compost
Окончателно депонирани			.	88.8	74.8	73.4	87.5	Landfill
Други			.	2.1	0.0	0.0	0.2	Others
Образувани утайки от СПСОВ - сухо вещество⁴	хил. т/Thousand tons		.	41.8	38.0	39.9	42.9	Total sludge production - dry solid⁴
Обезвредени в т.ч.			.	24.4	28.3	27.3	29.04	Total sludge disposal of which:
Предадени за селскостопански цели			.	0.0	11.9	6.5	11.20	Agricultural use

Компостирани	.	0.1	-	0.0	0.00	Compost
Окончателно депонирани	.	23.4	16.4	20.8	17.83	Landfill
Други	.	1.0	0.0	0.0	0.01	Others

¹ Данните се отнасят за станциите, които пречистват отпадъчните води на населените места по поръчка на държавното управление (обществените услуги). Не са включени въведените в експлоатация станции, без сградни отклонения или недействалите по други причини. Пречиствателните станции на предприятия, хотели и др. се отнасят към категорията "други" и не са включени.

² Данните са изчислени посредством отчетените от операторите проектни характеристики на станцията - капацитет (воден обем) и БПК5 (мг O₂/л).

³ Данните са изчислени на основата на отчетените данни от операторите - фактически третираните водни обеми и средногодишните стойности на БПК5 (мг O₂/л) на входящите отпадъчни води, установени от пробовземанията.

⁴ Утайките в сухо вещество са изчислени на основата на отчетените данни от операторите - обем на утайките, тяхната плътност и процент влажност.

¹ Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon public bodies' orders (public services). Treatment plants put into exploitation without connected population and those, which do not operate by other reasons are excluded. Wastewater treatment plants of enterprises, hotels, etc. refer to the category "Others" and are not included.

² Data are calculated using plants' design characteristics reported by the operators, such as design capacity (water volume) and BOD5 (mg O₂/l).

³ Data are calculated using information reported by the operators, such as actually treated water volumes and average annual values of BOD5 (mg O₂/l) of inflowing wastewater ascertained at sample takings.

⁴ Sludges in dry solid are calculated on the base of data reported by the operators - sludges' volume, consistence and percentage of moisture.

7. ВОДОПРОВОДНА И КАНАЛИЗАЦИОННА МРЕЖА¹
WATER SUPPLY AND SEWAGE NETWORK MANAGED BY WATER COMPANIES¹

	2005	2006	2007	2008	
Обща дължина на водопроводната мрежа към края на годината - км	73160	73549	73978	73955	Length of water-supply network, total - km
Външна	25210	25230	25236	25245	External
Вътрешна	47949	48318	48742	48710	Internal
Новоизградена водопроводна мрежа през годината - км	213	96	126	94	Newly built water-supply network during the year - km
Външна	111	18	37	21	External
Вътрешна	102	78	89	73	Internal
Реконструирана/подменена водопроводна мрежа през годината - км	295	253	338	369	Reconstructed/changed water-supply network during the year - km
Външна	102	69	66	74	External
Вътрешна	193	184	272	295	Internal
Структура на мрежата по вид на водопроводните тръби - %	100.0	.	.	.	Structure of water-supply network by type of pipes - %
Етеритови тръби	72.3	.	.	.	Asbestos cement
Стоманени тръби	15.3	.	.	.	Steel pipes
Поцинковани тръби	3.0	.	.	.	Zinc - coated
РЕ(полиетиленови)	3.7	.	.	.	PE
РВС(поливенилхлорид)	0.3	.	.	.	PVC
Други	5.4	.	.	.	Others
Обща дължина на канализационната мрежа към края на годината - км	10206	10410	10466	10527	Length of sewage network, total - km
Главни колектори	1728	1761	1765	1771	Main sewer
Канализационна мрежа	8478	8650	8701	8756	Sewage network
Новоизградена канализационна мрежа през годината - км	16	29	46	48	Newly built sewage network during the year - km
Главни колектори	0	3	1	5	Main sewer
Канализационна мрежа	16	26	45	43	Sewage network
Реконструирана/подменена канализационна мрежа през годината - км	4	5	3	3	Reconstructed/changed sewage network during the year - km
Главни колектори	0	1	0	0	Main sewer
Канализационна мрежа	3	4	3	3	Sewage network

¹ Източник на информация са дружествата, експлоатиращи обществената водопроводна и канализационна мрежа (ВиК), както и общините с организирано отвеждане на отпадъчните води в селищна пречиствателна станция.

¹ Sources of information are the partnerships that exploit public water supply and sewage network as well as municipalities that discharge wastewater to wastewater treatment plant in an organized manner.

8. ДЯЛ НА НАСЕЛЕНИЕТО, СВЪРЗАНО С ОБЩЕСТВЕНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ, ОБЩЕСТВЕНА КАНАЛИЗАЦИЯ И СЕЛИЩНИ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ
SHARE OF POPULATION CONNECTED TO PUBLIC WATER SUPPLY, SEWERAGE AND WASTEWATER TREATMENT

(Проценти)
(Percent)

	2000	2005	2006	2007	2008	
Население, свързано с:						Population connected to:
Обществено водоснабдяване	98.4	98.9	98.9	98.9	99.0	Public water supply
Пречиствателни станции за питейни води	36.4	43.2	43.9	43.9	44.7	Drinking water purification plants
Население, свързано със СПСОВ¹	36.7	40.7	41.1	42.0	43.8	Population connected to UWWTP¹
Първично пречистване	0.7	2.5	2.7	2.6	2.6	Primary treatment
Вторично пречистване	36.0	38.1	38.4	38.9	40.7	Secondary treatment
Третично пречистване	-	-	-	0.5	0.5	Tertiary treatment
Население, свързано с други пречиствателни станции за отпадъчни води²	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	Others WWTP²
Население, свързано с:						Population connected to:
Канализация и пречистване на отпадъчни води	36.8	40.8	41.2	42.2	43.9	Wastewater collection with treatment
Канализация без пречистване на отпадъчни води	29.7	28.1	28.2	27.4	25.7	Urban wastewater collecting system without treatment
Обществена канализация	66.5	68.9	69.4	69.6	69.6	Total urban wastewater collecting system
Самостоятелно третиране на отпадъчни води ³	33.5	31.1	30.6	30.4	30.4	Independent wastewater treatment ³
Пречистване на отпадъчни води	70.3	71.9	71.8	72.6	74.3	Total wastewater treatment

¹ Не е включено населението, чиито води се извозват с цистерни в канализационна система или СПСОВ.

¹ Population which wastewater is transported to the sewage system or UWWTP by tanks is not included.

² Към категорията "други" се отнасят станции на предприятия, хотели и др., пречистващи битови води на прилежащите селища.

² To category "Others" are referred treatment plants belonging to enterprises, hotels, etc. treating domestic wastewater of the adjoining settlements.

³ Население със собствени съоръжения за пречистване (септични ями, изгребни шахти и др.).

³ Population with own treatment facilities (septic tanks, cesspools, etc.).

9. ИЗЗЕТА ВОДА ПО ВИД НА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО И ВИД НА ВОДОИЗТОЧНИЦИТЕ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ И СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

WATER ABSTRACTION BY SOURCE AND SUPPLY CATEGORY BY STATISTICAL ZONE AND STATISTICAL REGION IN 2008

(Млн. куб. м/г.)
(Million m³/year)

Статистически зони Статистически райони	Иззета вода - общо ¹ Water abstraction - total ¹				Иззета вода за водоснабдяване ² Water abstraction for delivery ²			Иззета вода за собствено снабдяване Water abstraction for self supply				Statistical zones, Statistical regions
	прясна вода - бруто			непрясна вода	прясна вода - бруто			прясна вода - бруто			непрясна вода	
	Fresh water abstraction				Fresh water abstraction			Fresh water abstraction				
	общо	повърхностни водоизточници	подземни водоизточници		общо	повърхностни водоизточници	подземни водоизточници	общо	повърхностни водоизточници	подземни водоизточници		
Total	Surface water	Groundwater	Non fresh water sources	Total	Surface water	Ground water	Total	Surface water	Groundwater	Non fresh water sources		
Общо за страната	6425.39	5809.64	615.75	0.56	2004.21	1531.29	472.92	4421.19	4278.36	142.83	0.56	Total
Северна и Югоизточна България	5189.11	4834.24	354.87	0.56	945.21	652.24	292.97	4243.90	4182.01	61.90	0.56	North and South-East Bulgaria
Северозападен	2777.75	2701.34	76.41	-	116.84	53.76	63.08	2660.91	2647.58	13.33	-	North-West
Северен централен	245.87	163.96	81.90	-	173.53	111.98	61.55	72.34	51.98	20.36	-	North Central
Североизточен	760.16	659.36	100.80	0.51	240.71	155.53	85.18	519.45	503.83	15.62	0.51	North-East
Югоизточен	1405.33	1309.58	95.75	0.05	414.13	330.97	83.16	991.20	978.62	12.59	0.05	South-East
Югозападна и Южна централна България	1236.28	975.40	260.89	-	1059.00	879.05	179.95	177.29	96.35	80.94	-	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен	455.26	391.18	64.08	-	393.27	356.23	37.04	61.99	34.95	27.03	-	South-West
Южен централен	781.02	584.22	196.81	-	665.72	522.82	142.90	115.30	61.39	53.90	-	South Central

¹ Данните за повърхностни и подземни води са преизчислени в съответствие с Рамковата директива за водите/националното законодателство. Към пресните повърхностни води са отнесени водите на сушата, а към подземните - всички води, намиращи се под повърхността на земята във водонаситената зона, в пряк контакт със земните пластове. Не са включени водите, иззети от домакинствата и за ВЕЦ.

² Непресни са морските и преходните води. От 2006 г. към непресните води са включени само морските, тъй като съгласно Класификацията за характеризиране на повърхностни типове водни обекти по Рамковата директива за водите в България не бяха идентифицирани преходни води.

¹ Data about surface water and groundwater have been revised in accordance with the Water Framework Directive/national legislation. To the fresh surface water are referred shore water and to the groundwater - all water located below the surface of the earth in the saturated zone in direct contact with earth layers. Self-supply of water by the households and hydro power plants is not included.

² Non fresh are sea and transitional waters. Since 2006 only sea water was included to non fresh waters as according to the Classification for characterization of 'surface types' water bodies in conformity with the Water Framework Directive transitional waters are not identified in Bulgaria.

10. СЪБИРАНЕ, ПРЕЧИСТВАНЕ И ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ - ОБЩЕСТВЕНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ И НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ И ПО ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

COLLECTION, PURIFICATION AND WATER SUPPLY - PUBLIC WATER SUPPLY AND IRRIGATION SYSTEMS BY STATISTICAL ZONE, STATISTICAL REGION AND BY DISTRICT IN 2008

Статистически зони Статистически райони Области	Постъпила вода във водопреносната система - общо (подадена вода) ² Water entered water-supply system, (total) ²						Дял на загубите при транспорта на вода от постъпката във водопреносната система Share of water loss from water in the network	Statistical zones, statistical regions and districts	
	Общо Total	Доставена вода Water supplied			в т.ч. доставена за: of which supplied for:				Загуби при транспорта на вода Water loss during transport
		Общо Total	в т.ч. питейна вода of which: Drinking water		домакинства Households	напомяване Irrigation			
			Общо Total	в т.ч. пречистена в пречиствателна станция of which: By Purification plants					
млн. м ³ /г. Million m ³ /year							%		

Общо за страната¹	1894,90	749,13	387,14	167,59	271,37	265,46	1145,77	60,5	Total¹
Северна и Югоизточна България	927,08	310,86	191,37	72,20	129,04	64,37	616,22	66,5	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	114,81	46,92	40,80	9,40	29,93	3,18	67,89	59,1	North-West region
Видин	9,38	4,32	4,00	-	3,28	0,23	5,06	53,9	Vidin
Враца	31,81	11,02	9,39	6,42	6,57	1,11	20,80	65,4	Vratsa
Ловеч	19,19	7,72	7,72	-	4,99	-	11,47	59,8	Lovech
Монтана	18,53	6,79	6,25	2,98	4,92	0,44	11,74	63,4	Montana
Плевен	35,90	17,08	13,44	-	10,18	1,40	18,82	52,4	Pleven
Северен централен район	173,45	47,86	46,12	17,73	31,01	1,64	125,59	72,4	North Central region
Велико Търново	97,91	14,85	13,74	9,65	9,41	1,03	83,06	84,8	Tarnovo
Габрово	25,93	8,97	8,49	8,09	4,01	0,47	16,97	65,4	Gabrovo
Разград	14,35	5,64	5,62	-	4,35	-	8,71	60,7	Razgrad
Русе	24,63	13,68	13,53	-	9,65	0,14	10,95	44,5	Ruse
Силистра	10,63	4,73	4,73	-	3,60	-	5,90	55,5	Silistra
Североизточен район	260,95	100,18	45,02	16,73	30,27	6,63	160,77	61,6	North-East region
Варна	121,39	73,96	25,24	14,32	16,63	0,34	47,43	39,1	Varna
Добрич	46,06	10,89	8,75	-	6,19	2,14	35,17	76,3	Dobrich
Търговище	32,63	6,39	3,42	2,42	1,96	2,83	26,24	80,4	Targovishte

Шумен	60,87	8,93	7,62	-	5,49	1,32	51,94	85,3	Shumen
Югоизточен район	377,87	115,90	59,42	28,34	37,83	52,93	261,97	69,3	South-East region
Бургас	70,43	31,02	30,31	28,34	16,42	0,52	39,41	56,0	Burgas
Сливен	102,84	15,67	7,64	-	6,83	5,78	87,17	84,8	Sliven
Стара Загора	132,05	60,32	15,72	-	10,36	44,21	71,72	54,3	Stara Zagora
Ямбол	72,55	8,88	5,74	-	4,22	2,41	63,67	87,8	Yambol
Югозападна и Южна централна България	967,82	438,27	195,77	95,38	142,33	201,09	529,55	54,7	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	376,79	170,63	129,68	83,31	94,42	5,51	206,15	54,7	South-West region
Благоевград	45,15	21,29	17,68	7,46	12,33	3,56	23,87	52,9	Blagoevgrad
Кюстендил	25,64	12,94	5,57	2,58	4,39	0,70	12,70	49,5	Kyustendil
Перник	31,45	12,18	7,09	5,14	5,22	0,53	19,27	61,3	Pernik
София	49,88	32,77	12,06	2,05	8,62	0,72	17,11	34,3	Sofia
София (столица)	224,66	91,46	87,28	66,08	63,87	-	133,21	59,3	Sofia cap.
Южен централен район	591,03	267,64	66,09	12,07	47,91	195,57	323,40	54,7	South Central region
Кърджали	10,83	5,36	5,23	3,00	3,88	0,07	5,48	50,6	Kardzhali
Пазарджик	240,55	73,33	12,63	1,79	9,42	59,75	167,21	69,5	Pazardzhik
Пловдив	291,95	170,90	34,20	1,90	24,36	131,90	121,05	41,5	Plovdiv
Смолян	9,21	4,94	4,94	0,76	3,21	-	4,27	46,4	Smolyan
Хасково	38,49	13,10	9,09	4,63	7,04	3,86	25,39	66,0	Haskovo

¹ Данните характеризират дейността на водоснабдителните дружества и се отнасят за обслужващите от тях райони, които не съвпадат с административните граници. Регионалното разпределение е условно.

² Подадената за разпределение вода във водопроводната мрежа включва фактически доставения обем на потребителите (домакинства, индустрия, услуги и др.) и загубите при транспорта.

¹ Data characterize the activity of water supply companies and refer to regions served by them, which do not coincide with the administrative borders. The regional breaking down is conditional.

² Water entered water supply system for distribution includes water volume actually delivered to the customers (households, industry, services, etc.) and water loss at transport.

11. ИЗПОЛЗВАНА ВОДА ПО ДЕЙНОСТИ И ПО ВИД НА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ И ПО ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА

WATER USED BY ACTIVITY AND SUPPLY CATEGORY BY STATISTICAL ZONE, STATISTICAL REGION AND BY DISTRICT IN 2008

Статистически зони Статистически райони Области	Използвана вода по дейности ¹ Water used by activity ¹						Използвана вода по вид на водоснабдяването Water used by supply category					Statistical zones, statistical regions and districts
	общо Total	селско стопанство Agriculture		индустрия Industry	услуги Other activities (services)	домакинства Households	собствено снабдяване Self-supply		обществено водоснабдяване Public water supply	напоителни системи Irrigation systems	друго снабдяване Other supply	
		общо Total	в т.ч. напояване of which: Irrigation				общо Total	в т.ч. за охлаждане в индустрията of which: Industry cooling				
Общо за страната	5146.53	290.96	272.34	4508.20	76.00	271.37	4373.68	3848.48	397.88	351.25	23.72	Total
Северна и Югоизточна България	4533.01	76.67	65.36	4285.14	42.59	128.60	4199.88	3783.33	192.77	117.60	22.76	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	2707.64	7.88	3.35	2660.84	8.99	29.93	2660.56	2647.61	40.91	6.01	0.17	North-West region
Видин	15.46	0.25	0.23	11.33	0.59	3.28	11.14	10.45	4.00	0.32	0.00	Vidin
Враца	2645.18	0.81	0.70	2636.31	1.49	6.57	2634.60	2633.31	9.39	1.19	0.00	Vratsa
Ловеч	18.25	4.06	0.16	5.84	3.36	4.99	10.37	2.68	7.72	0.16	0.00	Lovech
Монтана	8.26	0.45	0.44	2.35	0.54	4.92	1.47	0.19	6.35	0.44	0.00	Montana
Плевен	20.50	2.31	1.82	5.00	3.01	10.18	2.99	0.98	13.44	3.91	0.16	Pleven
Северен централен район	118.08	3.63	1.98	75.22	9.12	30.11	59.39	39.04	44.99	1.72	11.98	North Central region
Велико												Veliko
Търново	59.43	1.44	1.03	45.78	2.80	9.41	32.68	26.27	13.74	1.11	11.90	Tarnovo
Габрово	9.94	0.51	0.47	2.15	3.26	4.01	0.97	0.43	8.49	0.47	0.00	Gabrovo
Разград	7.28	0.16	0.00	2.99	0.73	3.40	2.83	0.24	4.44	0.00	0.01	Razgrad
Русе	30.54	1.08	0.26	18.19	1.57	9.70	16.84	11.81	13.58	0.06	0.06	Ruse
Силистра	10.89	0.43	0.22	6.11	0.75	3.60	6.07	0.30	4.73	0.08	0.01	Silistra
Северозточен район	601.55	8.94	6.66	551.32	10.13	31.16	491.08	463.91	47.76	53.58	9.14	North-East region
Варна	567.66	0.63	0.24	545.26	5.14	16.63	484.69	462.98	26.82	47.02	9.14	Varna
Добрич	12.62	2.88	2.27	0.83	2.73	6.19	1.60	0.07	8.75	2.27	0.00	Dobrich
Търговище	8.93	3.07	2.83	2.43	0.57	2.86	1.39	0.38	4.57	2.98	0.00	Targovishte
Шумен	12.33	2.36	1.32	2.80	1.69	5.49	3.40	0.48	7.62	1.32	0.00	Shumen
Югоизточен район	1105.73	56.22	53.38	997.76	14.36	37.39	988.85	632.77	59.12	56.29	1.47	South-East region
Бургас	59.64	1.98	0.70	30.72	10.52	16.42	27.78	8.72	30.50	0.52	0.84	Burgas

Сливен	18.26	6.20	6.01	5.09	0.14	6.83	2.29	0.12	7.64	8.03	0.29	Sliven
Стара Загора	1017.32	44.44	44.21	959.75	3.20	9.92	957.48	623.86	15.23	44.60	0.00	Stara Zagora
Ямбол	10.52	3.60	2.46	2.20	0.50	4.22	1.30	0.07	5.74	3.14	0.34	Yambol
Югозападна и Южна централна България	613.52	214.28	206.97	223.06	33.42	142.77	173.80	65.14	205.12	233.65	0.96	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	232.25	9.97	6.07	109.81	18.05	94.42	61.42	19.89	138.41	32.23	0.20	South-West region
Благоевград	31.69	7.31	3.95	7.43	4.62	12.33	10.12	0.29	17.68	3.87	0.02	Blagoevgrad
Кюстендил	25.56	0.96	0.66	17.62	2.59	4.39	12.65	5.91	5.57	7.34	0.00	Kyustendil
Перник	17.61	0.31	0.31	10.97	1.11	5.22	5.66	2.97	11.64	0.31	0.00	Pernik
София	28.65	0.74	0.50	16.36	2.93	8.62	14.89	0.41	12.06	1.52	0.18	Sofia
София (столица)	128.75	0.66	0.66	57.42	6.80	63.87	18.11	10.30	91.46	19.19	0.00	Sofia cap.
Южен централен район	381.27	204.31	200.90	113.25	15.37	48.34	112.38	45.26	66.71	201.42	0.76	South Central region
Кърджали	22.68	0.68	0.68	17.14	0.98	3.88	16.39	10.69	5.36	0.77	0.17	Kardzhali
Пазарджик	73.50	43.85	43.82	17.76	2.47	9.42	17.22	4.96	12.63	43.65	0.00	Pazardzhik
Пловдив	226.50	154.00	153.11	38.65	9.48	24.36	37.94	13.01	34.20	153.80	0.56	Plovdiv
Смолян	21.54	2.40	0.00	14.04	1.89	3.21	16.60	0.14	4.94	0.00	0.00	Smolyan
Хасково	37.05	3.38	3.30	25.65	0.55	7.47	24.24	16.46	9.58	3.20	0.03	Haskovo

¹ Общо количество на използваната вода от собствено снабдяване и доставената вода (от Напоителни системи, ВиК и от други предприятия). Не са включени използваните води от ВЕЦ, собственото снабдяване на домакинствата и отпадъчната вода, получена от други предприятия.

¹ Total quantity of used water from self-supply and water supply (by irrigation systems, public water supply companies and other enterprises). Water used by hydro electric plants, self-supply of households and wastewater received from other enterprises is included.

**12. ИЗПОЛЗВАНА ВОДА ОТ ДОМАКИНСТВОТА ОТ ОБЩЕСТВЕНОТО
ВОДОСНАБДЯВАНЕ (ВнК) ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ
РАЙОНИ И ПО ОБЛАСТИ (СРЕДНО НА ЧОВЕК)
WATER USED BY HOUSEHOLDS FROM PUBLIC WATER SUPPLY BY STATISTICAL
ZONE, STATISTICAL REGION AND BY DISTRICT (AVERAGE PER CAPITA)**

(л/чов./ден.)
(l/day/per capita)

Статистически зони Статистически райони Области	2000	2005	2006	2007	2008	Statistical zones, statistical regions and districts
Общо за страната	99	92	97	100	99	Total
Северна и Югоизточна България	93	82	87	92	89	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	99	82	87	89	90	North-West region
Видин	91	74	79	83	81	Vidin
Враца	98	80	87	87	90	Vratsa
Ловеч	94	79	84	87	89	Lovech
Монтана	90	76	81	85	86	Montana
Плевен	110	90	96	95	94	Pleven
Северен централен район	94	80	87	91	89	North Central region
Велико Търново	102	81	87	94	93	Veliko Tarnovo
Габрово	74	76	79	83	84	Gabrovo
Разград	66	64	71	72	69	Razgrad
Русе	121	97	103	108	105	Ruse
Силистра	75	67	77	78	76	Silistra
Североизточен район	86	78	85	89	86	North-East region
Варна	103	90	96	99	99	Varna
Добрич	70	77	82	94	84	Dobrich
Търговище	59	51	61	59	60	Targovishte
Шумен	84	70	77	79	77	Shumen
Югоизточен район	95	87	90	97	91	South-East region
Бургас	113	104	113	122	107	Burgas
Сливен	87	81	73	94	90	Sliven
Стара Загора	84	74	76	77	77	Stara Zagora
Ямбол	86	78	81	83	82	Yambol
Югозападна и Южна централна България	108	104	107	110	109	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	126	120	123	126	124	South-West region
Благоевград	105	97	103	107	108	Blagoevgrad
Кюстендил	82	79	75	78	82	Kyustendil
Перник	97	93	99	105	106	Pernik
София	103	86	91	93	94	Sofia
София (столица)	146	141	143	146	141	Sofia cap.
Южен централен район	85	83	85	87	88	South Central region
Кърджали	66	70	73	77	79	Kardzhali
Пазарджик	93	81	86	88	89	Pazardzhik
Пловдив	90	93	93	94	95	Plovdiv
Смолян	68	68	70	74	76	Smolyan
Хасково	82	74	74	77	79	Haskovo

**13. ЗАУСТЕНИ ОТПАДЪЧНИ ВОДИ И ВОДИ ОТ ОХЛАЖДАНЕ ВЪВ ВОДНИ ОБЕКТИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ
И ПО ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
WASTEWATER AND COOLING WATER DISCHARGED INTO WATER BODY BY STATISTICAL ZONE, STATISTICAL REGION AND BY DISTRICT IN 2008**

(Млн. куб. м/г.)
(Million m³/year)

Статистически зони Статистически райони Области	Заустени отпадъчни води - общо Waste water discharged - total			В това число of which:						Заустени води от охлаждане	Statistical zones, statistical regions and districts
	общо	в т.ч. третиран ¹ of which: Treated ¹		заустени от обществената канализация и СПСОВ ² Discharged by public sewerage and UWWTP ²			заустени от наблюдаваните стопански единици Discharged by economic units				
		Total	общо	в т.ч. поне с вторично третиране of which: With at least secondary treatment	общо	в т.ч. от СПСОВ of which: From UWWTP		общо	в т.ч. третиран ¹ of which: Treated		
	общо					в т.ч. поне с биологични методи of which: With at least secondary treatment	общо		общо	в т.ч. поне с биологични методи of which: With at least secondary treatment	
Общо за страната	793.09	577.13	425.92	540.04	414.00	396.92	189.86	101.69	29.00	3550.35	Total
Северна и Югоизточна България	371.59	255.82	173.86	224.54	167.48	152.18	107.90	50.94	21.69	3520.15	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	79.54	51.83	34.00	47.46	36.17	33.61	19.72	3.54	0.39	2548.69	North-West region
Видин	6.51	4.25	0.00	2.05	0.00	0.00	2.95	2.74	0.00	7.80	Vidin

Враца	29.00	19.13	16.40	18.14	16.33	16.33	8.19	0.13	0.07	2539.86	Vratsa
Ловеч	13.79	4.44	0.11	4.45	1.74	0.00	6.92	0.28	0.11	0.87	Lovech
Монтана	6.94	2.96	0.39	4.50	1.18	0.36	0.58	0.15	0.03	0.03	Montana
Плевен	23.29	21.05	17.10	18.33	16.92	16.92	1.08	0.24	0.19	0.13	Pleven
Северен централен район	98.93	63.16	33.84	57.17	33.61	31.41	31.80	21.09	2.43	23.63	North Central region
Велико Търново	42.89	33.46	15.54	19.83	15.83	15.31	19.96	14.53	0.23	20.66	Veliko Tarnovo
Габрово	21.64	14.51	13.71	20.55	15.08	13.57	0.40	0.26	0.14	0.28	Gabrovo
Разград	5.80	5.48	3.64	2.79	2.70	2.53	1.36	1.13	1.11	0.00	Razgrad
Русе	19.28	6.75	0.91	11.64	0.00	0.00	4.70	3.81	0.91	2.48	Ruse
Силистра	9.33	2.97	0.04	2.36	0.00	0.00	5.37	1.36	0.04	0.21	Silistra
Северо-източен район	88.61	61.39	42.96	57.57	51.44	42.39	24.24	3.14	0.57	492.79	North-East region
Варна	59.16	38.47	31.41	35.48	34.21	31.23	21.20	1.78	0.17	492.59	Varna
Добрич	14.60	13.15	11.19	11.83	11.62	11.16	1.27	0.03	0.03	0.04	Dobrich
Търговище	4.95	1.80	0.10	3.08	0.00	0.00	0.93	0.86	0.10	0.09	Targovishte
Шумен	9.91	7.97	0.27	7.19	5.61	0.00	0.83	0.48	0.27	0.06	Shumen
Югоизточен район	104.51	79.44	63.06	62.34	46.26	44.76	32.15	23.16	18.30	455.04	South-East region
Бургас	52.69	49.12	42.24	28.05	25.71	24.22	20.73	19.50	18.03	0.10	Burgas
Сливен	19.54	18.24	16.04	16.17	16.04	16.04	1.19	0.01	0.00	0.00	Sliven
Стара Загора	26.56	10.80	4.67	13.82	4.49	4.49	9.99	3.56	0.19	454.94	Stara Zagora
Ямбол	5.71	1.28	0.10	4.30	0.02	0.02	0.24	0.09	0.08	0.00	Yambol
Югозападна и Южна централна България	421.50	321.31	252.06	315.50	246.52	244.75	81.96	50.76	7.31	30.20	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	238.62	205.89	183.11	204.70	180.10	178.33	23.92	15.79	4.78	6.16	South-West region
Благоевград	16.92	3.16	1.13	14.63	1.13	1.13	0.55	0.29	0.00	0.09	Blagoevgrad
Кюстендил	20.58	13.51	11.64	15.34	11.15	11.15	3.42	0.55	0.49	0.00	Kyustendil
Перник	16.59	14.05	13.06	13.61	12.87	12.84	2.02	0.22	0.22	5.37	Pernik
София	24.35	19.61	11.19	15.51	11.24	9.49	6.74	6.28	1.70	0.11	Sofia
София (столица)	160.17	155.55	146.09	145.61	143.72	143.72	11.19	8.45	2.37	0.60	Sofia cap.

Южен централен район	182.88	115.42	68.95	110.80	66.41	66.41	58.04	34.97	2.53	24.03	South Central region
Кърджали	10.33	7.10	0.03	2.91	0.00	0.00	5.77	5.45	0.03	10.65	Kardzhali
Пазарджик	18.79	12.29	4.92	8.53	2.63	2.63	7.64	7.04	2.29	2.64	Pazardzhik
Пловдив	113.89	87.28	63.26	89.10	63.22	63.22	17.74	17.01	0.04	3.86	Plovdiv
Смолян	19.57	6.80	0.74	3.30	0.57	0.57	15.50	5.47	0.17	0.09	Smolyan
Хасково	20.30	1.96	0.00	6.96	0.00	0.00	11.39	0.00	0.00	6.79	Haskovo

¹ Обемът на третираните отпадъчни води се отчита еднократно - само на крайния стадий на пречистване.

² Включително събраните от неточкови източници (дъждовни, дренажни) и други неразпределени води.

¹ The volume of treated wastewater is reported only once - at the final stage of treatment.

² Incl. water collected from non-point sources (rain-off, drainage), and other non-distributed water.

14. ДЕЙСТВАЩИ СЕЛИЩНИ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ И ПО ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
OPERATING URBAN WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY STATISTICAL ZONE, STATISTICAL REGION AND BY DISTRICT IN 2008

Статистически зони Статистически райони Области	Общо ¹ Total ¹				Първично пречистване Primary treatment			Вторично пречистване Secondary treatment			Третично пречистване Tertiary treatment			Statistical zones, statistical regions and districts
	СПСОВ	проектен капацитет воден обем (средноденонощен)	проектен капацитет ² БПК5	свързани селища	СПСОВ	проектен капацитет воден обем (средноденонощен)	проектен капацитет ² БПК5	СПСОВ	проектен капацитет воден обем (средноденонощен)	проектен капацитет ² БПК5	СПСОВ	проектен капацитет воден обем (средноденонощен)	проектен капацитет ² БПК5	
	UWWTP	Design capacity water volume	Design capacity BOD5 ²	Settlements connected	UWWTP	Design capacity water volume	Design capacity BOD5 ²	UWWTP	Design capacity water volume	Design capacity BOD5 ²	UWWTP	Design capacity water volume	Design capacity BOD5 ²	
бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.	бр.	бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.	бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.	бр.	хил. м ³ /ден.	т O ₂ /ден.		
Number	Thousand m ³ /day	Tons O ₂ /day	Number	Number	Thousand m ³ /day	Tons O ₂ /day	Number	Thousand m ³ /day	Tons O ₂ /day	Number	Thousand m ³ /day	Tons O ₂ /day		
Общо за страната Северна и Югоизточна България	69	2106.8	431.0	86	15	161.1	36.9	53	1929.7	387.9	1	16.0	6.2	Total North and South-East Bulgaria
Северозападен район	4	183.9	42.2	5	1	29.0	4.3	3	154.9	37.8	-	-	-	North-West region
Видин	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Vidin
Враца	1	43.1	10.4	1	-	-	-	1	43.1	10.4	-	-	-	Vratsa
Ловеч	1	29.0	4.3	1	1	29.0	4.3	-	-	-	-	-	-	Lovech
Монтана	1	3.8	0.4	1	-	-	-	1	3.8	0.4	-	-	-	Montana
Плевен	1	108.0	27.1	2	-	-	-	1	108.0	27.1	-	-	-	Pleven

Северен централен район	8	187.7	53.1	9	3	9.8	0.5	4	161.8	46.4	1	16.0	6.2	North Central region
Велико Търново	3	62.1	16.5	4	1	8.6	0.4	1	37.5	9.9	1	16.0	6.2	Veliko Tarnovo
Габрово	1	79.2	22.3	1	-	-	-	1	79.2	22.3	-	-	-	Gabrovo
Разград	4	46.3	14.2	4	2	1.2	0.1	2	45.1	14.1	-	-	-	Razgrad
Русе	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Ruse
Силистра	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Silistra
Североизточен район	19	402.9	85.5	27	6	99.7	23.4	13	303.2	62.2	-	-	-	North-East region
Варна	12	212.7	47.3	19	4	8.2	4.6	8	204.4	42.7	-	-	-	Varna
Добрич	6	99.5	19.6	7	1	0.8	0.2	5	98.7	19.5	-	-	-	Dobrich
Търговище	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Targovishte
Шумен	1	90.7	18.6	1	1	90.7	18.6	-	-	-	-	-	-	Shumen
Югоизточен район	17	339.4	69.6	21	1	10.9	5.4	16	328.6	64.2	-	-	-	South-East region
Бургас	10	214.5	42.7	14	1	10.9	5.4	9	203.7	37.3	-	-	-	Burgas
Сливен	2	92.3	19.2	2	-	-	-	2	92.3	19.2	-	-	-	Sliven
Стара Загора	3	32.2	7.6	3	-	-	-	3	32.2	7.6	-	-	-	Stara Zagora
Ямбол	2	0.4	0.1	2	-	-	-	2	0.4	0.1	-	-	-	Yambol
Югозападна и Южна Централна България	21	992.9	180.6	24	4	11.7	3.3	17	981.2	177.3	-	-	-	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	14	697.5	126.4	17	3	10.4	2.5	11	687.1	123.9	-	-	-	South-West region
Благоевград	1	6.0	1.1	1	-	-	-	1	6.0	1.1	-	-	-	Blagoevgrad
Кюстендил	2	68.8	13.2	2	-	-	-	2	68.8	13.2	-	-	-	Kyustendil
Перник	4	71.4	13.6	5	1	1.2	0.1	3	70.2	13.5	-	-	-	Pernik
София	6	71.3	12.0	8	2	9.2	2.4	4	62.1	9.7	-	-	-	Sofia
София (столица)	1	480.0	86.4	1	-	-	-	1	480.0	86.4	-	-	-	Sofia cap.

Южен централен район	7	295.4	54.2	7	1	1.3	0.8	6	294.1	53.5	-	-	South Central region
Кърджали	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- Kardzhali
Пазарджик	1	52.0	9.0	1	-	-	-	1	52.0	9.0	-	-	- Pazardzhik
Пловдив	2	214.3	36.6	2	1	1.3	0.8	1	213.0	35.8	-	-	- Plovdiv
Смолян	4	29.1	8.7	4	-	-	-	4	29.1	8.7	-	-	- Smolyan
Хасково	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- Haskovo

¹ Информацията се отнася за станциите, които пречистват отпадъчни води на населените места по поръчка на държавното управление (обществени услуги). Не са включени въведените в експлоатация станции, без сградни отклонения или недействалите по други причини.

² Данните са изчислени посредством отчетените от операторите проектни характеристики на станцията - капацитет (воден обем) и БПК5 (мг O2/л).

¹ Data refer to wastewater treatment plants treating wastewater from settlements upon public bodies' orders (public services). Treatment plants put into exploitation without connected population and those not operating by other reasons are excluded.

² Data are calculated using plants' design characteristics reported by the operators, such as design capacity (water volume) and BOD5 (mg O2/l).

15. ДЯЛ НА НАСЕЛЕНИЕТО, СВЪРЗАНО С ОБЩЕСТВЕНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ, ОБЩЕСТВЕНА КАНАЛИЗАЦИЯ И СЕЛИЩНИ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ И ПО ОБЛАСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
SHARE OF POPULATION CONNECTED TO PUBLIC WATER SUPPLY, SEWERAGE AND URBAN WASTEWATER TREATMENT PLANTS BY STATISTICAL ZONE, STATISTICAL REGION AND BY DISTRICT IN 2008

Статистически зони Статистически райони Области	Използвана питейна вода от населението, свързано с общественото водоснабдяване - на човек			Население, свързано с:				Дял на населението на режим на водоподаване ²	Statistical zones, statistical regions and districts
	Drinking water used by population served by public water supply - per capita			Population connected to:					
	общо	градове	села	обществе - ното водоснабдяване	обществе ната канализация ¹	СПСОВ	в т.ч. поне с вторично пречистване	Share of population on water supply restrictions ²	
				Public water supply	Public sewerage ¹	UWWTP	of which: At least secondary treatment		
	Total	Urban	Rural						
л/чов./ден. l/day/per capita			%						
Общо за страната	99	103	87	99.0	69.6	43.8	41.2	4.6	Total
Северна и Югоизточна България	89	92	84	99.6	63.1	36.9	32.9	4.5	North and South-East Bulgaria
Северозападен район	90	90	89	99.1	52.5	22.3	19.9	6.1	North-West region
Видин	81	80	82	99.4	50.0	-	-	1.0	Vidin
Враца	90	91	90	98.9	53.7	30.6	30.6	-	Vratsa
Ловеч	89	88	91	99.2	44.4	14.4	-	12.8	Lovech
Монтана	86	84	90	97.6	57.2	4.1	4.1	2.8	Montana
Плевен	94	96	90	100.0	54.4	39.1	39.1	10.3	Pleven
Северен централен район	89	92	84	99.6	60.5	24.8	22.3	4.6	North Central region
Велико Търново	93	94	91	99.6	62.0	40.6	38.8	1.6	Tarnovo
Габрово	84	82	93	98.2	81.6	46.5	46.5	29.0	Gabrovo
Разград	69	75	64	100.0	40.7	40.7	27.8	-	Razgrad
Русе	105	104	109	100.0	65.9	-	-	-	Ruse
Силистра	76	83	70	100.0	45.8	-	-	-	Silistra
Североизточен район	86	91	75	99.9	71.4	60.7	49.0	4.2	North-East region
Варна	99	98	102	100.0	84.2	82.2	78.6	-	Varna
Добрич	84	90	71	99.8	67.1	67.1	61.1	-	Dobrich
Търговище	60	74	44	99.6	51.8	-	-	23.8	Targovishte
Шумен	77	79	73	99.8	59.2	44.3	-	5.3	Shumen
Югоизточен район	91	94	86	99.8	66.5	38.0	38.0	3.5	South-East region
Бургас	107	108	105	99.8	69.7	57.2	57.2	6.1	Burgas
Сливен	90	94	82	99.9	60.2	57.1	57.1	4.4	Sliven

Стара Загора	77	79	72	99.6	66.6	18.8	18.8	1.2	Stara Zagora
Ямбол	82	84	77	100.0	66.2	1.3	1.3	-	Yambol
Югозападна и Южна централна България Югозападен район	109	114	92	98.3	76.6	51.2	50.2	4.7	South-West and South Central Bulgaria South-West region
Благоевград	108	113	100	95.4	75.9	3.8	3.8	14.8	Blagoevgrad
Кюстендил	82	79	86	99.2	59.7	55.6	55.6	1.9	Kyustendil
Перник	106	108	99	97.7	76.0	71.3	71.0	0.6	Pernik
София	94	92	97	98.5	73.6	28.6	17.3	17.2	Sofia
София (столица)	141	141	129	100.0	93.5	93.2	93.2	-	Sofia cap.
Южен централен район	88	89	85	97.6	65.4	29.0	28.5	5.1	South Central region
Кърджали	79	86	73	85.7	41.5	-	-	11.6	Kardzhali
Пазарджик	89	91	84	99.4	66.9	25.8	25.8	11.7	Pazardzhik
Пловдив	95	93	101	100.0	69.5	50.2	49.2	-	Plovdiv
Смолян	76	83	65	90.9	61.4	13.3	13.3	18.8	Smolyan
Хасково	79	81	75	99.4	69.0	-	-	1.8	Haskovo

¹ Население с организирано отвеждане на отпадъчните води. Не е включено населението, чиито води се извозват в канализационна система или СПСОВ.

² Сезонно и целогодишно по заповед на кмета.

¹ Population with wastewater discharge in an organized manner. Population, which wastewater is transported to the sewage system or UWWTP is not included.

² Seasonally or during the whole year upon mayor's order.

III. ОТПАДЪЦИ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Наблюдението за отпадъците се провежда съгласно изискванията на Регламент № 2150 на ЕС от 25.11.2002 г. за статистиката на отпадъците. Регламентът изисква представителни данни на национално ниво.

От 2004 г. информацията за неопасните отпадъци от производствената дейност се събира чрез извадка, представителна за икономически активните стопански субекти в страната. След претегляне данните от извадката се пренасят на национално ниво и се допълват с данни от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг на Изпълнителната агенция по околна среда. Данните за опасните отпадъци са изцяло от НАСЕМ.

Използвана е новата номенклатура „Европейски каталог на отпадъците”, която кореспондира със „Списъка на отпадъците“.

Информацията за битовите отпадъци се получава чрез изчерпателно наблюдение, обхващащо общинските администрации.

Промяната на методологията през 2004 г. влияе върху съпоставимостта на данните с предходните години и не дава възможност данните да се публикуват в досегашните разрези, вкл. на административно-териториално ниво.

Възприети са показателите и дефинициите, съответстващи на Закона за управление на отпадъците (ДВ, бр. 86 от 30.09.2003 г.). Съгласно закона операциите, на които се подлагат отпадъците, са оползотворяване и обезвреждане.

Отпадък е вещество, предмет или част от предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи, и попада поне в една от категориите, изброени в Закона за управление на отпадъците.

Отпадъците от собствена дейност, оползотворени на мястото на тяхното образуване, не се включват в количеството на образуваните отпадъци.

Опасни отпадъци са отпадъците, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

Битови отпадъци са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административните, социалните и обществените сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите. Източник на данни за битовите отпадъци са общинските администрации. В изследването са обхванати депата, на които се извозват битови отпадъци чрез системи за организирано сметосъбиране. Количеството на събраните отпадъци на депата, необорудвани с кантари, е оценено по разчетен път на основата на транспортните документи.

Образуваните битови отпадъци са сума от събраните битови отпадъци на депа с организирано сметоизвозване и образуваните отпадъци от домакинствата, необслужвани от депа.

Образуваните отпадъци от домакинствата, необслужвани от депа, са получени чрез статистическа оценка.

Строителни отпадъци са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъците от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Освен отпадъците от строителството и събарянето на сгради се включва и почвата, изкопана от замърсени места. Отчитат се количествата събрани строителни отпадъци на депата за битови отпадъци. Източник на данни за строителните отпадъци са общинските администрации.

В някои от таблиците са възможни отклонения от общия сбор поради разликата в закръглението, получаваща се при използването на софтуерния продукт.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Поради промяна в методологията през 2004 г. публикуваните данни са само за последните четири години като преобладаващата част от образуваните отпадъци са неопасни - повече от 99% за всяка една от годините.

Неопасни отпадъци от икономическата дейност

За наблюдавания четиригодишен период образуваните минерални отпадъци са средно 95% от общия обем на неопасните отпадъци.

За 2008 г. след минералните отпадъци най-много са отпадъците от горивни процеси - 4%.

Най-голямата част от генерираните отпадъци при разглеждането по икономически дейности са от сектор „Добивна промишленост” - 95% и „Производство и снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива” - 3%.

Само 3% от отпадъците за 2008 г. се предават на други предприятия (респ. се изнасят). Останалата част се подлага на операции по депониране на територията на предприятията, от чиято дейност се образуват.

Опасни отпадъци

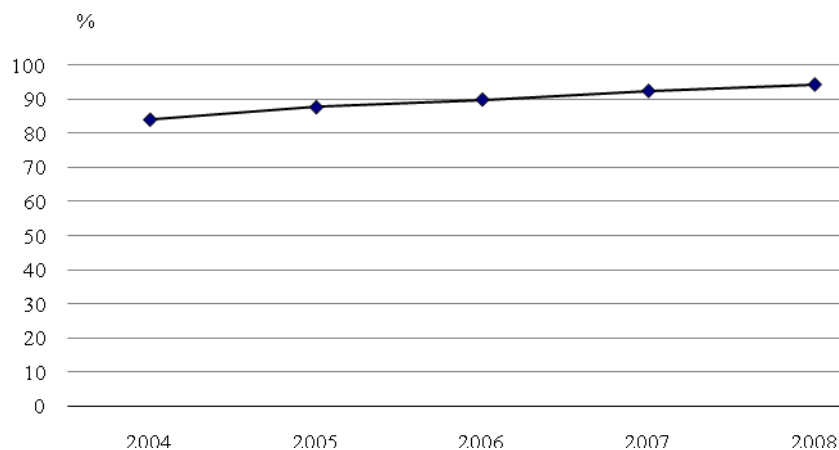
При опасните отпадъци най-много са минералните отпадъци - 94% за 2008 година. Най-много са образуваните отпадъци в сектор „Добивната промишленост” - 94%.

Битови отпадъци

През 2008 г. общо образуваните битови отпадъци (от обслужвани и необслужвани населени места) са оценени на 3 615 хил. тона. 474 кг са образуваните битови отпадъци средно на човек, включително и от неорганизирано сметосъбиране.

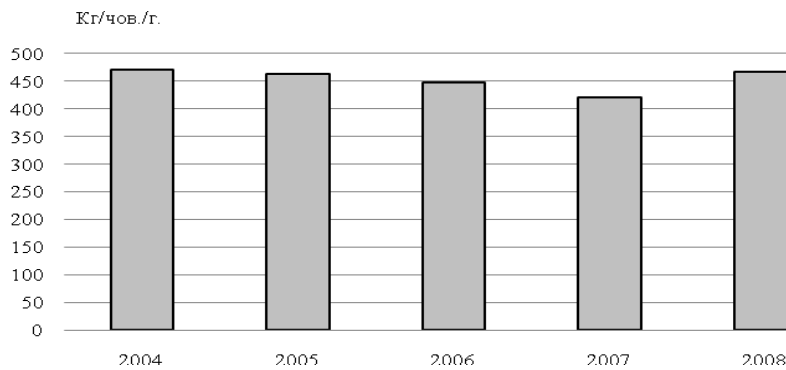
92.9% от общо образуваните в страната битови отпадъци се събират организирано. Въвеждането на организирани системи за сметосъбиране в нови населени места води до увеличение на населението, обхванато с тези услуги - от 84.2% през 2004 г. на 94.4% през 2008 година.

Фиг. 3.1. Дял на населението, обслужвано от системи за организирано сметосъбиране

Обслужените населени места от системи за организирано сметосъбиране през 2008 г. са 3 445 бр. с обслужено население - 7 192 756 души. Събраните битови отпадъци от обслужваните населени места са 3 359 хил. т, а събраните битови отпадъци средно на човек от обслужваното население - 467 килограма.

Фиг. 3.2. Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население

През 2008 г. събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население са най-много в областите Перник (1 090 кг/чов./г.) и Добрич (1 005 кг/чов./г.), а най-малко - в областите Стара Загора (318 кг/чов./г.) и Враца (320 кг/чов./г.).

Продължава изграждането на регионални депа за битови отпадъци, като в края на 2008 г. са отчетени 23 броя. Закриват се сметищата, които не отговарят на екологичните изисквания, в резултат на което намалява общият брой на депата - от 633 през 2004 г. на 349 през 2008 година. С най-много депа в страната е община Видин - 34 броя.

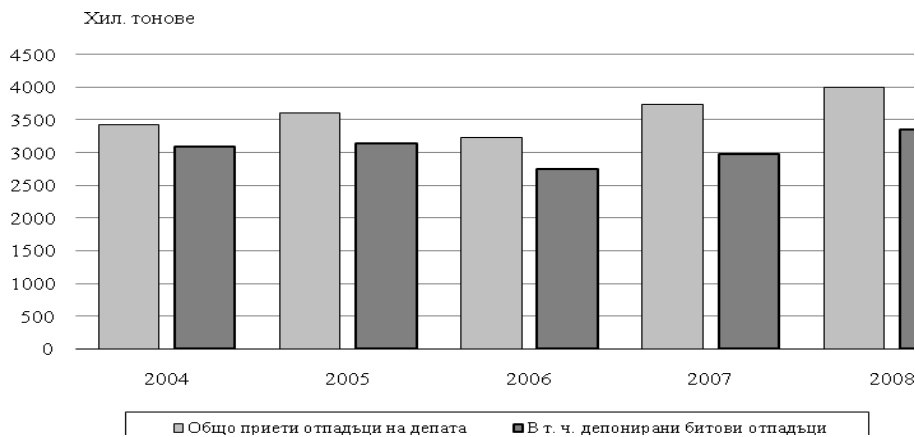
По данни на общинските администрации през 2008 г. на депа с организирано сметоизвозване са приети общо 3 987 хил. т отпадъци (в т.ч. битови, строителни и други).

Събраните на депата и временно съхранени битови отпадъци са 3 369 хил.тона. От тях 3 359 хил. т са депонирани, а 10.53 хил. т - временно съхранени (формирани основно на територията на Столична община).

Събраните строителни отпадъци на депа за битови отпадъци са 410 хил. тона.

38 са общините с организирано сметосъбиране, които депонират отпадъци на територията на други общини през 2008 година.

Фиг. 3.3. Общо приети отпадъци на депа за битови отпадъци

Количеството на събраните битови отпадъци се оценява чрез преки измервания, а при липсата на такива - на основата на транспортни документи. През 2008 г. депата с кантари са 32 броя (9.2% от общия брой).

По данни (резултат от експертна оценка) на Изпълнителната агенция по околна среда през 2008 г. преобладаващата част от събраните битови отпадъци по състав са хранителни и градински (42.7%). Морфологичният състав на битовите отпадъци е определен на основата на предоставените данни от 38 депа.

Фиг. 3.4. Морфологичен състав на битовите отпадъци през 2008 година

Източник: ИАОС

III. WASTE

METHODOLOGICAL NOTES

The information on waste is provided in compliance with the requirements of the Regulation No. 2150/2002 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2002 on Waste Statistics. The Regulation requires representative data at national level.

Since 2004, the information about non-hazardous waste from production activities is collected through a sample, representative for the economically active economic entities in the country. After weighting, the sample data are transferred to the national level and are supplemented by data from the National Automated Environmental Monitoring System (NAEMS) maintained by the Executive Environmental Agency. Data on hazardous waste are obtained entirely from NAEMS.

New nomenclature - 'European Catalogue of Wastes' is used, which corresponds to the 'List of Waste'.

The information on municipal waste is obtained through a full coverage survey of municipal administrations.

The methodology change in 2004, affects the comparability of data with the previous years and did not allow data to be published in the existing breakdowns, including on administrative-territorial level.

Accepted indicators and definitions are consistent with the *Waste Management Act* ('State Gazette', No. 86 of 30.09.2003). According to the law the operations applied to waste are **disposal** and **recovery**.

Waste is a substance, object or part thereof, which the holder discards, intends to discard or is required to be released and falls at least into one of the categories listed in the *Waste Management Act*.

Wastes from own activity recovered at the site of their formation are not included in the amount of waste generated.

Hazardous waste is waste whose composition, quantity and properties pose a risk to human health and the environment, have one or more properties that define them as dangerous and/or contain components that convert them into dangerous and/or are identified as such according to the *Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal*.

Municipal waste is the waste resulting from the activities of people in homes, in administrative, social and public buildings. Included here is also the waste from commercial outlets, crafts, resort and entertainment facilities, which is non-hazardous, and in the same time, their quantity or composition will not obstruct to be treated together with the household waste. Sources of data are the municipal administrations. The survey comprises landfill sites, where household waste is deposited by means of a municipal waste collection system. The quantity of collected waste in landfill sites without weighing equipment is usually estimated on the basis of data in transport documents.

The generated municipal waste is a sum of both household wastes deposited at landfill sites by means of a municipal waste collection system and generated household waste from households non-served by landfills. Generated household waste from households non-served by landfills is obtained by statistical estimate.

Construction waste means waste resulting from construction activities at construction sites and waste from demolition or reconstruction of buildings and facilities. In addition to waste from construction and demolition includes soil excavated from contaminated sites. Reported are the quantities of construction waste collected in municipal waste landfills. Source of data for construction waste are municipal administrations.

In some of the tables are possible deviations with regard to the total due to the different rounding, which occurs when using the software product.

COMMENTS TO THE DATA

Due to methodological changes made in 2004 the published data refer only to the latest four years. The predominant part of the generated waste is non-hazardous - more than 99% for each reference year.

Non-hazardous waste from economic activity

For the fourth year period being under survey the generated mineral waste constitutes in average 95% of the total volume of non-hazardous waste.

For 2008 the biggest quantities after mineral waste are those of the waste from combustion processes (4%).

At the examination by economic activities the greatest part of generated waste comes from sectors: Mining and quarrying - 95%, and Electricity, gas, steam and air conditioning supply - 3%.

Only 3% of the waste in 2008 was passed to other enterprises (respectively exported). The remaining part was a subject of disposal operations at the territory of the enterprises, which activity they are generated of.

Hazardous waste

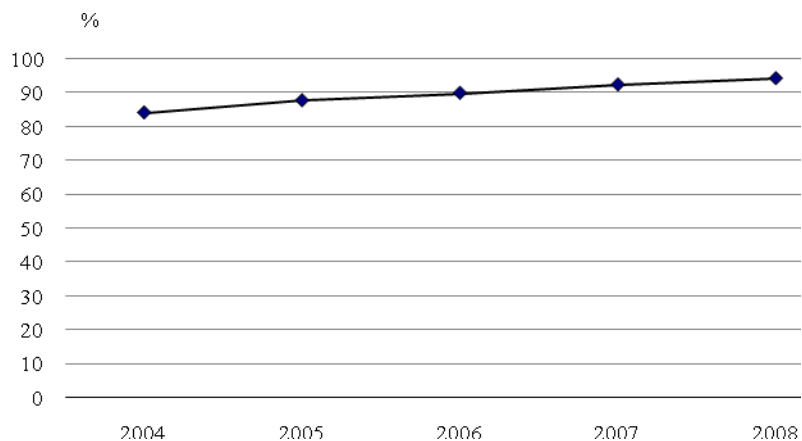
As regards hazardous waste in 2008 the greatest is the quantity of mineral waste - 94 %. The greatest is the share of generated waste in Mining and quarrying activity - 94%.

Municipal waste

In 2008 the total municipal waste generated (from served and unserved settlements) is estimated at 3 615 thousand tons. 474 kilograms of municipal waste are generated average per capita, including the unorganized waste collection.

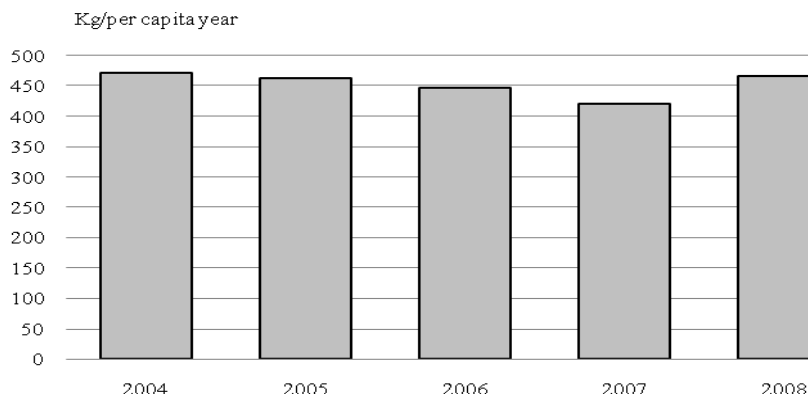
92.9% of total generated municipal waste in the country is gathered in an organized way. The organized waste collection systems which were implemented in new settlements, led to an increase of the population covered by these services - from 84.2% in 2004 to 94.4% in 2008.

Figure 3.1. Share of population served by municipal waste collection systems

Settlements served by organized waste collection systems in 2008 were 3445 with served population - 7 192 756 people. Municipal waste collected from the served settlements amounted to 3 359 tons, and collected municipal waste average per capita of served population - 467 kilograms.

Figure 3.2. Collected municipal waste per capita of served population

In 2008 municipal waste collected per capita of served population is most in districts of Pernik (1 090 kg/year per capita) and Dobrich (1 005 kg/year per capita), while the least is in the districts of Stara Zagora (318 kg/year per capita) and Vratsa (320 kg/year per capita).

Building up of regional landfill sites is continuing and at the end of 2008 were reported 23 ones. Landfill sites were closed, which do not respond to the ecological requirements, in result of this a reduction in the total number of landfill sites was registered - from 633 in 2004 to 349 in 2008. With most landfill sites in the country is the Municipality of Vidin (34).

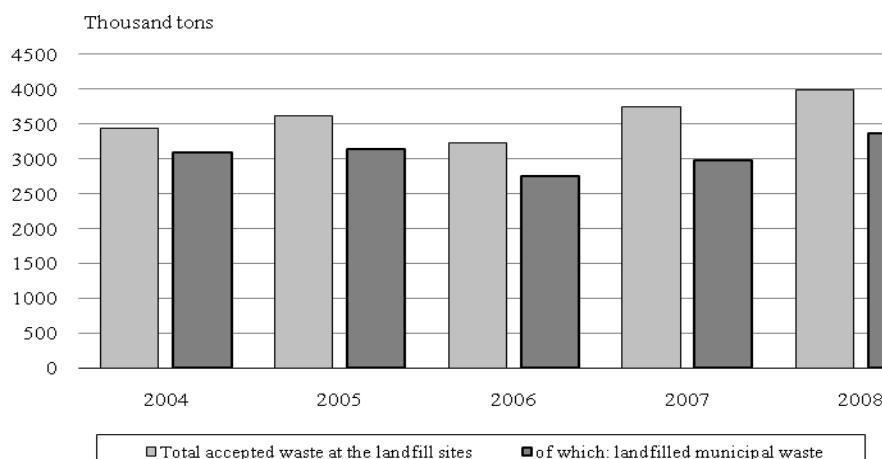
According to data submitted by the municipal administrations, in 2008 3 987 thousand tons of wastes were received on landfills with organized waste collection system (including municipal, construction and other waste).

Collected at the landfills and temporarily stored municipal wastes were 3 369 thousand tons. Of these, 3 359 tons were landfilled, and 10.53 thousand tons - temporarily stored (formed mainly on the territory of Sofia Municipality).

Collected construction waste at the landfill sites amounted to 410 thousand tons.

38 are the municipalities with organized collection systems, which landfilled waste at the territory of other municipalities in 2008.

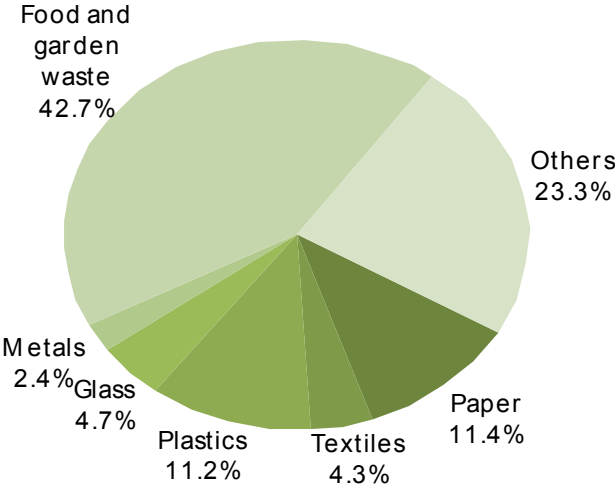
Figure 3.3. Total accepted waste at the landfill sites for municipal waste

The amount of collected municipal waste is estimated by direct measurements and in absence of such – on the basis of transport documents. In 2008 the landfills equipped by weighting machines are 32 (9.2% of the total number).

According to the data (the data are result from expert estimation) of the Environmental Executive Agency in 2008 the majority of collected municipal waste in composition are food and garden wastes (42.7%). Morphological composition of municipal waste is defined on the basis of reported data from 38 landfill sites.

Figure 3.4. Morphological composition on municipal waste in 2008

Source of data: ExEA – Bulgaria

**1. ОБРАЗУВАНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ
GENERATED WASTE FROM ECONOMIC ACTIVITY**

(Тонове)
(Tons)

Видове отпадъци	2005	2006	2007	2008	Waste by type
Общо	278009056	239628783	228712762	282477667	Total
Неопасни отпадъци	276902361	238770908	227895995	269434987	Non-Hazardous
Опасни отпадъци ^{1,2}	1106694	857875	816767	³ 13042680	Hazardous

¹ Източник: Изпълнителна агенция по околна среда.

¹ Source of data: Executive Environmental Agency at the Ministry of Environment and Water.

² Изследването се основава на "Списък на отпадъците" (МОСВ - Наредба № 3 от 1.04.2004 г.).

² Survey is based on the "List of Waste" (MOEW - Ordinance No. 3 of 1 April 2004).

³ Значителното увеличение на количеството на образувани опасни отпадъци през 2008 г. се дължи на посочени за първи път данни от отчетните единици.

³ The considerable increase in quantity of the generated hazardous waste in 2008 is due to data submitted for the first time by the reporting units.

2. ОТПАДЪЦИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ ПО ВИД ПРЕЗ 2006 ГОДИНА
WASTE FROM ECONOMIC ACTIVITY BY TYPE IN 2006

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо Total	В това число /Of which			
		предадени за оползотворяване Passed for recovery	предадени за обезвреждане Passed for disposal	изнесени извън страната Exported out of the country	
Неопасни отпадъци - общо	238770908	7302224	1095292	18914	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	2349	7	1038	-	- Acid, alkaline or saline waste
Изразходвани химични катализатори	217	217	-	-	- Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	2225	804	595	-	- Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	73200	67358	139	121	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	269979	52420	546	-	- Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	576	245	42	-	- Health care and biological waste
Метални отпадъци	372179	352203	2099	14352	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	28054	24381	3320	-	- Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	316595	146007	26080	-	- Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	27520	24990	211	-	- Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	25865	14606	4541	145	Plastic waste
Отпадъци от дърво	159173	116018	32521	122	Wood waste
Отпадъци от текстил	13357	6117	2082	2239	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	7146	6439	7	472	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	19696	19551	95	-	- Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	43	26	14	-	- Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци, с изключение на животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	633908	402445	101751	-	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products; and excl. animal faeces, urine and manure)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	8022	5428	975	-	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от испражнения, урина и тор	342356	33566	17003	-	- Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	139697	4743	108218	-	- Household and similar waste
Смесени отпадъци	60534	56653	3012	77	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	60095	31170	27480	-	- Sorting residues
Утайки от пречиствателни	155086	91571	937	-	Common sludges (excl. dredging spoils)

станции					
Изкопни земни маси	1417744	270090	660507	-	Dredging spoils
Минерални отпадъци	227399253	497765	101774	711	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	7234258	5077392	306	675	Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	1781	12	-	-	Solidified, stabilised or vitrified waste
Опасни отпадъци - общо	857875	234474	-	6697	Hazardous - total
Изразходвани разтворители	27	27	-	-	Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	440097	63727	-	296	Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	4230	2317	-	-	Used oils
Изразходвани химични катализатори	341	-	-	341	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	8320	2304	-	5631	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	77195	17962	-	-	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	99807	2627	-	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	995	615	-	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	0	0	-	-	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	-	-	-	-	Glass waste
Отпадъци от дърво	1577	1577	-	-	Wood waste
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	31	-	-	31	Waste containing PCB
Отпадъци от излязло оборудване	21	21	-	-	Discarded equipment
Отпадъци от излезли автомобили	14	14	-	-	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	1049	1049	-	-	Batteries and accumulators waste
Смесени отпадъци	540	540	-	-	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1394	1394	-	-	Sorting residues
Минерални отпадъци	9474	3752	-	397	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	212186	136548	-	-	Combustion waste
Замърсени почви	578	1	-	-	Contaminated soils and polluted dredging spoils

3. ОТПАДЪЦИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ ПО ВИД ПРЕЗ 2007 ГОДИНА
WASTE FROM ECONOMIC ACTIVITY BY TYPE IN 2007

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо	В това число /Of which			
		предадени за оползотворяване	предадени за обезвреждане	изнесени извън страната	
Total	Passed for recovery	Passed for disposal	Exported out of the country		
Неопасни отпадъци - общо	227895995	5197487	3388390	35411	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	1717	128	61	-	Acid, alkaline or saline waste
Изразходвани химични катализатори	71	71	-	-	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	1339	754	138	85	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	165996	21044	520	53	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	254718	22774	32224	-	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	661	345	13	-	Health care and biological waste
Метални отпадъци	529361	85599	416263	21578	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	38271	20511	13135	-	Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	103115	53842	39464	970	Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	5722	1212	2905	155	Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	23547	5697	15729	535	Plastic waste
Отпадъци от дърво	221274	122400	56514	220	Wood waste
Отпадъци от текстил	11567	5043	1729	2083	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	21312	7490	8248	4327	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	6878	5743	673	-	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	125	82	20	-	Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци, с изключение на животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	418625	171438	99019	-	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products; and excl. animal faeces, urine and manure)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	20442	4799	15442	-	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	363916	36486	32389	2405	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	362823	12085	52739	-	Household and similar waste
Смесени отпадъци	65345	41367	5307	230	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	47734	34369	11053	1679	Sorting residues

Утайки от пречиствателни станции	68019	63057	139	- Common sludges (excl. dredging spoils)
Изкопни земни маси	4407673	163724	1079453	- Dredging spoils
Минерални отпадъци	213857121	391692	779316	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	6896720	3923829	725897	1092 Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	1903	1903	-	- Solidified, stabilised or vitrified waste
Опасни отпадъци - общо	816767	113929	136287	6619 Hazardous - total
Изразходвани разтворители	48	-	48	- Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	421248	620	98111	398 Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	4173	1041	2396	- Used oils
Изразходвани химични катализатори	139	124	-	15 Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	5547	166	1179	3747 Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	78520	5294	898	- Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	84793	1632	1226	- Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	1077	969	-	- Health care and biological waste
Метални отпадъци	4	0	4	- Metallic waste
Отпадъци от стъкло	-	-	-	- Glass waste
Отпадъци от дърво	2285	2276	9	- Wood waste
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	250	45	-	205 Waste containing PCB
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	1617	1174	444	- Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	36	-	36	- Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	967	-	967	- Batteries and accumulators waste
Смесени отпадъци	131	131	0	- Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1114	0	1114	- Sorting residues
Минерални отпадъци	25945	4307	3	101 Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	188704	95983	29853	2155 Combustion waste
Замърсени почви	169	169	-	Contaminated soils and polluted dredging spoils

4. ОТПАДЪЦИ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ ПО ВИД ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
WASTE FROM ECONOMIC ACTIVITY BY TYPE IN 2008

(Тонове)
(Tons)

Отпадъци по вид	Образувани отпадъци/Generated waste				Type of waste
	общо	В това число/Of which			
		предадени за оползотворяване	предадени за обезвреждане	изнесени извън страната	
Total	Passed for recovery	Passed for disposal	Exported out of the country		
Неопасни отпадъци - общо	269434987	2005241	6559977	37625	Non hazardous - total
Отпадъци от киселини, основи и соли	2699	1710	42	0	Acid, alkaline or saline waste
Изразходвани химични катализатори	68	0	0	0	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	1701	368	368	28	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	89085	341	9855	136	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	197607	0	36816	0	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	1636	0	1528	0	Health care and biological waste
Метални отпадъци	491651	398702	31895	18039	Metallic waste
Отпадъци от стъкло	54416	16104	20245	0	Glass waste
Отпадъци от хартия и картон	109991	87676	12802	2337	Paper and cardboard waste
Отпадъци от гума	15978	9562	1325	22	Rubber waste
Отпадъци от пластмаса	72972	22143	10021	4680	Plastic waste
Отпадъци от дърво	324749	278151	10942	4352	Wood waste
Отпадъци от текстил	10926	2420	3816	1719	Textile waste
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	35328	26642	3361	3751	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	2718	2126	8	0	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	140	59	45	0	Batteries and accumulators waste
Животински и растителни отпадъци, с изключение на животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	436312	96245	102249	1601	Animal and vegetal waste (excl. animal waste of food preparation and products; and excl. animal faeces, urine and manure)
Животински отпадъци от приготвяне на храни и продукти	9624	680	8385	0	Animal waste of food preparation and products
Животински отпадъци от изпражнения, урина и тор	530571	75929	36040	0	Animal faeces, urine and manure
Битови и подобни отпадъци	131472	35377	82718	17	Household and similar waste
Смесени отпадъци	48808	6298	40834	1	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	103895	82581	9939	0	Sorting residues

Утайки от пречиствателни станции	153550	25199	75472	0	Common sludges (excl. dredging spoils)
Изкопни земни маси	1028809	88708	301126	0	Dredging spoils
Минерални отпадъци	255605394	353039	826112	0	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	9971324	395181	4930474	941	Combustion waste
Втвърдени и стабилизирани отпадъци	3560	0	3560	0	Solidified, stabilised or vitrified waste
Опасни отпадъци - общо	13042680	12452	96037	2995	Hazardous - total
Изразходвани разтворители	35	17	1	0	Spent solvents
Отпадъци от киселини, основи и соли	484450	439	323	813	Acid, alkaline or saline waste
Използвани масла	5653	2543	1431	0	Used oils
Изразходвани химични катализатори	352	0	72	40	Spent chemical catalysts
Отпадъци от химически препарати	1901	67	92	1242	Chemical preparation waste
Химически отлагания и остатъци	41676	761	8163	0	Chemical deposits and residues
Индустриални течни утайки	115883	577	1556	0	Industrial effluent sludges
Медицински и биологични отпадъци	1909	0	1749	0	Health care and biological waste
Метални отпадъци	0	0	0	0	Metallic waste
Отпадъци от дърво	2301	2234	15	0	Wood waste
Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили	180	7	95	0	Waste containing PCB
Отпадъци от излязло от употреба оборудване	525	147	29	0	Discarded equipment
Отпадъци от излезли от употреба автомобили	368	306	0	0	Discarded vehicles
Отпадъци от батерии и акумулатори	1256	796	233	0	Batteries and accumulators waste
Смесени отпадъци	69	1	42	0	Mixed and undifferentiated materials
Сортирани фракции	1169	1070	30	0	Sorting residues
Минерални отпадъци	12241800	491	2391	0	Mineral waste (excl. combustion waste, contaminated soils and polluted dredging spoils)
Отпадъци от горивни процеси	142636	2995	79699	900	Combustion waste
Замърсени почви	518	0	116	0	Contaminated soils and polluted dredging spoils

5. ОТПАДЪЦИ ОТ ДЕЙНОСТТА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ГРУПИ
WASTE FROM ACTIVITY BY ECONOMIC ACTIVITY GROUPINGS

(Тонове)

(Tons)

Икономически дейности	Образувани - общо Generated - total			В това число/Of which:									Economic activity groupings
				предадени за оползотворяване Passed for recovery			предадени за обезвреждане Passed for disposal			изнесени извън страната Exported out of the country			
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	
Неопасни отпадъци - общо	276902361	238770908	227895995	1930695	7302224	5197487	4361637	1095292	3388390	30123	18914	35411	Non-Hazardous waste - total
Селско, ловно и горско стопанство	1063770	634222	588125	179474	179356	70361	17419	22906	69218	-	0	2625	Agriculture, hunting and forestry
Рибно стопанство	-	112	415	-	0	105	-	10	28	-	-	-	Fishing
Добивна промишленост	257895113	225327160	211413899	31824	90090	53126	44451	468	17750	-	-	-	Mining and quarrying
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	471794	510860	315472	244961	353589	209923	108271	117688	98814	3854	-	-	Manufacture of food products, beverages and tobacco
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло. Производство на лицеви кожи и изделия от тях	56586	22760	18703	13120	11359	8199	35489	3867	4616	3743	2283	2308	Manufacture of textiles and textile products, leather and leather products
Производство на дървен материал и изделия от него, без мебели	125105	87309	120830	92391	80375	77591	11076	2788	41463	-	-	-	Manufacture of wood and wood products
Производство на дървесна маса, хартия, картон и изделия от хартия и картон; издателска и полиграфическа дейност	127073	185913	116848	44458	128887	58598	50815	39663	24789	-	-	2649	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing

Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти и ядрено гориво	76200	11666	46227	12960	9464	34602	1233	-	11552	7	-	-	Manufacture of coke, refine petroleum products and nuclear fuel
Производство на химични вещества, химични продукти и химични влакна. Производство на изделия от каучук и пластмаси	1372781	966938	1047383	19177	99588	71900	22125	2373	34582	1320	1154	663	Manufacture of chemicals, chemical products, man-made fibres; rubber and plastic products
Производство на продукти от други неметални минерални суровини	477751	1001865	460946	83700	147628	165803	90000	66330	135661	0	711	-	Manufacture of other non-metallic mineral products
Металургия и производство на метални изделия, без производство на машини и оборудване	980926	823193	730906	547228	812488	66081	418465	1880	654722	370	685	1919	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
Производство на машини и оборудване. Производство на електро-, оптично и друго оборудване. Производство на превозни средства	187604	141255	282901	132855	135221	69192	42246	3101	193342	1528	1341	894	Manufacture of machinery and equipment; electrical and optical equipment; transport equipment
Производство на мебели; производство, н. д.	19123	17846	9828	11241	15216	3013	2350	1011	5704	-	33	42	Manufacturing n.e.c. excluding recycling (NACE 37)
Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	9663134	6895695	6514331	285926	4723397	4051213	1283251	19943	218532	-	-	-	Electricity, gas steam and hot water and water supply
Строителство	3502737	1602662	5413788	152455	330480	146114	2126452	650083	1700021	-	-	-	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	208019	437492	727291	74497	103450	107773	91560	162686	127298	6062	215	372	Service activities
Рециклиране на отпадъци	14266	82425	47981	1621	71594	602	30	8	35201	11793	10721	11947	Recycling
Търговия на едро с отпадъци и скрап	6236	17937	20608	2763	9877	3201	17	2	2022	1445	1770	11992	Wholesale of waste and scrap

Събиране и третиране на твърди и течни отпадъци	654144	3598	19516	44	164	92	16384	484	13073	0	-	-	Sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities
Опасни отпадъци - общо	1106694	857875	816767	230824	234474	113929	-	-	136287	1457	6697	6619	Hazardous waste - total
Селско, ловно и горско стопанство	3	6	3	3	6	-	-	-	3	-	-	-	Agriculture, hunting and forestry
Рибно стопанство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Fishing
Добивна промишленост	117347	39535	57646	213	443	329	-	-	401	-	-	-	Mining and quarrying
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	143	145	1482	143	144	21	-	-	361	-	-	-	Manufacture of food products, beverages and tobacco
Производство на текстил и изделия от текстил; производство на облекло. Производство на лицеви кожи и изделия от тях	697	212	64	107	72	39	-	-	25	-	-	-	Manufacture of textiles and textile products, leather and leather products
Производство на дървен материал и изделия от него, без мебели	1567	1640	2288	1567	1640	2274	-	-	14	-	-	-	Manufacture of wood and wood products
Производство на дървесна маса, хартия, картон и изделия от хартия и картон; издателска и полиграфическа дейност	40	14	60	40	14	37	-	-	24	-	-	-	Manufacture of pulp, paper and paper products; publishing and printing
Производство на кокс, рафинирани нефтопродукти и ядрено гориво	103694	82622	64729	2044	945	124	-	-	595	121	-	-	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
Производство на химични вещества, химични продукти и химични влакна. Производство на изделия от каучук и пластмаси	10334	10216	10693	814	1105	338	-	-	166	0	0	15	Manufacture of chemicals, chemical products, man-made fibres; rubber and plastic products
Производство на продукти от други неметални минерални суровини	91	504	67	91	504	6	-	-	62	-	-	-	Manufacture of other non-metallic mineral products

Металургия и производство на метални изделия, без производство на машини и оборудване	854626	694557	658972	208301	202136	96692	-	-	128362	1335	6697	6604	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
Производство на машини и оборудване. Производство на електро-, оптично и друго оборудване. Производство на превозни средства	7324	21843	9605	7324	21792	6539	-	-	3019	-	-	-	Manufacture of machinery and equipment; electrical and optical equipment; transport equipment
Производство на мебели; производство, н. д.	3	5	36	3	5	29	-	-	8	-	-	-	Manufacturing n.e.c. excluding recycling (NACE 37)
Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	1116	2192	4909	1011	1670	3930	-	-	716	-	-	-	Electricity, gas steam and hot water and water supply
Строителство	24	56	35	24	56	2	-	-	33	-	-	-	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	9629	2083	3522	9140	1697	2371	-	-	1042	0	-	-	Service activities
Рециклиране на отпадъци	-	313	1292	-	313	1192	-	-	100	-	-	-	Recycling
Търговия на едро с отпадъци и скрап	0	1361	1362	0	1361	8	-	-	1354	-	-	-	Wholesale of waste and scrap
Събиране и третиране на твърди и течни отпадъци	-	572	3	-	572	0	-	-	3	-	-	-	Sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities

6. ОТПАДЪЦИ ОТ ДЕЙНОСТТА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ГРУПИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
WASTE FROM ACTIVITY BY ECONOMIC ACTIVITY GROUPINGS IN 2008

(Тонове)
(Tons)

Икономически дейности	Образувани - общо Generated - total	От тях/of which			Economic activity groupings
		предадени за оползотворяване Passed for recovery	предадени за обезвреждане Passed for disposal	изнесени извън страната Exported out of the country	
Неопасни отпадъци - общо	269434987	2005241	6559977	37625	Non-Hazardous waste - total
Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности. Горско стопанство	751776	100834	48517	220	Crop and animal production, hunting and related service activities. Forestry and logging
Рибно стопанство	62	38	3	-	- Fishing and aquaculture
Добивна промишленост Производство на хранителни продукти. Производство на напитки. Производство на тютюневи изделия	255278814	177932	7341	-	- Mining and quarrying Manufacture of food products. Manufacture of beverages. Manufacture of tobacco products.
Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло. Производство на облекло. Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	213338	41847	137829	1592	Manufacture of textiles. Manufacture of wearing apparel. Manufacture of leather and related products
Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	19070	5012	8946	1715	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон. Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	204855	185341	6310	3586	Manufacture of paper and paper products. Printing and reproduction of recorded media
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	177727	140369	8245	447	Manufacture of coke and refined petroleum products
Производство на химични продукти. Производство на лекарствени вещества и продукти. Производство на изделия от каучук и пластмаси	45196	9987	34716	-	Manufacture of chemicals and chemical products. Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations. Manufacture of rubber and plastic products
Производство на изделия от други неметални минерални суровини	1016541	33942	66369	165	Manufacture of other non- metallic mineral products
Производство на основни метали. Производство на метални изделия, без машини и оборудване	290146	24743	48005	-	Manufacture of basic metals. Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
	586765	256416	283655	2349	

Пр-во на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти. Пр-во на ел. съоръжения. Пр-во на машини и оборудване, с общо и специално предназначение. Пр-во на автомобили, ремаркета и полуремаркета. Пр-во на превозни ср-ва без автомобили	98681	80049		772	Manufacture of computer, electronic and optical products. Manufacture of electrical equipment. Manufacture of machinery and equipment n.e.c. Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers. Manufacture of other transport equipment
Производство на мебели. Производство, неклассифицирано другаде. Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	44348	14588	23305	32	Manufacture of furniture. Other manufacturing. Repair and installation of machinery and equipment
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	7652573	254528	4620233	-	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Събиране, пречистване и доставяне на води. Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води. Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	172061	525	104857	-	Water collection, treatment and supply. Sewerage. Remediation activities and other waste management services
Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	288538	197588	25409	24348	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Строителство	1827808	218533	929452	-	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	748521	246428	193380	2193	Service activities
Търговия на едро с отпадъци и скрап.	18168	16544	1199	207	Wholesale of waste and scrap
Опасни отпадъци - общо	13042680	12452	96037	2995	Hazardous waste - total
Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности. Горско стопанство	2448	612	1211	-	Crop and animal production, hunting and related service activities. Forestry and logging
Рибно стопанство	0.688	0	0	-	Fishing and aquaculture
Добивна промишленост	12279833	239	2929	-	Mining and quarrying
Производство на хранителни продукти. Производство на напитки. Производство на тютюневи изделия	110	72	10	-	Manufacture of food products. Manufacture of beverages. Manufacture of tobacco products.
Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло. Производство на облекло. Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи, без косъм	198	11	11	-	Manufacture of textiles. Manufacture of wearing apparel. Manufacture of leather and related products
Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	2748	2237	5	-	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон. Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	64	30	12	-	Manufacture of paper and paper products. Printing and reproduction of recorded media
Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	67597	556	72	40	Manufacture of coke and refined petroleum products

Производство на химични продукти. Производство на лекарствени вещества и продукти. Производство на изделия от каучук и пластмаси	10437	122	195	0	Manufacture of chemicals and chemical products. Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations. Manufacture of rubber and plastic products
Производство на изделия от други неметални минерални суровини	153	63	71	-	Manufacture of other non-metallic mineral products
Производство на основни метали. Производство на метални изделия, без машини и оборудване	657174	3420	80318	2955	Manufacture of basic metals. Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Пр-во на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти. Пр- во на ел. съоръжения. Пр-во на машини и оборудване, с общо и специално предназначение. Пр-во на автомобили, ремаркета и полуремаркета. Пр-во на пр. средства без автомобили	8654	1588	4066	-	Manufacture of computer, electronic and optical products. Manufacture of electrical equipment. Manufacture of machinery and equipment n.e.c. Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers. Manufacture of other transport equipment
Производство на мебели. Производство, неklasифицирано другаде. Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	3205	23	3049	-	Manufacture of furniture. Other manufacturing. Repair and installation of machinery and equipment
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	1982	464	1209	-	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Събиране, пречистване и доставяне на води. Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води. Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	448	4	6	-	Water collection, treatment and supply. Sewerage. Remediation activities and other waste management services
Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали	502	204	237	-	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
Строителство	953	27	720	-	Construction
Дейности по предоставяне на услуги	5482	2120	1915	-	Service activities
Търговия на едро с отпадъци и скрап	694	659	-	-	Wholesale of waste and scrap

7. БИТОВИ ОТПАДЪЦИ
MUNICIPAL WASTE

	Мярка/Measure	2004	2005	2006	2007	2008	
Образувани битови отпадъци							Generated municipal waste
Общо образувани битови отпадъци ¹	хил. т/Thousand tons	3826	3680	3548	3314	3615	Total generated municipal waste ¹
Образувани битови отпадъци на човек от населението ²	кг/чов./г./Kg/year per capita	492	475	461	433	474	Generated municipal waste per capita ²
Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места							Collected municipal waste from the served settlements
Обслужвани населени места ³	брой/Number	1801	2388	2780	3128	3445	Served settlements ³
Население в обслужваните населени места ⁴	брой/Number	6551180	6794062	6932761	7086139	7192756	Population in served settlements ⁴
Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране	%	84.2	87.8	90.0	92.5	94.4	Share of population served by municipal waste collection systems
Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места ⁵	хил. т/Thousand tons	3092	3144	3103	2980	3359	Collected municipal waste from served settlements ⁵
Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население ⁶	кг/чов./г./Kg/year per capita	472	463	448	420	467	Collected municipal waste per capita of served population ⁶
Депата за битови отпадъци							Landfill sites for municipal waste
Депата за битови отпадъци	брой/Number	633	537	482	435	349	Landfill sites for municipal waste
Общо приети отпадъци на депата ⁷	хил. т/Thousand tons	3430	3611	3223	3738	3987	Total accepted waste at the Landfill sites ⁷
в това число:							of which:
Събрани на депата и временно съхранени битови отпадъци от които:	хил. т/Thousand tons	3092	3237	3103	3324	3369	Collected and temporarily stored at the landfill sites municipal waste of which:
Депонирани битови отпадъци	хил. т/Thousand tons	3092	3144	2751	2980	3359	Landfilled municipal waste
Временно съхранени битови отпадъци	хил. т/Thousand tons	-	93	351	344	11	Temporary stored municipal waste
Предадени за рециклиране битови отпадъци	хил. т/Thousand tons	-	-	0.35	0.17	-	Delivered for recycling municipal waste

Събрани строителни отпадъци на депа за битови отпадъци ⁸	хил. т/Thousand tons	-	-	-	-	Collected construction waste at municipal landfill sites ⁸
						410

¹ Данните са резултат от статистическа оценка на количествата образувани битови отпадъци от обслужваните и необслужваните населени места. Поради промяна в методологията е направена ревизия на данните за периода 2004 - 2007 години. Изключени от изчислението са временно съхранените битови отпадъци.

² За изчисляването на образуваните отпадъци средно на човек общото количество битови отпадъци от обслужвани е разделено на средногодишното население на страната необслужвани населени места.

³ Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци.

⁴ При изчисляването на показателите за битовите отпадъци от 2004 до 2008 г. се работи със средногодишно население (до 2003 г. е използвано постоянно население към края на годината).

⁵ Нова методология на изчисление. Направена е ревизия на данните за периода 2004 - 2007 година на основата на информацията от статистическото наблюдение.

⁶ Показателят се изчислява, като годишното количество събрани битови отпадъци от обслужваните населени места се отнася към средногодишното обслужвано население.

⁷ От 2004 г. се събира информация за общо приетите отпадъци на депата (включват количествата битови, строителни и други отпадъци).

⁸ Нов показател за отчетната 2008 година. Събраните строителни отпадъци на депата за битови отпадъци включват и отпадъци от събаряне на сгради.

¹ The data are result of statistical estimation about the quantities of generated municipal waste from served and non-served settlements. Due to a change in methodology revisions to the data for the period 2004 - 2007 years have been made. Temporarily stored wastes are excluded from the calculation.

² For calculation of average generated waste per capita the total quantity of municipal waste from served and non-served settlements is divided by the average annual population.

³ Settlements served by organized municipal waste collection systems.

⁴ Annual average population is used in calculating the indicators on municipal waste from 2004 to 2008 (until 2003 the permanent population at the end of the year has been used).

⁵ New methodology of estimation. Revisions are made to the data for the period 2004 - 2007 based on the information from the statistical survey.

⁶ The indicator is calculated as the yearly quantity of collected municipal waste from served settlements is referred to the served average annual population.

⁷ Since 2004 information is collected on total accepted waste at the landfill sites (includes municipal, construction and other waste).

⁸ New indicator for the 2008 reference year. The construction waste collected at the landfill sites for municipal waste includes also the demolition waste.

8. НАСЕЛЕНИЕ, НАСЕЛЕНИ МЕСТА, БИТОВИ ОТПАДЪЦИ И ДЕПА ЗА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА - ОБЩО
POPULATION, SETTLEMENTS, MUNICIPAL WASTE AND LANDFILL SITES FOR MUNICIPAL WASTE IN 2008 - TOTAL

	Мярка/Measure	2008	
Население, населени места, битови отпадъци		Population, settlements, municipal waste	
Обслужвани населени места ¹	брой/Number	3445	Served settlements ¹
Население в обслужваните населени места ²	брой/Number	7192756	Population in served settlements ²
Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места	тонове/Tons	3358887	Collected municipal waste from the served settlements
Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население ³	кг/чов./г./Kg/year per capita	467	Collected municipal waste per capita of served population ³
Население в необслужваните населени места	брой/Number	430689	Population in non-served settlements
Образувани битови отпадъци от населението в необслужваните населени места ⁴	тонове/Tons	256382	Generated municipal waste from the population in non-served settlement ⁴
Общо образувани битови отпадъци от обслужвани и необслужвани населени места ⁵	тонове/Tons	3615269	Total generated municipal waste from served and non-served settlements ⁵
Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране	%	94.4	Share of population, served by municipal waste collection systems
Депа за битови отпадъци		Landfill sites for municipal waste	
Депа за битови отпадъци от които:	брой/Number	349	Landfill sites for municipal waste of which:
Общински	брой/Number	326	Municipal
Регионални	брой/Number	23	Regional
Общо приети отпадъци на депата ⁶ в това число:	тонове/Tons	3986628	Total accepted waste at the Landfill sites ⁶ of which:
Събрани на депата и временно съхранени битови отпадъци от които:	тонове/Tons	3369420	Collected and temporarily stored municipal waste at the landfill sites of which:
Депонирани битови отпадъци	тонове/Tons	3358887	Landfilled municipal waste
Временно съхранени битови отпадъци	тонове/Tons	10533	Temporarily stored municipal waste
Предадени за рециклиране битови отпадъци	тонове/Tons	-	Delivered for recycling municipal waste
Събрани строителни отпадъци на депа за битови отпадъци ⁷	тонове/Tons	410017	Collected construction waste at municipal landfill sites ⁷

¹ Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци.

² При изчислението на показателите за битовите отпадъци е използвано средногодишно население.

¹ Settlements served by organized municipal waste collection systems.

² Average annual population is used in calculating the indicators on municipal waste.

³ Показателят се изчислява, като годишното количество събрани битови отпадъци се отнася към средногодишното обслужвано население.

⁴ Данните са резултат от статистическа оценка.

⁵ Данните са резултат от статистическа оценка на количествата образувани битови отпадъци от обслужваните и необслужваните населени места.

⁶ Общо приетите отпадъци на депата включват битови, строителни и други отпадъци.

⁷ Събраните строителни отпадъци на депата за битови отпадъци включват и отпадъци от събаряне на сгради.

³ The indicator is calculated as the yearly quantity of collected municipal waste is referred to the served population.

⁴ Data are result of statistical estimation.

⁵ Data are result of statistical estimation of the quantities of generated municipal waste from served and non-served settlements.

⁶ The total accepted waste at the landfill sites includes municipal, construction and other waste.

⁷ The construction waste collected at the landfill sites for municipal waste includes also the demolition waste.

9. ОБРАЗУВАНИ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ, ПО ОБЛАСТИ И ОБЩИНИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА²
GENERATED MUNICIPAL WASTE BY STATISTICAL ZONE, STATISTICAL REGION, DISTRICT.AND BY MUNICIPALITY IN 2008²

(Тонове)

(Tons)

Статистически зони Статистически райони Области Общини	Общо образувани битови отпадъци ¹ Total generated municipal waste ¹	Statistical zones, statistical regions, districts and municipalities
Общо за страната	3615269	Total
Северна и Югоизточна България	1929873	North and South- East Bulgaria
Северозападен район	454524	North-West region
Видин	58818	Vidin
Белоградчик	1533	Belogradchik
Бойница	1105	Boynitsa
Брегово	3828	Bregovo
Видин	33252	Vidin
Грамада	100	Gramada
Димово	2025	Dimovo
Кула	10369	Kula
Макреш	1232	Makresh
Ново село	2105	Novo selo
Ружинци	3019	Ruzhintsi
Чупрене	251	Chuprene
Враца	70168	Vratsa
Борован	3701	Borovan
Бяла Слатина	16807	Byala Slatina
Враца	16266	Vratsa
Козлодуй	6895	Kozloduy
Криводол	3879	Krivodol
Мездра	4915	Mezdra
Мизия	2354	Mizia
Оряхово	3885	Oryahovo
Роман	8160	Roman
Хайредин	3307	Hayredin
Ловеч	63894	Lovech
Априлци	1638	Apriltsi
Летница	1726	Letnitsa
Ловеч	28000	Lovech
Луковит	6360	Lukovit
Тетевен	4830	Teteven
Троян	15629	Troyan
Угърчин	3206	Ugarchin
Ябланица	2506	Yablanitsa
Монтана	55662	Montana
Берковица	7185	Berkovitsa
Бойчиновци	3684	Boychinovtsi
Брусарци	2031	Brusartsi
Вълчедръм	3864	Valchedram
Вършец	3136	Varshets

Георги Дамяново	1131	Georgi Damyanovo
Лом	9630	Lom
Медковец	1611	Medkovets
Монтана	20317	Montana
Чипровци	1391	Chiprovtsi
Якимово	1682	Yakimovo
Плевен	205982	Pleven
Белене	1070	Belene
Гулянци	2420	Gulyantsi
Долна Митрополия	5515	Dolna Mitropolia
Долни Дъбник	..	Dolni Dabnik
Левски	7888	Levski
Никопол	45000	Nikopol
Искър	508	Iskar
Плевен	117780	Pleven
Пордим	890	Pordim
Червен бряг	10700	Cherven bryag
Кнежа	6900	Knezha
Северен централен район	441600	North Central region
Велико Търново	142585	Veliko Tarnovo
Велико Търново	37095	Veliko Tarnovo
Горна Оряховица	13945	Gorna Oryahovitsa
Елена	4219	Elena
Златарица	2464	Zlataritsa
Лясковец	5046	Lyaskovets
Павликени	19307	Pavlikeni
Полски Тръмбеш	7812	Polski Trambesh
Свищов	48635	Svishtov
Стражица	2661	Strazhitsa
Сухиндол	1400	Suhindol
Габрово	46339	Gabrovo
Габрово	27856	Gabrovo
Дряново	2667	Dryanovo
Севлиево	10053	Sevlievo
Трявна	5763	Tryavna
Разград	75263	Razgrad
Завет	5539	Zavet
Исперих	15786	Isperih
Кубрат	..	Kubrat
Лозница	1182	Loznitsa
Разград	35203	Razgrad
Самуил	1550	Samuil
Цар Калоян	3266	Tsar Kaloyan
Русе	94341	Ruse
Борово	3039	Borovo
Бяла	5169	Byala
Ветово	4119	Vetovo
Две могили	4140	Dve mogili
Иваново	3961	Ivanovo
Русе	64190	Ruse
Сливо поле	4396	Slivo pole
Ценово	5327	Tsenovo
Силистра	83073	Silistra
Алфатар	2035	Alfatar

Главиница	3712	Glavinitsa
Дулово	42192	Dulovo
Кайнарджа	..	Kaynardzha
Силистра	19352	Silistra
Ситово	3571	Sitovo
Тутракан	9036	Tutrakan
Североизточен район	516237	North-East region
Варна	194670	Varna
Аврен	2154	Avren
Аксаково	9396	Aksakovo
Белослав	5460	Beloslav
Бяла	2602	Byala
Варна	141329	Varna
Ветрино	1420	Vetrino
Вълчи дол	6480	Valchi dol
Долни чифлик	6732	Dolni chiflik
Девня	6302	Devnya
Дългопол	3498	Dalgopol
Провадия	5637	Provadia
Суворово	3661	Suvorovo
Добрич	192327	Dobrich
Балчик	86882	Balchik
Генерал Тошево	14868	General Toshevo
Добрич-села	15812	Dobrich-villages
Каварна	6083	Kavarna
Крушари	522	Krushari
Тервел	5862	Tervel
Добрич-град	59326	Dobrich-city
Шабла	2971	Shabla
Търговище	48759	Targovishte
Антоново	1271	Antonovo
Омуртаг	6349	Omurtag
Опака	1447	Opaka
Попово	8692	Popovo
Търговище	31000	Targovishte
Шумен	80481	Shumen
Венец	4175	Venets
Върбица	..	Varbitsa
Хитрино	4102	Hitrino
Каолиново	3063	Kaolinovo
Каспичан	2987	Kaspichan
Никола Козлево	3894	Nikola Kozlevo
Нови пазар	13809	Novi pazar
Велики Преслав	10300	Veliki Preslav
Смядово	2137	Smyadovo
Шумен	33280	Shumen
Югоизточен район	517513	South-East region
Бургас	252819	Burgas
Айтос	15558	Aytos
Бургас	71987	Burgas
Средец	10206	Sredets
Камено	4415	Kameno
Карнобат	17106	Karnobat
Малко Търново	3028	Malko Tarnovo

Царево	18404	Tsarevo
Несебър	..	Nesebar
Поморие	28539	Pomorie
Руен	5737	Ruen
Созопол	..	Sozopol
Сунгурларе	1654	Sungurlare
Приморско	13906	Primorsko
Сливен	84225	Sliven
Котел	5232	Kotel
Нова Загора	22890	Nova Zagora
Сливен	53345	Sliven
Твърдица	2758	Tvarditsa
Стара Загора	116629	Stara Zagora
Братя Даскалови	6017	Bratya Daskalovi
Гълъбово	5500	Galabovo
Казанлък	25126	Kazanlak
Мъглиж	4045	Maglzh
Опан	2147	Opan
Павел баня	2170	Pavel banya
Раднево	8280	Radnevo
Стара Загора	56000	Stara Zagora
Чирпан	6702	Chirpan
Гурково	335	Gurkovo
Николаево	307	Nikolaevo
Ямбол	63841	Yambol
Болярово	625	Bolyarovo
Елхово	13861	Elhovo
Стралджа	10500	Straldzha
Тунджа	16438	Tundzha
Ямбол	22417	Yambol
Югозападна и Южна централна България	1685396	South-West and South Central Bulgaria
Югозападен район	951273	South-West region
Благоевград	142798	Blagoevgrad
Банско	..	Bansko
Белица	..	Belitsa
Благоевград	37593	Blagoevgrad
Гоце Делчев	7987	Gotse Delchev
Гърмен	3645	Garmen
Кресна	1360	Kresna
Петрич	14686	Petrich
Разлог	9300	Razlog
Сандански	..	Sandanski
Сатовча	..	Satovcha
Симитли	12338	Simitli
Струмяни	1434	Strumyani
Хаджидимово	2578	Hadzhidimovo
Якоруда	6600	Yakoruda
Кюстендил	82650	Kyustendil
Бобов дол	14809	Bobov dol
Бобошево	358	Boboshevo
Кочериново	2000	Kocherinovo
Кюстендил	27376	Kyustendil
Невестино	560	Nevestino

Рила	..	Rila
Сапарева баня	16520	Sapareva banya
Дупница	18200	Dupnitsa
Трекляно	650	Treklyano
Перник	149373	Pernik
Брезник	2262	Breznik
Земен	1909	Zemen
Ковачевци	2980	Kovachevtsi
Перник	118000	Pernik
Радомир	21385	Radomir
Трън	2837	Tran
София	146927	Sofia
Божурище	4353	Bozhurishte
Ботевград	..	Botevgrad
Годеч	6086	Godech
Горна Малина	..	Gorna Malina
Драгоман	6657	Dragoman
Елин Пелин	9233	Elin Pelin
Етрополе	4713	Etropole
Ихтиман	7142	Ihtiman
Копривщица	1425	Koprivshitsa
Костенец	9872	Kostenets
Костинброд	17520	Kostinbrod
Правец	..	Pravets
Самоков	..	Samokov
Своге	17165	Svoge
Сливница	6598	Slivnitsa
Златица	4087	Zlatitsa
Антон	1379	Anton
Пирдоп	..	Pirdop
Мирково	1647	Mirkovo
Чавдар	823	Chavdar
Челопеч	1040	Chelopech
Долна баня	1100	Dolna banya
София (столица)	429525	Sofia cap.
Столична	429525	Stolichna
Южен централен район	734122	South Central region
Кърджали	72671	Kardzhali
Ардино	5144	Ardino
Джебел	4992	Dzhebel
Кирково	4469	Kirkovo
Крумовград	16550	Krumovgrad
Кърджали	19956	Kardzhali
Момчилград	18705	Momchilgrad
Черноочене	2856	Chernoochene
Пазарджик	219985	Pazardzhik
Батак	..	Batak
Белово	14150	Belovo
Брацигово	9705	Bratsigovo
Велинград	72051	Velingrad
Лесичово	2200	Lesichovo
Пазарджик	64597	Pazardzhik
Панагюрище	17843	Panagyurishte
Пещера	9560	Peshtera
Ракитово	7125	Rakitovo

Септември	..	Septemvri
Стрелча	3385	Strelcha
Пловдив	243310	Plovdiv
Асеновград	31002	Asenovgrad
Брезово	6453	Brezovo
Калояново	4498	Kaloyanovo
Карлово	22540	Karlovo
Лъки	1316	Laki
Марица	..	Maritsa
Пловдив	113555	Plovdiv
Първомай	2130	Parvomay
Раковски	6820	Rakovski
Родопи	10725	Rodopi
Садово	5236	Sadovo
Съединение	..	Saedinenie
Хисаря	5527	Hisarya
Кричим	5928	Krichim
Перущица	2100	Perushtitsa
Стамболийски	6936	Stamboliyski
Куклен	3192	Kuklen
Сопот	4258	Sopot
Смолян	65410	Smolyan
Баните	2261	Banite
Борино	1959	Borino
Девин	7129	Devin
Доспат	5120	Dospat
Златоград	3013	Zlatograd
Мадан	3045	Madan
Неделино	1874	Nedelino
Рудозем	2232	Rudozem
Смолян	32642	Smolyan
Чепеларе	6136	Chepelare
Хасково	132746	Haskovo
Димитровград	34713	Dimitrovgrad
Ивайловград	7112	Ivaylovgrad
Любимец	3800	Lyubimets
Маджарово	519	Madzharovo
Минерални бани	2068	Mineralni bani
Свиленград	27984	Svilengrad
Симеоновград	6022	Simeonovgrad
Стамболово	1671	Stambolovo
Тополовград	4683	Topolovgrad
Харманли	..	Harmanli
Хасково	..	Haskovo

¹ Данните са резултат от статистическа оценка. Представени са количествата образувани битови отпадъци общо от обслужваните и необслужваните населени места в България през 2008 година.

² “..” Писмено несъгласие на общинската администрация за публикуване от НСИ на данни за битовите отпадъци на ниво община.

¹ Data are result of statistical estimation. Quantities are presented of total municipal waste generated from served and non-served settlements in Bulgaria in 2008.

² “..” Written dissent of Municipal administration for publishing data by NSI about municipal waste on municipality level .

10. СЪБРАНИ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО В ОБСЛУЖВАНИТЕ НАСЕЛЕНИ МЕСТА И ДЕПА ЗА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ, СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ И ПО ОБЛАСТИ И ОБЩИНИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА¹
COLLECTED MUNICIPAL WASTE FROM THE POPULATION IN SERVED SETTLEMENTS AND LANDFILL SITES FOR MUNICIPAL WASTE BY STATISTICAL ZONE, STATISTICAL REGION, DISTRICT AND BY MUNICIPALITY IN 2008¹

Статистически зони Статистически райони Области Общини	Обслужвани населени места ²	Население в обслужваните населени места ³	Дял на обслужваното население от системи за организирано сметосъбиране	Събрани битови отпадъци от обслужваните населени места ⁴	Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население ⁵	Депа за битови отпадъци/Landfill sites for municipal waste				Statistical zones, statistical regions, districts and municipalities					
						Served settlements ²	Population in served settlements ³	Share of population, served by municipal waste collection systems	Collected municipal waste from the served settlements ⁴		Collected municipal waste per capita of served population ⁵	Landfill sites	в това число/Of which		
													Total accepted waste at the landfill sites ⁶	Landfilled municipal waste	Collected construction waste
брой	%	тонове	кг/чов./г.	брой	тонове										
	Number			Tons	Kg/year per capita	Number	Tons								
Общо за страната	3445	7192756	94.4	3358887	467	349	3986628	3358887	410017	Total					
Северна и Югоизточна България	1843	3609759	91.0	1716511	476	236	2173702	1753599	292817	North and South-East Bulgaria					
Северозападен район	524	856688	92.8	421313	492	85	539167	421313	67801	North-West region					
Видин	89	90356	81.1	43973	487	43	56973	43973	13000	Vidin					
Белоградчик	18	7222	100.0	1533	212	1	1533	1533	0	Belogradchik					
Видин	34	67835	100.0	33252	490	34	33252	33252	0	Vidin					
Грамада	5	2104	84.9	85	40	4	85	85	0	Gramada					

Димово	23	7425	100.0	2025	273	1	2025	2025	0	Dimovo
Кула	1	3402	65.8	6827	2007	2	19827	6827	13000	Kula
Чупрене	8	2368	100.0	251	106	1	251	251	0	Chuprene
Враца	100	179795	89.4	57473	320	6	55981	53594	932	Vratsa
Борован	5	6117	100.0	3701	605	-	0	0	0	Borovan
Бяла Слатина	1	12631	45.5	7641	605	1	11342	11342	0	Byala Slatina
Враца	23	76792	100.0	16266	212	1	21676	21181	0	Vratsa
Козлодуй	5	22724	100.0	6895	303	1	9996	8834	462	Kozloduy
Криводол	15	10854	100.0	3879	357	-	0	0	0	Krivodol
Мездра	28	23201	100.0	4915	212	-	0	0	0	Mezdra
Мизия	6	7759	100.0	2354	303	1	1100	730	370	Mizia
Оряхово	5	12109	94.6	3674	303	1	3359	3359	0	Oryahovo
Роман	12	7608	99.9	8148	1071	1	8508	8148	100	Roman
Ловеч	110	154079	99.7	63717	414	7	78453	63717	9009	Lovech
Априлци	4	3620	100.0	1638	452	-	0	0	0	Apriltsi
Летница	4	5217	100.0	1726	331	1	1726	1726	0	Letnitsa
Ловеч	35	55102	100.0	28000	508	1	39000	28000	6000	Lovech
Луковит	12	19827	100.0	6360	321	1	6360	6360	0	Lukovit
Тетевен	13	22204	100.0	4830	218	1	7209	4830	2379	Teteven
Троян	22	34168	98.9	15457	452	1	17822	17095	0	Troyan
Угърчин	11	7436	99.8	3200	430	1	3800	3200	600	Ugarchin
Ябланица	9	6505	100.0	2506	385	1	2536	2506	30	Yablanitsa
Монтана	122	156791	98.2	54613	348	13	69980	58492	494	Montana
Берковица	20	20106	100.0	7185	357	1	18628	18628	0	Berkovitsa
Бойчиновци	13	10308	100.0	3684	357	-	0	0	0	Boychinovtsi
Брусарци	2	2748	48.4	982	357	2	255	201	54	Brusartsi
Вълчедръм	11	10812	100.0	3864	357	1	1700	1500	0	Valchedram
Вършец	10	8776	100.0	3136	357	1	3298	3250	48	Varshets
Георги Дамяново	13	3164	100.0	1131	357	-	0	0	0	Georgi Damyanovo
Лом	10	30917	100.0	9630	311	1	10000	9630	370	Lom
Медковец	5	4508	100.0	1611	357	5	1068	1068	0	Medkovets
Монтана	24	56852	100.0	20317	357	1	34289	23695	0	Montana
Чипровци	10	3893	100.0	1391	357	-	0	0	0	Chiprovtsi
Якимово	4	4707	100.0	1682	357	1	742	520	22	Yakimovo
Плевен	103	275667	93.1	201537	731	16	277780	201537	44366	Pleven

Белене	6	11213	100.0	1070	95	1	1160	1070	90	Belene
Гулянци	1	3498	24.8	600	172	1	600	600	0	Gulyantsi
Долна Митрополия	16	21969	100.0	5515	251	1	5933	5515	0	Dolna Mitropolia
Левски	6	15266	69.2	5457	357	1	8103	5457	2546	Levski
Никопол	14	11081	100.0	45000	4061	1	45000	45000	0	Nikopol
Искър	2	4931	62.0	315	64	1	330	315	15	Iskar
Плевен	25	139348	100.0	117780	845	2	188998	117780	39859	Pleven
Пордим	8	7336	100.0	890	121	1	890	890	0	Pordim
Червен бряг	14	31096	100.0	10700	344	1	12172	10700	1472	Cherven bryag
Кнежа	4	15239	100.0	6900	453	1	7100	6900	200	Knezha
Северен централен район	482	829467	89.4	365239	440	91	529509	402327	91793	North Central region
Велико Търново	154	254690	91.6	127394	500	30	161324	127394	19265	Veliko Tarnovo
Велико Търново	39	88581	99.8	37006	418	19	46882	40162	669	Veliko Tarnovo Gorna
Горна Оряховица	14	49484	100.0	13945	282	1	31744	13945	14479	Oryahovitsa
Елена	37	10057	95.3	4019	400	1	6394	4019	1100	Elena
Златарица	13	4628	98.2	2420	523	1	2670	2420	200	Zlataritsa
Лясковец	6	13874	100.0	5046	364	3	1890	1890	0	Lyaskovets
Павликени	1	11428	41.9	8091	708	1	14397	8091	2590	Pavlikeni
Полски Тръмбеш	5	9700	61.4	4793	494	1	4793	4793	0	Polski Trambesh
Свищов	14	48794	98.8	48029	984	1	48376	48029	94	Svishtov
Стражица	19	15005	99.4	2645	176	1	2778	2645	133	Strazhitsa
Сухиндол	6	3139	100.0	1400	446	1	1400	1400	0	Suhindol
Габрово	146	129098	97.4	45128	350	3	58107	45128	6697	Gabrovo
Габрово	53	66817	96.9	27000	404	1	35400	27000	6400	Gabrovo
Дряново	17	10312	96.7	2580	250	-	0	0	0	Dryanovo
Севлиево	29	39264	97.7	9822	250	1	16729	12402	45	Sevlievo
Трявна	47	12705	99.4	5726	451	1	5978	5726	252	Tryavna
Разград	74	115585	85.4	63007	545	20	76722	63007	10354	Razgrad
Завет	3	8624	74.4	4118	478	1	4135	4118	17	Zavet
Исперих	1	9231	39.4	6219	674	1	14813	6219	8594	Isperih
Лозница	16	9964	100.0	1182	119	1	1192	1182	10	Loznitsa
Разград	22	55496	100.0	35203	634	1	38542	35203	0	Razgrad
Самуил	14	7671	100.0	1550	202	14	3122	1550	1550	Samuil

Цар Калоян	1	3956	61.2	1997	505	1	2085	1997	88	Tsar Kaloyan
Русе	80	250945	99.5	94018	375	34	156080	94018	53891	Ruse
Борово	7	6890	100.0	3039	441	1	3060	3039	20	Borovo
Бяла	10	15301	99.5	5145	336	11	5245	5145	100	Byala
Ветово	5	14152	92.7	3820	270	11	4003	3820	0	Vetovo
Две могили	12	10714	100.0	4140	386	1	4190	4140	45	Dve mogili
Иваново	13	10777	100.0	3961	368	-	0	0	0	Ivanovo
Русе	13	174637	100.0	64190	368	1	134247	72547	53719	Ruse
Сливо поле	11	11960	100.0	4396	368	-	0	0	0	Slivo pole
Ценово	9	6514	100.0	5327	818	9	5335	5327	7	Tsenovo
Силистра	28	79149	60.9	35693	451	4	77276	72780	1586	Silistra
Главиница	23	12864	100.0	3712	289	1	3900	3712	188	Glavinitsa
Дулово	1	6685	23.0	9700	1451	1	10700	9700	0	Dulovo
Силистра	3	50045	89.3	17281	345	1	57176	54368	898	Silistra
Тутракан	1	9555	55.3	5000	523	1	5500	5000	500	Tutrakan
Североизточен район	391	884660	89.2	455658	515	30	497115	455658	33226	North-East region
Варна	150	460069	99.7	193981	422	9	210309	193981	13941	Varna
Аврен	17	9010	100.0	2154	239	-	0	0	0	Avren
Аксаково	23	21563	100.0	9396	436	1	151773	150725	74	Aksakovo
Белослав	4	11312	100.0	5460	483	1	5460	5460	0	Beloslav
Бяла	5	3766	99.9	2600	690	1	4200	2600	200	Byala
Варна	6	324321	100.0	141329	436	-	0	0	0	Varna
Ветрино	10	5966	100.0	1420	238	1	2758	1420	1338	Vetrino
Вълчи дол	22	11460	100.0	6480	565	1	6610	6480	130	Valchi dol
Долни чифлик	17	19368	100.0	6732	348	1	7386	6732	654	Dolni chiflik
Девня	3	9155	100.0	6302	688	1	6302	6302	0	Devnya
Дългопол	16	14626	100.0	3496	239	-	0	0	0	Dalgopol
Провадия	25	23578	100.0	5637	239	1	22845	11287	11545	Provadia
Суворово	2	5944	81.3	2975	501	1	2975	2975	0	Suvorovo
Добрич	50	152573	75.4	153410	1005	7	161789	153410	6770	Dobrich
Балчик	9	18598	84.9	73786	3967	1	73786	73786	0	Balchik
Генерал Тошево	4	9035	52.0	7735	856	1	7903	7735	0	General Toshevo
Добрич-села	5	2040	8.2	1298	636	1	61680	60624	0	Dobrich-villages
Каварна	15	15546	97.0	5900	380	1	10800	5900	4700	Kavarna
Крушари	1	1650	29.7	155	94	1	340	155	0	Krushari

Тервел	1	6789	38.4	2250	331	1	4320	2250	2070	Tervel
Добрич-град	1	93231	100.0	59326	636	-	0	0	0	Dobrich-city
Шабла	14	5684	99.6	2960	521	1	2960	2960	0	Shabla
Търговище	118	113598	86.1	44306	390	5	47163	44389	0	Targovishte
Антоново	26	5844	87.0	1105	189	1	1105	1105	0	Antonovo
Омуртаг	4	11317	45.8	2909	257	1	3989	2992	0	Omurtag
Опака	1	2935	41.5	600	204	1	600	600	0	Opaka
Попово	35	32299	100.0	8692	269	1	10469	8692	0	Popovo
Търговище	52	61203	100.0	31000	507	1	31000	31000	0	Targovishte
Шумен	73	158420	80.8	63961	404	9	77854	63878	12515	Shumen
Хитрино	2	1528	23.2	952	623	2	1428	952	360	Hitrino
Каолиново	1	1537	12.4	380	247	1	420	380	0	Kaolinovo
Каспичан	9	9145	100.0	2987	327	1	1840	1840	0	Kaspichan
Нови пазар	11	17712	94.1	13000	734	1	13000	13000	0	Novi pazar
Велики Преслав	12	15507	100.0	10300	664	1	10660	10300	360	Veliki Preslav
Смядово	10	7515	100.0	2137	284	1	2606	2137	469	Smyadovo
Шумен	27	101879	100.0	33280	327	1	47047	34427	11326	Shumen
Югоизточен район	446	1038944	92.5	474301	457	30	607911	474301	99997	South-East region
Бургас	188	403801	96.0	249064	617	15	288943	249064	25088	Burgas
Айтос	17	30345	100.0	15558	513	1	17558	15558	1500	Aytos
Бургас	15	204821	100.0	71987	351	-	0	0	0	Burgas
Средец	12	14120	86.0	8773	621	1	8957	8773	178	Sredets
Камено	13	12561	100.0	4415	351	1	90687	76402	0	Kameno
Карнобат	31	27167	100.0	17106	630	1	17106	17106	0	Karnobat
Малко Търново	12	3945	99.7	3018	765	3	3048	3018	30	Malko Tarnovo
Царево	12	9213	99.6	18338	1990	1	1360	1360	0	Tsarevo
Поморие	17	27492	100.0	28539	1038	1	29899	28539	1360	Pomorie
Руен	23	22235	78.5	4504	203	1	4504	4504	0	Ruen
Сунгурларе	3	5201	38.7	640	123	1	660	640	20	Sungurlare
Приморско	6	6986	100.0	13906	1990	1	35884	30884	5000	Primorsko
Сливен	84	192411	92.9	78133	406	4	122519	78133	34050	Sliven
Котел	22	20781	100.0	5232	252	1	5232	5232	0	Kotel
Нова Загора	33	42570	100.0	22887	538	1	27140	22887	4253	Nova Zagora
Сливен	19	114567	88.6	47256	412	1	87368	47256	29776	Sliven
Твърдица	10	14493	100.0	2758	190	1	2779	2758	21	Tvarditsa

Стара Загора	157	340556	96.1	108378	318	7	152763	108378	39070	Stara Zagora
Гълъбово	11	14530	100.0	5500	379	1	5735	5500	235	Galabovo
Казанлък	20	77457	100.0	25126	324	1	29401	29086	0	Kazanlak
Мъглиж	9	12209	97.9	3960	324	-	0	0	0	Maglzh
Павел баня	13	14841	100.0	2170	146	1	2365	2170	195	Pavel banya
Раднево	22	22444	100.0	8280	369	1	9280	8280	1000	Radnevo
Стара Загора	51	164999	100.0	56000	339	1	98000	56000	37000	Stara Zagora
Чирпан	20	23970	100.0	6702	280	1	7332	6702	630	Chirpan
Гурково	7	5265	99.5	333	63	1	650	640	10	Gurkovo
Николаево	4	4841	100.0	307	63	-	0	0	0	Nikolaevo
Ямбол	17	102176	72.2	38726	379	4	43686	38726	1789	Yambol
Болярово	9	3740	82.4	515	138	1	550	515	20	Bolyarovo
Елхово	1	10795	62.3	8634	800	1	11331	8634	341	Elhovo
Стралджа	6	9537	68.2	7160	751	1	7960	7160	0	Straldzha
Тунджа	0	0	0.0	0	0	1	23845	22417	1428	Tundzha
Ямбол	1	78104	100.0	22417	287	-	0	0	0	Yambol
										South-West and South Central
Югозападна и Южна централна България	1602	3582997	98.0	1642375	458	113	1812926	1605288	117200	Bulgaria
Югозападен район	613	2070303	97.9	925391	447	41	980268	888304	57403	South-West region
Благоевград	159	304015	92.4	129393	426	9	156078	129393	17884	Blagoevgrad
Благоевград	16	75752	99.4	37351	493	1	51876	37351	10811	Blagoevgrad
Гоце Делчев	11	31732	100.0	7987	252	1	14646	14210	0	Gotse Delchev
Гърмен	16	14482	100.0	3645	252	-	0	0	0	Garmen
Кресна	4	5510	96.3	1309	238	-	0	0	0	Kresna
Петрич	31	54174	96.3	14149	261	1	17490	14149	3341	Petrich
Разлог	8	21474	100.0	9300	433	1	15546	9300	2082	Razlog
Симитли	9	14620	97.3	12000	821	1	12000	12000	0	Simitli
Струмяни	6	4507	74.7	1071	238	-	0	0	0	Strumyani
Хаджидимово	15	10244	100.0	2578	252	-	0	0	0	Hadzhidimovo
Якоруда	8	10368	100.0	6600	637	1	6600	6600	0	Yakoruda
Кюстендил	99	143606	96.8	80149	558	9	87811	80149	5947	Kyustendil
Бобов дол	12	9589	94.5	14000	1460	1	16000	14000	2000	Bobov dol
Бобошево	4	2861	87.2	312	109	1	312	312	0	Boboshevo
Кочериново	11	6209	100.0	2000	322	1	2000	2000	0	Kocherinovo

Кюстендил	34	61983	96.8	26500	428	1	28000	26500	0	Kyustendil
Невестино	12	2851	82.5	462	162	2	462	462	0	Nevestino
Сапарева баня	5	8177	100.0	16520	2020	1	17416	16520	846	Sapareva banya
Дупница	17	48360	100.0	18200	376	1	21460	18200	3100	Dupnitsa
Перник	133	135699	98.3	147915	1090	6	180249	147915	20680	Pernik
Брезник	35	7790	100.0	2262	290	1	3314	2262	978	Breznik
Земен	2	2130	58.3	1113	523	1	1113	1113	0	Zemen
Ковачевци	10	2582	100.0	2980	1154	1	2980	2980	0	Kovachevtsi
Перник	24	97040	100.0	118000	1216	1	146300	118000	17000	Pernik
Радомир	25	21555	98.2	21000	974	1	23000	21000	2000	Radomir
Трън	37	4602	90.2	2560	556	1	3542	2560	702	Tran
София	184	243061	95.2	138409	569	16	162199	138409	12892	Sofia
Божурище	9	7817	99.9	4350	556	1	4780	4350	370	Bozhurishte
Годеч	20	5647	100.0	6086	1078	1	6086	6086	0	Godech
Драгоман	5	4349	75.1	5000	1150	1	5000	5000	0	Dragoman
Елин Пелин	19	23337	100.0	9233	396	-	0	0	0	Elin Pelin
Етрополе	8	12802	99.6	4693	367	1	7855	7845	0	Etropole
Ихтиман	11	18073	96.6	6900	382	1	10300	6900	1900	Ihtiman
Копревщица	1	2438	100.0	1425	584	1	1425	1425	0	Koprivshitsa
Костенец	7	13525	99.9	9860	729	1	10854	9860	952	Kostenets
Костинброд	14	17574	100.0	17520	997	1	27825	17520	5400	Kostinbrod
Своге	10	19343	83.7	14372	743	1	15932	14372	1560	Svoге
Сливница	10	9608	99.7	6575	684	1	7758	6575	0	Slivnitsa
Златица	3	5730	95.5	3901	681	-	0	0	0	Zlatitsa
Антон	1	1707	100.0	1379	808	1	1379	1379	0	Anton
Долна баня	1	4683	100.0	1100	235	1	1300	1100	200	Dolna banya
София (столица)	38	1243922	100.0	429525	345	1	393931	392438	0	Sofia cap.
Столична	38	1243922	100.0	429525	345	1	393931	392438	0	Stolichna
Южен централен район	989	1512694	98.1	716984	474	72	832658	716984	59797	South Central region
Кърджали	288	142245	91.0	63316	445	7	67020	63316	2838	Kardzhali
Ардино	23	10877	87.5	4500	414	1	5400	4500	500	Ardino
Джебел	1	2938	35.1	1754	597	1	1769	1754	15	Dzhebel
Кирково	56	21515	96.8	4325	201	2	4325	4325	0	Kirkovo
Крумовград	49	15828	86.5	14323	905	1	16212	14323	1423	Krumovgrad

Кърджали	102	68493	99.6	19872	290	1	23240	22340	900	Kardzhali
Момчилград	28	14089	85.9	16074	1141	1	16074	16074	0	Momchilgrad
Черноочене	29	8505	86.4	2468	290	-	0	0	0	Chernoochene
Пазарджик	116	293294	100.0	219971	750	12	267437	224856	18251	Pazardzhik
Белово	8	9551	100.0	14150	1482	1	15180	14150	1030	Belovo
Брацигово	7	10469	100.0	9705	927	2	7599	7577	22	Bratsigovo
Велинград	24	41739	100.0	72051	1726	1	78151	72051	6100	Velingrad
Лесичово	7	5993	100.0	2200	367	1	2300	2200	100	Lesichovo
Пазарджик	32	122245	100.0	64597	528	1	93103	71610	1203	Pazardzhik
Панагюрище	9	26608	99.9	17830	670	1	19660	17830	1270	Panagyurishte
Пещера	3	21695	100.0	9560	441	1	19365	9560	6425	Peshtera
Ракитово	3	15542	100.0	7125	458	1	7436	7125	311	Rakitovo
Стрелча	5	5441	100.0	3385	622	1	3480	3385	95	Strelcha
Пловдив	202	704160	99.9	243106	345	38	281149	245234	18843	Plovdiv
Асеновград	20	65285	99.3	30800	472	1	55600	30800	15600	Asenovgrad
Брезово	16	8096	100.0	6453	797	16	6844	6453	0	Brezovo
Калояново	15	12678	100.0	4498	355	-	0	0	0	Kaloyanovo
Карлово	27	55294	100.0	22540	408	1	36574	34074	1500	Karlovo
Лъки	10	3502	99.9	1314	375	1	1335	1314	21	Laki
Пловдив	1	346425	100.0	113555	328	-	0	0	0	Plovdiv
Първомай	17	28596	100.0	2130	74	1	2153	2130	12	Parvomay
Раковски	7	26950	100.0	6820	253	1	6970	6820	150	Rakovski
Родопи	21	32720	100.0	10725	328	1	149679	143239	0	Rodopi
Садово	12	15975	100.0	5236	328	12	6326	6326	0	Sadovo
Хисаря	12	13559	100.0	5527	408	-	0	0	0	Hisarya
Кричим	1	8667	100.0	5928	684	1	8196	8056	110	Krichim
Перущица	1	5224	100.0	2100	402	1	3500	2100	1400	Perushtitsa
Стамболийски	5	21160	100.0	6936	328	-	0	0	0	Stamboliyski
Куклен	6	6553	100.0	3192	487	1	3192	3192	0	Kuklen
Сопот	2	10445	100.0	4258	408	-	0	0	0	Sopot
Смолян	216	126961	99.7	65212	514	6	64579	58199	5562	Smolyan
Баните	13	5090	97.3	2200	432	1	2900	2200	700	Banite
Борино	5	3707	100.0	1959	528	-	0	0	0	Borino
Девин	15	13480	99.9	7123	528	-	0	0	0	Devin
Доспат	8	9689	100.0	5120	528	1	7189	7189	0	Dospat

Златоград	9	12595	99.8	3007	239	-	0	0	0	Zlatograd
Мадан	44	12753	100.0	3045	239	1	7926	7926	0	Madan
Неделино	16	7849	100.0	1874	239	-	0	0	0	Nedelino
Рудозем	17	9875	99.1	2212	224	1	2549	2212	4	Rudozem
Смолян	76	43685	99.7	32536	745	1	40663	35380	4858	Smolyan
Чепеларе	13	8238	100.0	6136	745	1	3352	3292	0	Chepelare
Хасково	167	246034	94.5	125379	510	9	152473	125379	14303	Haskovo
Димитровград	26	57307	98.5	34200	597	1	43200	34200	9000	Dimitrovgrad
Ивайловград	4	4555	64.9	4618	1014	1	4748	4618	108	Ivaylovgrad
Любимец	10	10566	100.0	3800	360	1	5200	3800	1000	Lyubimets
Маджарово	3	869	46.3	240	276	-	0	0	0	Madzharovo
Минерални бани	3	2196	33.4	690	314	1	805	690	115	Mineralni bani
Свиленград	23	24577	100.0	27984	1139	1	44074	27984	3880	Svilengrad
Симеоновград	1	7127	74.7	4500	631	1	4500	4500	0	Simeonovgrad
Стамболово	26	6052	100.0	1671	276	-	0	0	0	Stambolovo
Тополовград	9	9489	74.7	3500	369	1	3700	3500	200	Topolovgrad

¹ Списъкът на общините не е изчерпателен. В таблицата не са включени:

- Общини с писмено несъгласие на общинската администрация за публикуване от НСИ на данни за битовите отпадъци на ниво община.

- Общини, които не са обслужвани от системи за организирано сметосъбиране през 2008 година.

² Обслужвани населени места от системи за организирано сметосъбиране на битови отпадъци.

³ При изчислението на показателите за битовите отпадъци е използвано средногодишно население.

⁴ Нова методология на изчисление. Направена е оценка на данните на основата на информацията от статистическото наблюдение.

⁵ Показателят се изчислява като годишното количество събрани битови отпадъци се отнася към средногодишното обслужвано население.

⁶ Общо приетите отпадъци на депата включват битови, строителни и други отпадъци.

¹ The list of municipalities is not exhaustive. The table does not include:

- Municipalities with written dissent of the Municipal administration for publishing by NSY the municipal waste data on municipality level.

- Municipalities not served by organized waste collection systems in 2008.

² Settlements served by organized municipal waste collection systems.

³ Average annual population is used in calculating the indicators on municipal waste.

⁴ New methodology of calculation. Estimation is made based on the information from the statistical survey.

⁵ The indicator is calculated as the yearly quantity of collected municipal waste is referred to the average annual served population.

⁶ The total accepted waste at the landfill sites includes municipal, construction and other waste.

**11. СЪБРАНИ ТВЪРДИ И ТЕЧНИ ОТПАДЪЦИ, ПРИЕТИ САНТИННИ ВОДИ И БАЛАСТ
COLLECTED SOLID WASTE, LIQUID WASTE AND BALLAST**

(Тонове)
(Tons)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Приети санинни води и баласт от кораби	22811	11911	28588	11691	18195	Collected balast from ships
Събрани твърди отпадъци	610	565	276	772	529	Collected solid waste
От пристанищните акватории	0	0	0	0	0	From sea area
От кораби	610	565	276	772	529	From ships
Събран нефт и нефтопродукти от разливи	0.6	0.4	20.5	0.4	77.8	Flood petrol and petrol products taken off

**12. СЪБРАНИ ТВЪРДИ И ТЕЧНИ ОТПАДЪЦИ, ПРИЕТИ САНТИННИ ВОДИ И БАЛАСТ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
COLLECTED SOLID WASTES, LIQUID WASTE AND BALLAST IN 2008**

(Тонове)
(Tons)

	Общо Total	Черно море Black Sea	Река Дунав Danube River	
Приети санинни води и баласт от кораби	18195	18106	89	Collected balast from ships
Събрани твърди отпадъци	529	523	6	Collected solid waste
Събран нефт и нефтопродукти от разливи	77.8	77.8	0	Flood petrol and petrol products taken off

IV. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

През последните няколко години опазването на околната среда и биологичното разнообразие са едни от най-важните приоритети на България.

През 2008 г. площта на защитените територии в България е 581 736 ха, или 5.2% от територията на страната, и спрямо 2007 г. има увеличение с 15 035 хектара. Към края на 2008 г. в България съществуват 950 защитени територии и в сравнение с 2007 г. те са с 9 повече. Природните паркове са с най-голям относителен дял - 44.1% (11 на брой), следвани от националните паркове - 25.8% (3 на брой), и резерватите - 13.2% (55 на брой). С най-малък дял са поддържаните резервати - 0.8%.

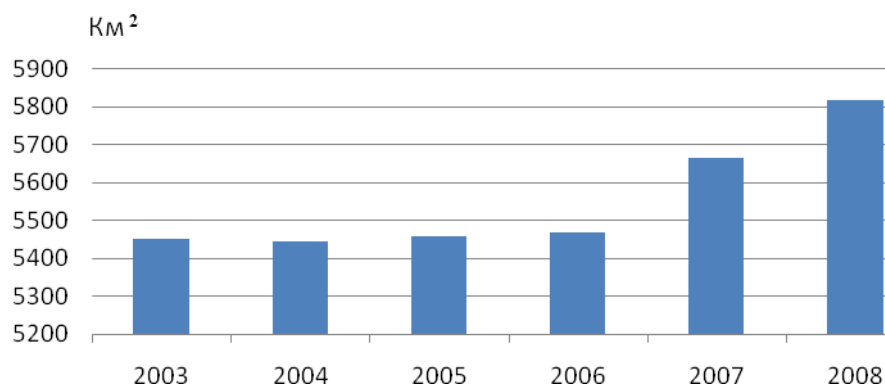
През 2008 г. са обявени 10 нови защитени местности.

Защитените растения от българската флора са 574 вида - с 2 повече в сравнение с 2007 г., а защитените животни - 483 вида. През 2008 г. защитените вековни дървета са 1 781 бр. и са с 2 повече в сравнение с 2007 година.

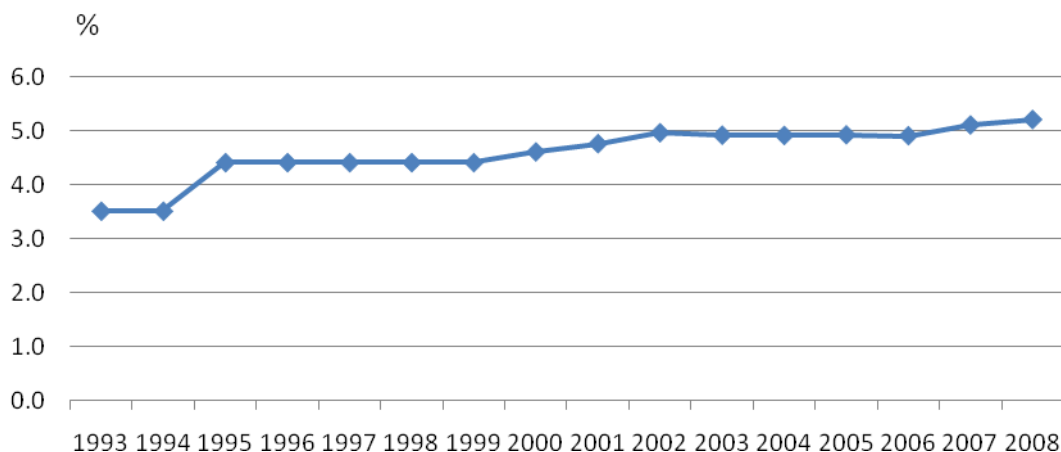
Поради затруднения във формирането на административно-териториалните граници на страната данните са представени на национално ниво.

Източник на данните за защитените територии и обекти е МОСВ.

Фиг. 4.1. Площ на защитените територии

Фиг. 4.2. Изменение на дела на защитените територии в България за периода 1993 - 2008 година

IV. PROTECTED NATURAL SCENERY

COMMENTS TO THE DATA

Protection of the environment and ecosystems biodiversity is one of the most important priorities of our country during the latest few years.

In 2008 the area of protected natural scenery in Bulgaria amounts to 581 736 ha or 5.2% of the country's territory and compared to 2007 an increase by 15 035 ha is registered. At the end of 2008 in Bulgaria exist 950 protected natural areas or by 9 more in comparison with 2007. The biggest is the relative share of natural parks - 44.1% (11 parks), followed by that of national parks - 25.8% (3), and reserves - 13.2% (55). The smallest is the share of maintained reserves - 0.8%.

10 new protected areas have been announced in 2008.

The protected plant species of Bulgarian flora in 2008 are 574 (by 2 more compared to 2007), and protected animal species - 483. The number of protected venerable trees in 2008 amounts to 1781, which is by 2 more in comparison to the previous year.

Due to difficulties related to formation of the administrative-territorial borders within the country data are presented at national level only.

The source of data about protected natural scenery is the Ministry of Environment and Water (MOEW).

Figure 4.1. Area of protected natural sceneries

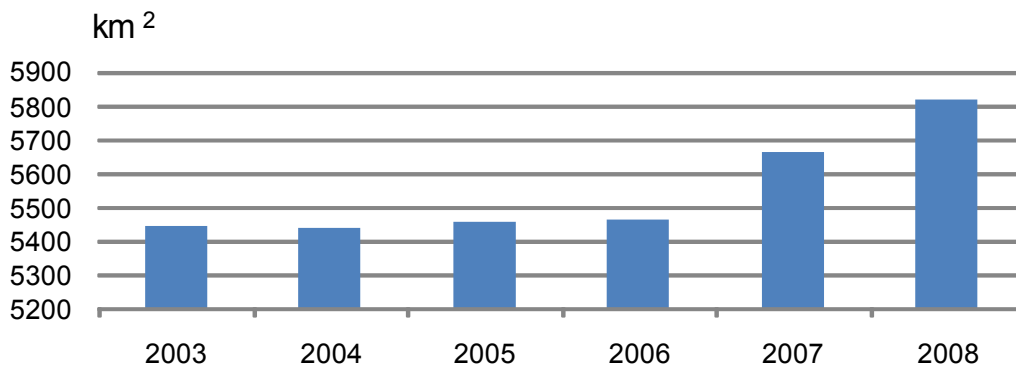
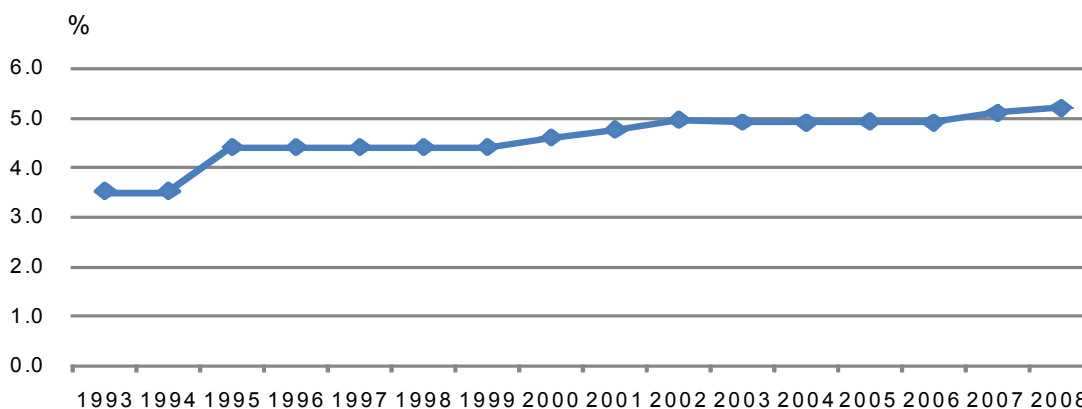

Figure 4.2. Change of the share of nationally protected areas in Bulgaria

1.ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ¹
PROTECTED NATURAL AREAS¹

Година	Площ - ха	Дял на защитените територии от общата територия на страната - %
Year	Area - ha	Nationally protected areas as % to the total land area
2003	545004	4.9
2004	544395	4.9
2005	545724	4.9
2006	546785	4.9
2007	566701	5.1
2008	581736	5.2

¹ Източник: Министерство на
околната среда и водите.

¹ Source: Ministry of Environment and
Water.

2. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
PROTECTED NATURAL SCENERY IN 2008

Категории	Брой Number				Площ - хектари Area - ha				Kind
	към 31.12.2007	новообя- вени през 2008 г.	закрити през 2008	към 31.12.2008	към 31.12.2007	включени през 2008	изключе- ни през 2008	към 31.12.2008	
	as of 31.12.2007	newly declared in 2008	closed in 2008	as of 31.12.2008	as of 31.12.2007	included during 2008	excluded during 2008	as of 31.12.2008	
Защитени територии - общо	941	12	3	950	566701.2	15085.5	50.8	581736.0	Protected natural areas - total
Резервати	55	-	-	55	77011.1	4.2	1.0	77014.2	Reserves
Природни забележителности	346	1	2	345	16693.4	25.1	11.4	16707.0	Natural landmarks
Защитени местности	492	10	1	501	73400.4	3319.1	38.0	76681.6	Protected areas
Национални паркове	3	-	-	3	150362.3	-	-	150362.3	National parks
Природни паркове	10	1	-	11	244723.3	11732.4	-	256455.7	Natural parks
Поддържани резервати	35	-	-	35	4510.8	4.7	0.3	4515.1	Maintained reserves
Защитени видове растения	572	2	-	574	x	x	x	x	Protected plant species
Защитени видове животни	487	-	4	483	x	x	x	x	Protected animal species
Защитени вековни дървета	1779	15	13	1781	x	x	x	x	Protected venerable trees

V. ШУМ

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

През 2008 г. са наблюдавани 726 пункта за измерване на нивото на шума, които са разположени в 36 населени места в страната. В сравнение с 2007 г. пунктовете са с 16 повече.

И през 2008 г. продължава тенденцията измереното ниво на шума да надхвърля допустимите хигиенни норми от 55 - 60 децибела. В 461 от наблюдаваните пунктове (63.5%) са измерени стойности на шумовите нива над допустимите норми (63 – 77 дБ). С най-неблагоприятна акустична среда през 2008 г. остават големите градове в страната с ниво на измерен шум от 68 до 72 дБ – София, Пловдив, Русе, Кюстендил, Варна, Габрово и други. През 2008 г. в Благоевград, Бургас и Добрич са регистрирани шумови нива над 78 децибела.

Източник на данни за шумовите нива е Националният център по опазване на общественото здраве.

V. NOISE

COMMENTS TO THE DATA

726 points of noise level measurement have been surveyed in 2008. They are located in 36 settlements of this country. The points are by 16 more compared to 2007.

Similarly to previous years in 2008 continues the tendency of exceeding the admissible sanitary norms of the registered noise level of 55 - 60 decibels; in 461 of the surveyed points (63.5 %) values of noise level exceeding the admissible norm (63 - 77 decibels) have been registered. The most unfavourable acoustic environment in 2008 is characteristic in the bigger cities of the country having a measured noise level from 68 to 72 decibels: Sofia, Plovdiv, Russe, Kyustendil, Gabrovo and others. In 2008 noise levels exceeding 78 decibels have been registered in Blagoevgrad, Burgas and Dobrich.

Source of data about noise levels is the National Centre of Public Health Protection.

1. НАБЛЮДАВАНИ ПУНКТОВЕ ЗА РЕГИСТРИРАНЕ НА ШУМА¹
SURVEYED POINTS OF NOISE REGISTRATION 1

(Брой)
 (Number)

	2004	2005	2006	2007	2008	
Градове	23	22	24	35	36	Towns
Наблюдавани пунктове	592	532	527	710	726	Surveyed points
По шумови нива в децибели:						By noise levels in decibels:
Под 58	75	83	74	128	130	Under 58
58 - 62	88	96	95	116	130	58 - 62
63 - 67	179	141	172	189	207	63 - 67
68 - 72	203	183	144	216	189	68 - 72
73 - 77	46	29	39	59	65	73 - 77
78 - 82	1	-	3	2	5	78 - 82
83 и повече	-	-	-	-	-	83 and more

¹ Източник: Национален център по опазване на общественото здраве.

¹ Source: National Center of Public Health Protection.

2. РЕГИСТРИРАНИ ШУМОВИ НИВА ПО ОБЛАСТИ И ГРАДОВЕ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
REGISTERED NOISE LEVELS BY DISTRICT AND TOWN IN 2008

Области и градове	Наблюдавани пунктове - брой	Разпределение на наблюдаваните пунктове според регистрираните шумови нива - дБ Distribution of the surveyed points according noise level in decibels							Districts and towns
	Surveyed points - number	под 58	58 - 62	63 - 67	68 - 72	73 - 77	78 - 82	над 82	
		under 58						82 and more	
Общо	726	130	130	207	189	65	5	-	Total
Област Благоевград	17	-	-	1	4	9	3	-	District Blagoevgrad
Благоевград	17	-	-	1	4	9	3	-	Blagoevgrad
Област Бургас	37	9	-	4	4	19	1	-	District Burgas
Бургас	37	9	-	4	4	19	1	-	Burgas
Област Варна	45	24	6	3	9	3	-	-	District Varna
Варна	45	24	6	3	9	3	-	-	Varna
Област Велико Търново	48	2	10	20	14	2	-	-	District Veliko Tarnovo
Горна Оряховица	15	1	4	6	3	1	-	-	Gorna Oryahoviza
Свищов	15	-	3	8	4	-	-	-	Svishtov
Велико Търново	18	1	3	6	7	1	-	-	Veliko Tarnovo
Област Видин	15	5	2	6	2	-	-	-	District Vidin
Видин	15	5	2	6	2	-	-	-	Vidin
Област Враца	15	5	2	8	-	-	-	-	District Vratza
Враца	15	5	2	8	-	-	-	-	Vratza
Област Габрово	20	-	3	7	10	-	-	-	District Gabrovo
Габрово	20	-	3	7	10	-	-	-	Gabrovo
Област Добрич	15	2	3	8	1	-	1	-	District Dobrich
Добрич	15	2	3	8	1	-	1	-	Dobrich
Област Кърджали	15	5	2	2	6	-	-	-	District Kardzhali
Кърджали	15	5	2	2	6	-	-	-	Kardzhali
Област Кюстендил	36	4	4	5	23	-	-	-	District Kyustendil
Дупница	12	1	1	3	7	-	-	-	Dupnitsa
Кюстендил	24	3	3	2	16	-	-	-	Kyustendil
Област Ловеч	20	7	4	6	2	1	-	-	District Lovech
Ловеч	20	7	4	6	2	1	-	-	Lovech
Област Монтана	15	1	3	10	1	-	-	-	District Montana
Монтана	15	1	3	10	1	-	-	-	Montana
Област Пазарджик	15	3	1	7	4	-	-	-	District Pazardzhik
Пазарджик	15	3	1	7	4	-	-	-	Pazardzhik
Област Перник	24	1	3	7	5	8	-	-	District Pernik
Перник	24	1	3	7	5	8	-	-	Pernik
Област Плевен	21	1	3	9	7	1	-	-	District Pleven
Плевен	21	1	3	9	7	1	-	-	Pleven
Област Пловдив	44	-	1	5	33	5	-	-	District Plovdiv
Пловдив	44	-	1	5	33	5	-	-	Plovdiv
Област Разград	15	3	4	7	1	-	-	-	District Razgrad
Разград	15	3	4	7	1	-	-	-	Razgrad
Област Русе	30	2	3	12	10	3	-	-	District Ruse

Русе	30	2	3	12	10	3	-	-	Ruse
Област Силистра	15	1	6	7	1	-	-	-	District Silistra
Силистра	15	1	6	7	1	-	-	-	Silistra
Област Сливен	20	4	4	3	4	5	-	-	District Sliven
Сливен	20	4	4	3	4	5	-	-	Sliven
Област Смолян	15	4	1	2	6	2	-	-	District Smolyan
Смолян	15	4	1	2	6	2	-	-	Smolyan
Област София	35	7	20	8	-	-	-	-	District Sofia
Ботевград	15	2	10	3	-	-	-	-	Botevgrad
Самоков	15	1	9	5	-	-	-	-	Samokov
Своге	5	4	1	-	-	-	-	-	Svoге
Област София (столица)	49	5	11	11	19	3	-	-	District Sofia (cap.)
София	49	5	11	11	19	3	-	-	Sofia (cap.)
Област Стара Загора	45	2	17	15	7	4	-	-	District Stara Zagora
Казанлък	15	1	3	9	2	-	-	-	Kazanluk
Стара Загора	30	1	14	6	5	4	-	-	Stara Zagora
Област Търговище	51	19	12	16	4	-	-	-	District Targovishte
Търговище	20	7	6	3	4	-	-	-	Targovishte
Попово	16	6	2	8	-	-	-	-	Popovo
Омуртаг	15	6	4	5	-	-	-	-	Omurtag
Област Хасково	19	4	2	5	8	-	-	-	District Haskovo
Хасково	19	4	2	5	8	-	-	-	Haskovo
Област Шумен	15	4	2	5	4	-	-	-	District Shumen
Шумен	15	4	2	5	4	-	-	-	Shumen
Област Ямбол	15	6	1	8	-	-	-	-	District Yambol
Ямбол	15	6	1	8	-	-	-	-	Yambol

VI. РАЗХОДИ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

В обхвата на наблюдението са включени стопанските субекти (фирми, организации, министерства, общински администрации и др.), които са изразходвали средства за опазване и възстановяване на околната среда през съответната година.

Използваната методика за събиране на информация относно разходите за придобиване и поддържане на дълготрайните материални активи с екологично предназначение е в съответствие със Закона за счетоводството и националния сметкоплан в България.

Разходите за опазване и възстановяване на околната среда са измерени по текущи цени на годината. В тях се включват:

- разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение;
- разходи за поддържане и експлоатация на ДМА - ЕП;
- разходи за извършване на мероприятия за опазване и възстановяване на околната среда;
- разходи за административна дейност, вкл. изплатени суми за работни заплати, социални осигуровки и надбавки на персонала, зает в административни дейности, свързани с опазване на околната среда. Тук са включени данни и за Министерството на околната среда и водите, Изпълнителната агенция по околна среда, районните инспекции за околната среда и други.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи включват:

- инвестираните средства за изграждане на обекти, модернизиране и разширяване на съществуващите ДМА - ЕП, както и тези за лицензи, ноу-хау, патенти и други;
- разходите за придобиване на апаратура за мониторинг и контрол.

Не се включват разходите за дейностите по охрана на труда (за придобиване на съоръжения, предназначени за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрации в работните помещения).

Разходите за придобиване на ДМА - ЕП са част от общите разходи за придобиване на дълготрайни материални активи в страната.

Разходите за поддържане на дълготрайните материални активи с екологично предназначение и извършване на мероприятия за опазването и възстановяването на околната среда включват:

- разходите за експлоатация и поддържане на ДМА - ЕП;
- разходите за провеждане на мероприятия, несвързани с използване на ДМА - ЕП: рекултивация, химическа мелиорация, биологическа и интегрирана растителна защита, залесителни и озеленителни мероприятия, опазване на ландшафта, вкл. защитени територии и обекти;
- разходите за експлоатация и поддържане на апаратурата за мониторинг и контрол.

Разходите се разпределят по икономически елементи като в съответствие с международните изисквания от 2005 г. не се включват разходите за амортизация, които не се отчитат като разход за околната среда.

В разходите за околната среда не се включват изплатените суми от глоби и наложени санкции за нарушения на закони и подзаконовни актове във връзка с опазването и възстановяването на околната среда.

КОМЕНТАР КЪМ ДАНИТЕ

Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

Необходимостта от опазване на околната среда от замърсяване изисква допълнителни разходи. Ефективното използване на тези средства в областта на екологията е основен

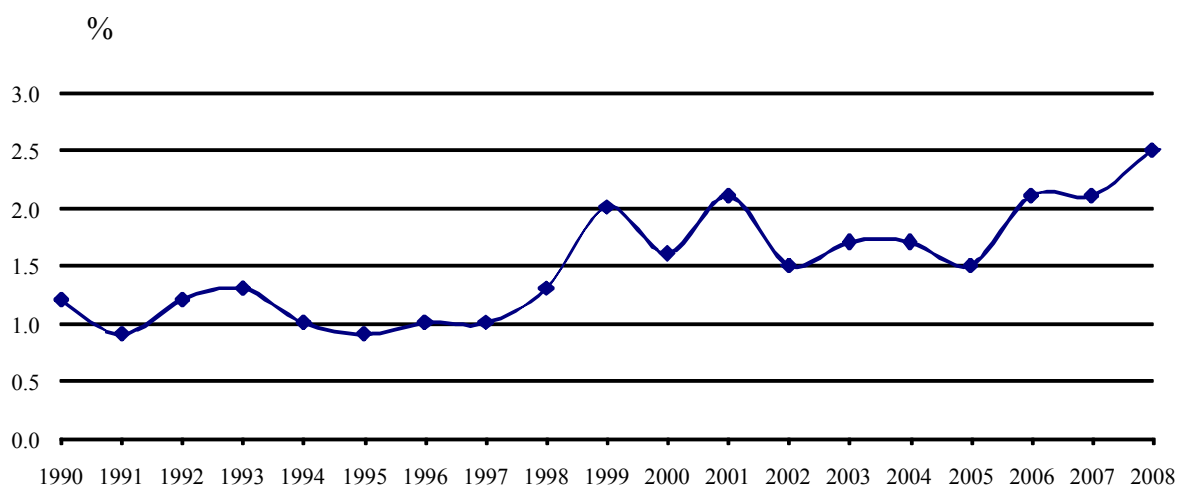
показател за мерките, които обществото и държавата предприемат, за да се намали отрицателното въздействие на социално-икономическите процеси върху околната среда.

През 2008 г. за опазване и възстановяване на околната среда са изразходвани 1 685 584 хил. лева. Делът на разходите за околната среда от БВП през 2008 г. е 2.5%.

Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

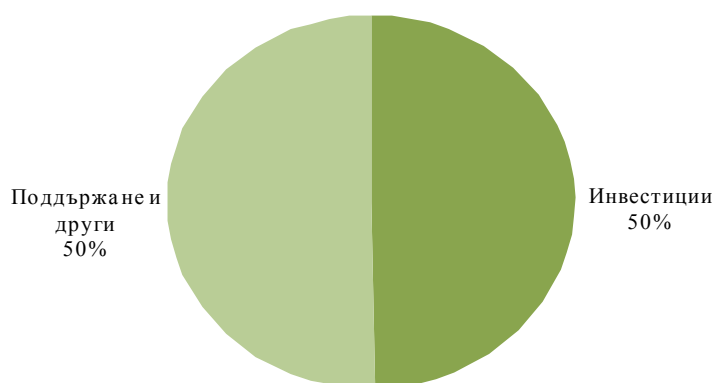
	2004	2005	2006	2007	2008
Общо - млн. лв.	655	631	1010	1165	1686
За придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи - млн. лв.	325	322	609	633	836
За поддържане на дълготрайни материални активи - млн. лв.	330	309	401	532	850
Дял на разходите от БВП - %	1.7	1.5	2.1	2.1	2.5

Фиг. 6.1. Дял на екоразходите от БВП

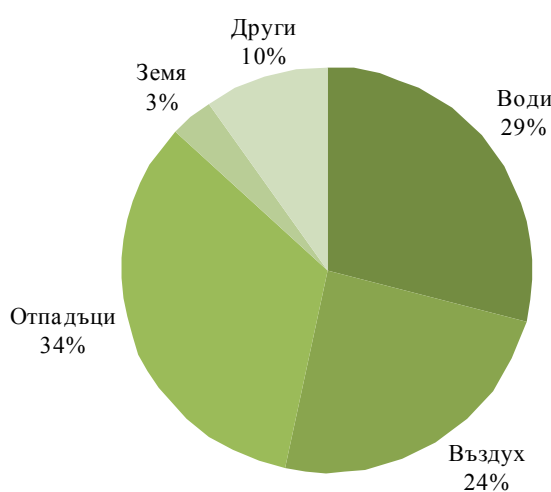
Разходите за околната среда включват два компонента: разходи за поддържане и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи. През 2008 г. в структурата на разходите текущите разходи и инвестициите имат приблизително равни дялове - около 50%.

Фиг. 6.2. Структура на разходите за околната среда през 2008 година

За 2008 г. общите разходи за опазване и възстановяване на околната среда са разпределени по съответните направления: с най-голям дял са разходите за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците - 34% (32% за 2007 г.), за пречистване на отпадъчните води - 29% (няма промяна спрямо 2007 г.), за опазване на чистотата на въздуха - 24% (22% за 2007 г.), и за опазване на почвата и подпочвените води - 3%. Със значително по-малък дял са разходите за защита от шума, опазване на биологичното разнообразие, защитените територии и обекти и други. Разходите за научноизследователска дейност за 2008 г. са почти два пъти по-малко в сравнение с 2007 г. - 4 601 хил. лева.

Фиг. 6.3. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда по направления през 2008 година

Стопанските субекти се задължават да извършват определени разходи, свързани с опазването на околната среда в съответствие с различни нормативни документи. Направените инвестиции през 2008 г. се разпределят по съответните източници на финансиране, както следва: като основен източник на финансиране за околната среда са собствените средства на предприятията - 44%, средствата, постъпили чрез специализираните национални фондове - Управление на дейностите по опазване на околната среда, Доверителен екофонд и други източници през годината, са 199 595 хил. лв., или 24% от общите инвестиции.

Целевите средства за околната среда, получени от държавата посредством субсидии, са 66 342 хил. лева. От републиканския бюджет и общините през годината са постъпили 94 496 хил. лева.

През 2008 г. с най-голям дял в икономиката са извършените екоразходи в индустрията - 72%. От общите разходи в тази сфера преработващата промишленост, специализираните производители на екоуслуги, както и енергетиката са с дялове съответно 36, 33 и 28%. Повечето от средствата са ориентирани преди всичко за опазване на въздуха, следвани от тези за водните ресурси и отпадъците.

Фиг. 6.4. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда в индустрията през 2008 година

В сектор „Селско, горско и рибно стопанство” са изразходвани 17 465 хил. лв. и средствата са предназначени основно за опазване на земята, горските ресурси и за извършване на ловно- и рибностопански мероприятия.

В сектор „Други дейности” общите разходи са 485 084 хил. лв., като от тях за „Държавно управление” са изразходвани 394 239 хил. лева.

Съгласно Регламент № 58/97 на ЕС за структурната бизнес статистика (SBS) разходите за съоръженията за ОС се разделят на два вида - специализирани (end-of-pipe) и интегрирани технологии (integrated technologies).

Фиг. 6.5. Структура на разходите за опазване и възстановяване на околната среда по икономически дейности през 2008 година

За 2008 г. разходите за опазване на околната среда на човек от населението са 225 лева. От друга страна, за същия период за здравеопазване са изразходвани 371 лв., за образование - 363 лв., и за отбрана - 423 лева. Същевременно общо разходите на лице от домакинство за годината са 3 264 лв., като от тях за храна са изразходвани 1 194 лева.

Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение

Стойността на разходите за придобиване на ДМА - ЕП през 2008 г. е 835 826 хил. лева. С най-голям дял са инвестициите за пречистване на отпадъчните води - 46% (37% за 2007 г.), като по-голяма част от средствата са предназначени за изграждане и модернизиране на производствени и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води.

Делът на разходите за опазване на въздуха е 24% (34% за 2007 г.). Средствата са предназначени за закупуване и изграждане на пречиствателни съоръжения и оборудване за улавяне и обезвреждане на вредни вещества.

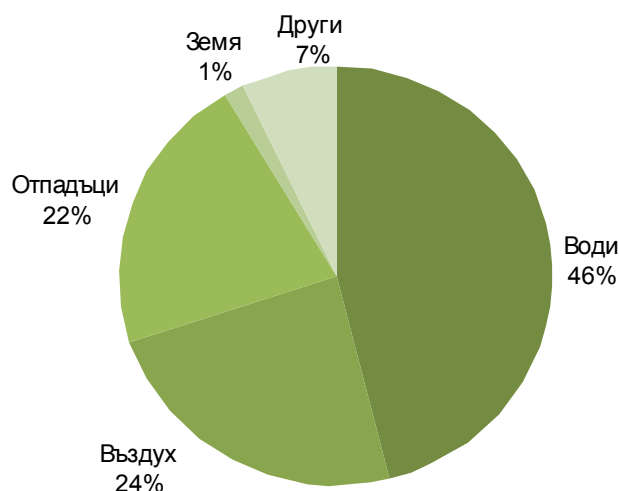
Средствата, отпуснати за строителство на съоръжения и депа (сметища), за обезвреждане, преработка и съхранение на отпадъците са около 22% (18% за 2007 г.).

Инвестициите за обратно водоснабдяване, за земята, за горите, за опазването на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти и за шума са със значително по-малък дял.

За научноизследователска дейност през 2008 г. са изразходвани 4 528 хил. лв. - около два пъти по-малко в сравнение с 2007 година.

Усвоените средства за закупуване на апаратура за мониторинг и контрол са 8 573 хил. лева. Част от средствата за придобиване са предоставени от Министерството на околната среда и водите.

Фиг. 6.6. Структура на разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през 2008 година

Разходи за поддържане на дълготрайни материални активи и за извършени мероприятия за опазване на околната среда

Средствата през 2008 г., предназначени за поддържане и експлоатация на дълготрайните материални активи и извършване на мероприятия, свързани с опазването на околната среда, са 849 758 хил. лева. От тях за обработка и съхранение на отпадъците са използвани 45%, които са предназначени за събиране и транспортиране на отпадъците и поддържане на депата.

За съоръженията за въздуха са изразходвани 24%, докато за пречистване на отпадъчните води - 12% от общите разходи за поддържане. Основната част от тях са предназначени за поддържане на производствените и селищните пречиствателни станции.

За опазване на земята са изразходвани около 5% от общите разходи за поддържане, като основно те са били предназначени за рекултивация на нарушените терени, за пречистване на замърсени земи, противоерозионни мероприятия, биологическа и интегрирана растителна защита и други.

Изплатените глоби и санкции през 2008 г., свързани с нарушаване и неспазване на законите и подзаконовите актове за опазването на околната среда, са в размер на 4 731 хил. лева. От тях, на първо място, са изплатените суми за отпадъчните води - 61%, следват тези за въздуха - 33%, и други. Изплатените глоби и санкции за околната среда не се класифицират като разход за околната среда, но като финансови средства се включват в разходите за околната среда.

VI. EXPENDITURE

METHODOLOGICAL NOTES

The survey covers economic subjects (companies, organizations, ministries, municipal administrations and others) which have made expenditure on protection and restoration of the environment during the reference year.

The methods applied for collecting information about expenditure on acquisition and maintenance of tangible fixed assets with ecological use are in conformity with the Accountancy Law and the National Accounting Scheme in Bulgaria.

The expenditure on protection and restoration of the environment is measured at current prices of the corresponding year. It includes:

- Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use.
- Expenditure on maintenance and exploitation of tangible fixed assets with ecological use.
- Expenditure on implementation of measures on protection and restoration of the environment.
- Expenditure on administrative activity including sums paid out for wages and salaries, social insurance, and bonuses paid to the personnel occupied with administrative activities related to environmental protection. Data about the Ministry of the Environment and Water, Executive Environmental Agency, regional environmental inspections and others are included too.

The expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets includes:

- Outlays invested in construction of objects; reconstruction and enlargement of existing tangible fixed assets with ecological use, as well as such invested for licenses, know-how, patents and others.

- Expenditure on acquisition of monitoring and control equipment.

Expenditure on activities related to labour protection (acquisition of installations intended for preserving air purity, and noise and vibration reduction in the working premises) is excluded.

The expenditure on acquisition of tangible fixed assets with ecological use are part of the total expenditure on acquisition of tangible fixed assets in the country.

The expenditure on maintenance of tangible fixed assets with ecological use and that directed on implementation of undertakings for protection and restoration of the environment include:

- Expenditure on exploitation and maintenance of tangible fixed assets with ecological use.
- Expenditure on activities not associated with the use of tangible fixed assets with ecological use: recultivation, chemical amelioration, biological and integrated plant protection, afforestation and planting, preserving the landscape (incl. protected natural scenery).
- Expenditure on exploitation and maintenance of monitoring and control equipment.

Additionally, the expenditure is classified by economic elements (according to the international requirements since 2005 it does not include expenditure on depreciation which is not considered environmental expenditure).

The expenditure on protection and restoration of the environment does not include sums paid out for environmental fines and sanctions for infringement of laws and normative acts related to environmental protection and restoration.

COMMENTS TO THE DATA

EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT

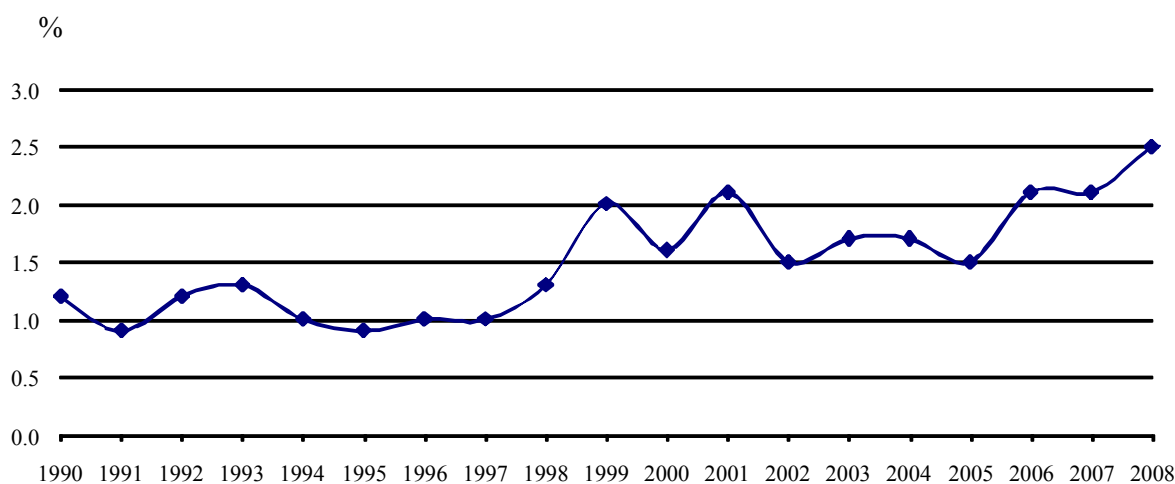
The necessity of protecting the environment from contamination requires additional expenditure. The effective use of these financial funds in the field of environment is the major indicator about the undertakings of the society and the state directed on reduction of the negative impact of socio-economic processes on the environment.

In 2008 1 685 584 thousand Levs were spent on protection and restoration of the environment. The share of environmental expenditure in GDP is considered the more appropriate for the purposes of comparison. In 2008 it reaches 2.5%.

EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT

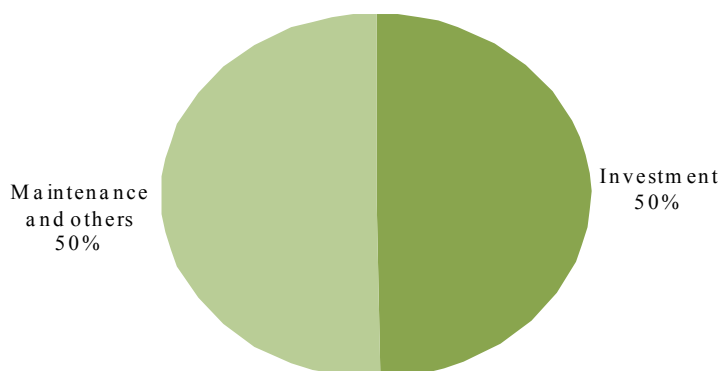
	2004	2005	2006	2007	2008
Total - million Levs	655	631	1 010	1 165	1 686
On acquisition of tangible and intangible fixed assets - million Levs	325	322	609	633	836
On maintenance of tangible fixed assets - million Levs	330	309	401	532	850
Share of environmental expenditure in GDP - %	1.7	1.5	2.1	2.1	2.5

Figure 6.1. Share of environmental expenditure of GDP

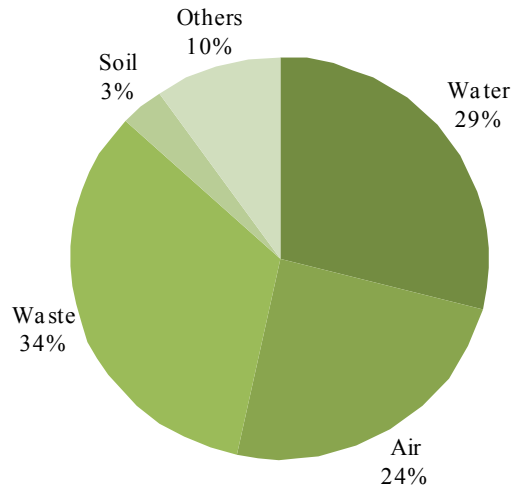
Environmental expenditure includes two components: expenditure on maintenance, and expenditure on acquisition of tangible fixed assets. In 2008 investments and current expenditure have approximately equal shares in the expenditure structure – by about 50%.

Figure 6.2. Structure of environmental expenditure in 2008

The total expenditure on protection and restoration of the environment for 2008 was allocated in the following directions: the biggest is the share of expenditure on waste disposal and recovery - 34% (32% for 2007), followed by expenditures on water treatment - 29% (there is no change compared to 2007), preserving air purity - 24% (compared to 22% for previous year), and protection of soil and groundwater - 3%. Significantly less is the share of expenditure intended for noise protection, preserving natural biodiversity, protected natural scenery, etc. In 2008 the expenditure on R&D activity are almost twice less compared to 2007 and amounts to 4 601 thousand Levs.

Figure 6.3. Structure of expenditure on protection and restoration of the environment by ecological use in 2008

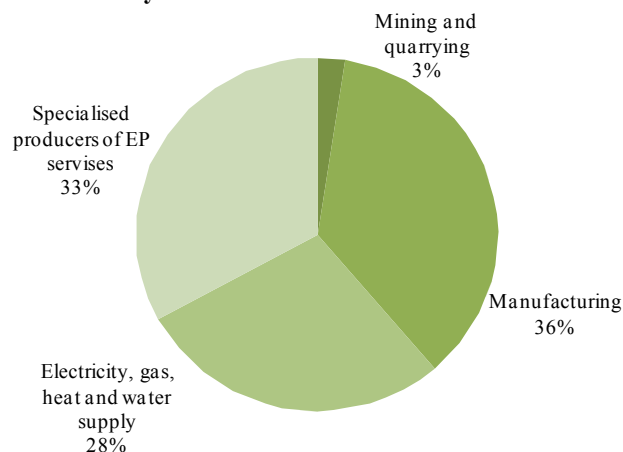

In conformity with different normative documents the economic subjects are obliged to allocate certain expenditures on environmental protection. The investments made in 2008 are allocated by corresponding sources of financing as follows: own funds of enterprises and municipalities are the major financial source (44%); financial resources received during the year from specialized national funds such as 'Management of the environment protection activities', 'Entrusted eco-fund' and other sources are in the amount of 199 595 thousand Levs or 24% of the total investments.

The funds received from the state in kind of subsidies purposefully intended for the environment were 66 342 thousand Levs. During the year 94 496 thousand Levs were received from the Republican Budget and municipalities.

In 2008 in the field of economy prevailing is the share of the ecological expenditure in the industry (72%). Manufacturing, specialized producers and energy industry have uppermost shares in the total expenditure in the sphere of industry – respectively 36%, 33% and 28%. Most of funds were oriented mainly on preserving air purity, followed by funds allocated on water resources and waste.

Figure 6.4. Structure of expenditure on protection and restoration of environment in industry in 2008

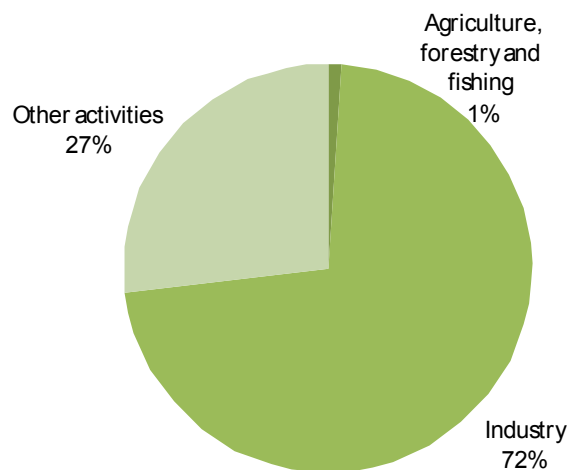

17 465 thousand Levs were spent in ‘Agriculture, forestry and fishing’ sector and the funds were intended mainly for preserving soil and forest resources, and accomplishment of hunting and fishery undertakings.

Total expenditure in 'Other activities' sector is evaluated to 485 084 thousand Levs, of which 394 239 thousand Levs was spent for 'Government'.

In conformity with the Council Regulation (EC, Euratom) No 58/97 concerning structural business statistics (SBS), the expenditure on environmental equipment was split up in two kinds - end-of-pipe and integrated technologies.

Figure 6.5. Structure of expenditure on protection and restoration of environment by economic activity in 2008

The environment protection expenditure per capita for 2008 amounted to 225 Levs. On the other hand for the same period 371 Levs per capita have been spent on health care, 363 Levs - on education, and 423 Levs - on defence. At the same time the total household expenditure per capita for the same year is 3 264 Levs, of which 1 194 Levs have been spent on food.

EXPENDITURE ON ACQUISITION OF TANGIBLE AND INTANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE

The expenditure on acquisition of tangible fixed assets with ecological use in 2008 amounted to 835 826 thousand Levs. The biggest was the share of investment on wastewater treatment – 46% (compared to 37% in 2007) and the greater part of funds was allocated to building up and modernization of industrial and urban wastewater treatment plants.

Respectively the share of expenditure on air preserving was 24% (34% in 2007). The funds were intended on acquisition and building up purifying installations and equipment for trapping and disposal of harmful substances.

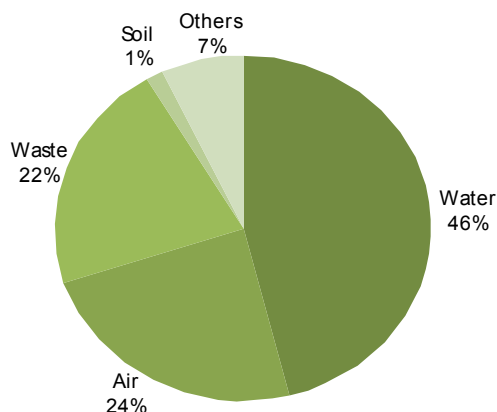
Also smaller is the share of funds granted for building up of installations and landfills for waste disposal, treatment and storage which is about 22% (18% in 2007).

The investments on circulating water supply, soil, forests, preserving biodiversity, protected natural scenery and noise protection have significantly smaller share.

4 528 thousand Levs have been spent on R&D activity. That is about twice less compared to 2007.

8 573 thousand Levs were allocated on acquisition of monitoring and control equipment. As a rule, part of the funds on acquisition was granted by the Ministry of the Environment and Water.

Figure 6.6. Structure of expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use in 2008

EXPENDITURE ON MAINTENANCE OF TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE AND ACTIVITIES ON PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

Funds directed to maintenance and exploitation of tangible fixed assets with ecological use and activities related to protection of the environment in 2008 amounted to 849 758 thousand Levs. 45% percent of them were allocated for waste collecting and transportation, and landfills' maintenance.

The expenditure made on air preserving was 24%, and expenditure on wastewater treatment – 12% of the total expenditure on maintenance. The main part of it was allocated on maintenance of industrial and urban wastewater treatment plants.

About 5% of the total expenditure on maintenance was spent on soil protection and mainly it was allocated on recovery of damaged areas, purification of contaminated soils, antierosion undertakings, biological and integrated plant protection and others.

In 2008 paid out fines and sanctions for infringement of laws and normative acts related to environmental protection were in the amount of 4 731 thousand Levs. Among them the first place is taken by the sums paid out in relation with the wastewater - 61%, followed by those related to air - 33%, and others. The paid out fines and sanctions related to the environment are not classified as environmental protection expenditure but as financial resources they are referred into the heading of environmental expenditure.

1. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА¹
EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT¹

(Млн. левове)
(Million Levs)

	2001	2002	2003	2004	2005 ¹	2006	2007	2008	
Expenditure on protection and restoration of the environment									
Общо	608.4	473.5	569.8	655.2	629.9	1010.1	1164.8	1685.6	Total
в това число:									of which:
За водните ресурси	150.8	123.3	178.0	199.4	182.2	225.3	333.7	489.8	Water
За въздуха	166.7	80.6	129.8	161.2	153.9	413.5	254.3	407.1	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	24.5	19.4	18.3	26.0	31.7	43.7	51.3	57.6	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За горите	16.2	7.5	10.3	10.9	8.4	6.1	7.1	8.4	Forests
За отпадъците	118.6	113.0	114.3	123.7	156.9	218.9	374.1	566.9	Waste
За апаратура за мониторинг и контрол	44.3	57.1	48.5	44.8	27.5	20.2	27.1	18.7	Monitoring and control equipment
Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets with ecological use									
Общо	303.2	220.6	274.2	324.7	320.4	608.7	633.0	835.8	Total
в това число:									of which:
За водните ресурси	56.7	55.5	97.3	111.2	104.7	140.4	229.0	384.3	Water
За въздуха	127.4	44.6	73.4	102.5	122.0	367.0	217.2	199.7	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	1.7	1.8	2.1	5.1	4.7	5.7	6.9	13.1	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За горите	0.2	0.2	1.0	0.3	0.1	0.4	0.1	0.4	Forests
За отпадъците	73.4	43.3	38.5	42.0	51.0	62.1	115.5	180.4	Waste
За апаратура за мониторинг и контрол	42.0	52.9	30.4	17.8	17.4	10.6	17.3	8.6	Monitoring and control equipment
Expenditure on maintenance and exploitation of tangible fixed assets and on protection and restoration of the environment									
Общо	305.2	252.9	295.6	330.5	309.5	401.4	531.8	849.8	Total
в това число:									of which:
За водните ресурси	94.1	67.7	80.7	88.1	77.5	84.9	104.7	105.5	Water
За въздуха	39.3	36.0	56.4	58.7	31.9	46.5	37.1	207.4	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	22.9	17.6	16.3	20.9	27.0	38.0	44.4	44.5	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За горите	16.0	7.4	9.3	10.7	8.3	5.8	7.1	8.0	Forests
За отпадъците	45.2	69.7	75.8	81.7	105.9	156.8	258.6	386.6	Waste
За апаратура за мониторинг и контрол	2.4	4.2	18.1	26.9	10.1	9.6	9.9	10.1	Monitoring and control equipment

¹ От 2005 г. разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Since 2005 expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

**2. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО
НАПРАВЛЕНИЯ (2002 - 2005 ГОДИНА)
EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT BY
USE (2002 - 2005)**

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	2002	2003	2004	2005 ¹	Use
Общо	473533	569750	655232	629944	Total
За водните ресурси	123266	177975	199364	182198	Water
в това число:					of which:
Производствени пречиствателни станции	36959	52137	76961	48629	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	35357	38063	43557	44899	Municipal sewage treatment plants
За обратно водоснабдяване	53835	48654	41898	41497	Circulating water supply
За въздуха	80608	129819	161181	153914	Air
в т.ч. пречиствателни съоръжения	73312	115873	154466	149168	of which: Equipment for trapping and making
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	19390	18331	26003	31655	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За горите	7502	10268	10927	8415	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	389	309	630	3652	Protection of biodiversity and natural scenery
За ловно- и рибно стопански мероприятия	1191	1359	1772	1614	Hunting and fishing projects
За отпадъците	112957	114320	123702	156888	Waste
За шума	426	54	232	258	Noise
За научноизследователска дейност	4867	9555	30119	8130	Scientific and research activity
За просветна, образователна и друга подобна дейност	291	694	1092	787	Educational and other activity
За административна дейност	11756	9927	13536	13479	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	57055	48485	44776	27457	Monitoring and control equipment

¹ От 2005 г. разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Since 2005 expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

**3. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО
НАПРАВЛЕНИЯ (2006 - 2008 ГОДИНА)^{1,2}
EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT BY
USE (2006 - 2008)^{1,2}**

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	2006	2007	2008	Use
Общо	1010095	1164817	1685584	Total
За водните ресурси	225273	333654	489831	Water
Специализирани съоръжения	218952	330455	482568	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	79625	102119	124392	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	59535	60367	208247	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	6321	3199	7263	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	60068	88085	91854	Circulating water supply
За въздуха	413478	254277	407109	Air
Специализирани съоръжения	373506	174304	379420	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	39972	79973	27689	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	43663	51313	57595	Protection and remediation of soil, underground and surface water
Специализирани съоръжения	43421	50878	57595	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	242	435	-	Integrated technology
За горите	6126	7141	8429	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	1961	1836	3547	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1891	1727	3255	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	70	109	292	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	1564	2189	2735	Hunting and fishing projects
За отпадъците	218923	374141	566946	Waste
Специализирани съоръжения	216987	373144	550371	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1936	997	16575	Integrated technology
За шума	50	26	155	Noise
Специализирани съоръжения	19	23	148	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	31	3	7	Integrated technology
За научноизследователска дейност	3559	8020	4601	Scientific and research activity
За просветна, образователна и друга подобна дейност	332	379	265	Educational and other activity
За административна дейност	14915	16620	33837	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	20183	27136	18680	Monitoring and control equipment

¹ От 2005 г. разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Since 2005 expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

² От 2006 г. разходите за околната среда по основните направления се разпределят допълнително на специализирани съоръжения и интегрирани технологии.

² Since 2006 environmental expenditure by use is additionally classified on end-of-pipe and integrated technology.

4. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2008 ГОДИНА¹
EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT IN 2008¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи Expenditure on acquisition of tangible and intangible fixed assets	Разходи за поддържане на ДМА и за извършване на екологични мероприятия Expenditure for maintenance and exploitation of tangible fixed assets	Use
Общо	1685584	835826	849758	Total
За водните ресурси	489831	384342	105489	Water
Специализирани съоръжения	482568	379425	103143	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	124392	66614	57778	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	208247	174313	33934	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	7263	4917	2346	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	91854	42275	49579	Circulating water supply
За въздуха	407109	199678	207431	Air
Специализирани съоръжения	379420	188760	190660	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	27689	10918	16771	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	57595	13078	44517	Protection and remediation of soil, underground and surface water
Специализирани съоръжения	57595	13078	44517	End-of-pipe technology
За горите	8429	390	8039	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	3547	2152	1395	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	3255	1962	1293	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	292	190	102	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	2735	301	2434	Hunting and fishing projects
За отпадъците	566946	180383	386563	Waste
Специализирани съоръжения	550371	163931	386440	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16575	16452	123	Integrated technology
За шума	155	126	29	Noise
Специализирани съоръжения	148	126	22	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	7	-	7	Integrated technology
За научноизследователска дейност	4601	4528	73	Scientific and research activity
За просветна, образователна и друга подобна дейност	265	-	265	Educational and other activity
За административна дейност	33837	-	33837	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	18680	8573	10107	Monitoring and control equipment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

5. РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
EXPENDITURE ON ACQUISITION OF TANGIBLE AND INTANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE IN 2008

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	За дълготрайни материални активи For tangible fixed assets	За дълготрайни нематериални активи For intangible fixed assets	Use
Общо	835826	831298	4528	Total
За водните ресурси	384342	384342	-	- Water
Специализирани съоръжения	379425	379425	-	- End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	66614	66614	-	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	174313	174313	-	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	4917	4917	-	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	42275	42275	-	- Circulating water supply
За въздуха	199678	199678	-	- Air
Специализирани съоръжения	188760	188760	-	- End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	10918	10918	-	- Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	13078	13078	-	Protection and remediation of soil, underground and surface water
Специализирани съоръжения	13078	13078	-	- End-of-pipe technology
За горите	390	390	-	- Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	2152	2152	-	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1962	1962	-	- End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	190	190	-	- Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	301	301	-	- Hunting and fishing projects
За отпадъците	180383	180383	-	- Waste
Специализирани съоръжения	163931	163931	-	- End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16452	16452	-	- Integrated technology
За шума	126	126	-	- Noise
Специализирани съоръжения	126	126	-	- End-of-pipe technology
За научноизследователска дейност	4528	-	4528	Scientific and research activity
За апаратура за мониторинг и контрол	8573	8573	-	Monitoring and control equipment

6. РАЗХОДИ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ИЗВЪРШЕНИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2008 ГОДИНА¹
EXPENDITURE ON MAINTENANCE OF TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE AND ACTIVITIES ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT IN 2008¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	По икономически елементи Expenditure by economic elements				Use
		материали Materials	външни услуги External service	работна заплата, социални осигуровки Wages and salaries, social insurance	други Others	
Общо	849758	333204	291218	152758	72578	Total
За водните ресурси	105489	42679	27938	27416	7456	Water
Специализирани съоръжения	103143	42390	27048	26317	7388	End-of-pipe technology
в това число:						of which:
Производствени пречиствателни станции	57778	30932	11303	13133	2410	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	33934	10132	9422	9830	4550	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	2346	289	890	1099	68	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	49579	35739	8596	4616	628	Circulating water supply
За въздуха	207431	166485	19311	17488	4147	Air
Специализирани съоръжения	190660	157861	17756	13665	1378	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16771	8624	1555	3823	2769	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	44517	7697	30946	4799	1075	Protection and remediation of soil, underground and surface water
Специализирани съоръжения	44517	7697	30946	4799	1075	End-of-pipe technology
За горите	8039	982	4169	2678	210	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	1395	247	757	364	27	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1293	217	738	315	23	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	102	30	19	49	4	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	2434	1186	495	538	215	Hunting and fishing projects
За отпадъците	386563	74615	181841	77180	52927	Waste
Специализирани съоръжения	386440	74607	181815	77091	52927	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	123	8	26	89	-	Integrated technology
За шума	29	10	16	3	-	Noise
Специализирани съоръжения	22	10	9	3	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	7	-	7	-	-	Integrated technology
За научноизследователска дейност	73	-	62	11	-	Scientific and research activity
За просветна, образователна и друга подобна дейност	265	-	233	1	31	Educational and other activity
За административна дейност	33837	2791	14121	12108	4817	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	10107	773	2733	5556	1045	Monitoring and control equipment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

7. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
EXPENDITURE ON ACQUISITION OF TANGIBLE AND INTANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE BY SOURCE IN 2008

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо Total	Собствени средства Own resources	Средства от републиканския бюджет State budget	Средства от общините Municipal resources	Целеви средства за ОС, получени от държавата (субсидии) Special financial resources from the state budget	Национални фондове National funds			Заемни средства от източници в страната Loans from residents	Средства от чуждестранни източници Non-residents		Use
						Предприятия за управление на дейностите по опазване на ОС Enterprise for management of the environmental protection activities	Доверителен Confidential	други Others		безвъзмездни помощи Financial assistance	заемни средства Loans	
Общо	835826	370134	13681	80815	66342	191286	190	8119	31209	41385	32665	Total
За водните ресурси	384342	111352	5266	52751	53672	145562	-	2946	9133	3030	630	Water
Специализирани съоръжения	379425	106554	5266	52751	53672	145443	-	2946	9133	3030	630	End-of-pipe technology
в това число:												of which:
Производствени пречиствателни станции	66614	56215	773	-	7744	-	-	-	900	496	486	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	174313	18902	1148	18248	28658	102027		2884	-	2302	144	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	4917	4798	-	-	-	119	-	-	-	-	-	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	42275	6885	-	-	-	35390	-	-	-	-	-	Circulating water supply
За въздуха	199678	155313	213	86	-	2111	-	2033	7985	-	31937	Air
Специализирани съоръжения	188760	144395	213	86	-	2111	-	2033	7985	-	31937	End-of-pipe technology
Интегрирани	10918	10918	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Integrated technology

технологии												
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	13078	3061	890	4803	1559	2765	-	-	-	-	-	Protection and remediation of soil, underground and surface water
Специализирани съоръжения	13078	3061	890	4803	1559	2765						End-of-pipe technology
За горите	390	132	56	-	-	-	-	202	-	-	-	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	2152	-	686	46	27	849	190	74	-	280	-	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	1962	-	686	46	27	849	-	74	-	280	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	190	-	-	-	-	-	190	-	-	-	-	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	301	100	-	72	-	-	-	129	-	-	-	Hunting and fishing projects
За отпадъците	180383	89659	31	23053	10887	4609	-	2735	14091	35220	98	Waste
Специализирани съоръжения	163931	74877	31	23053	10887	4609	-	2735	12421	35220	98	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16452	14782	-	-	-	-	-	-	1670	-	-	Integrated technology
За шума	126	126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Noise
Специализирани съоръжения	126	126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	End-of-pipe technology
За научноизследователска дейност	4528	340	3991	4	193	-	-	-	-	-	-	Scientific and research activity
За апаратура за мониторинг и контрол	8573	3166	2548	-	4	-	-	-	-	2855	-	Monitoring and control equipment

8. ЕКОЛОГИЧНИ ГЛОБИ И САНКЦИИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
FINES AND SANCTIONS REFERING TO THE ENVIRONMENT IN 2008

(Хил. левове)
 (Thousand Levs)

Направления	Изплатени екологични глоби и санкции (чл. 69 - 70 от ЗООС) Fines and sanctions paid off (art.69 - 70)	Изплатени други екологични глоби и санкции Other fines and sanctions paid off	Use
Общо	4310	421	Total
За водните ресурси	2696	179	Water
За въздуха	1369	207	Air
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	5	4	Protection and remediation of soil, underground and surface water
За отпадъците	41	6	Waste
За шума	7	-	Noise
Други	192	25	Others

9. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА¹
EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT BY ECONOMIC ACTIVITY GROUPING IN 2008¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо	Селско, горско и рибно стопанство	Промисленост					Строителство	Други дейности		Use
			Industry						Others activities		
			общо	добивна промишленост	преработваща промишленост	Производство и разпределение на електро- и топло-енергия и газообразни вещества, доставяне на води	специализирани производители на екоуслуги		общо	в т.ч. държавно управление	
Total	Agriculture, forestry and fishing	Total	Mining and quarrying	Manufacturing	Electricity, gas, steam and air conditioning supply, and water supply	Specialised producers of EP services	Construction	Total	of which: Public administration		
		01-03	05-39	05-09	10-33	35-36	37-39	41-43	45-99	84	

Общо	1685584	17465	1210086	31033	434572	346057	398424	4936	453097	394239	Total
За водните ресурси	489831	327	316726	18119	74063	119281	105263	602	172176	166876	Water
Специализирани съоръжения	482568	327	309663	18012	69272	117116	105263	602	171976	166682	End-of-pipe technology
в това число:											of which:

Производствени пречиствателни станции	124392	318	118770	17933	56253	35282	9302	518	4786	-	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	208247	-	142373	66	517	46102	95688	84	65790	65541	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	7263	-	7063	107	4791	2165	-	-	200	194	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	91854	-	91058	324	46267	8723	35744	14	782	690	Circulating water supply
За въздуха	407109	84	403970	578	235708	165166	2518	1577	1478	275	Air
Специализирани съоръжения	379420	12	377450	573	212086	162273	2518	499	1459	275	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	27689	72	26520	5	23622	2893	-	1078	19	-	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	57595	6077	23577	10303	9493	453	3328	10	27931	25433	Protection and remediation of soil, underground and surface water
Специализирани съоръжения	57595	6077	23577	10303	9493	453	3328	10	27931	25433	End-of-pipe technology
За горите	8429	7968	38	-	38	-	-	-	423	120	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	3547	105	733	-	94	-	639	-	2709	2686	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	3255	7	733	-	94	-	639	-	2515	2492	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	292	98	-	-	-	-	-	-	194	194	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	2735	2121	-	-	-	-	-	-	614	239	Hunting and fishing projects
За отпадъците	566946	58	337698	1685	49507	46420	240086	2730	226460	180101	Waste
Специализирани съоръжения	550371	58	321123	1662	34688	46420	238353	2730	226460	180101	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16575	-	16575	23	14819	-	1733	-	-	-	Integrated technology
За шума	155	-	155	-	144	11	-	-	-	-	Noise

Специализирани съоръжения	148	-	148	-	137	11	-	-	-	-	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	7	-	7	-	7	-	-	-	-	-	-	Integrated technology
За научноизследователска дейност	4601	-	3844	-	3666	77	101	-	757	7	7	Scientific and research activity
За просветна, образователна и друга подобна дейност	265	-	178	-	32	12	134	-	87	87	87	Educational and other activity
За административна дейност	33837	725	21544	-	10948	24	10572	3	11565	9856	9856	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	18680	-	10565	24	4612	5890	39	-	8115	7869	7869	Monitoring and control equipment

¹ Разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Since 2005 expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

10. РАЗХОДИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ И СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА¹
EXPENDITURE ON PROTECTION AND RESTORATION OF THE ENVIRONMENT BY STATISTICAL ZONE AND STATISTICAL REGION IN 2008¹

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Общо за страната Total for the country	Северна и Югоизточна България North and South-East Bulgaria				Югозападна и Южна централна България South-West and South Central Bulgaria		Use
		Северозападен район	Северен централен район	Североизточен район	Югоизточен район	Югозападен район	Южен централен район	
		North-West region	North Central region	North-East region	South-East region	South-West region	South Central region	
Общо	1685584	139800	112665	131170	272228	783313	246408	Total
За водните ресурси	489831	28763	32636	40383	58123	235075	94851	Water
Специализирани съоръжения	482568	28472	32439	40225	58123	232964	90345	End-of-pipe technology
в това число:								of which:
Производствени пречиствателни станции	124392	3845	8032	8612	12524	80584	10795	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	208247	14225	4072	17589	11271	118597	42493	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	7263	291	197	158	-	2111	4506	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	91854	3390	819	6534	37085	43185	841	Circulating water supply
За въздуха	407109	9041	8907	30476	85737	248893	24055	Air
Специализирани съоръжения	379420	6010	8880	26491	85180	237721	15138	End-of-pipe technology

Интегрирани технологии	27689	3031	27	3985	557	11172	8917	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	57595	3407	1882	4154	15744	8493	23915	Protection and remediation of soil, underground and surface water
Специализирани съоръжения	57595	3407	1882	4154	15744	8493	23915	End-of-pipe technology
За горите	8429	955	1371	768	1533	2151	1651	Forests
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	3547	192	382	487	706	1407	373	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	3255	94	382	487	512	1407	373	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	292	98	-	-	194	-	-	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	2735	49	838	313	463	381	691	Hunting and fishing projects
За отпадъците	566946	87453	64061	45075	67583	218758	84016	Waste
Специализирани съоръжения	550371	87434	62522	45075	67521	218716	69103	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16575	19	1539	-	62	42	14913	Integrated technology
За шума	155	126	-	16	8	5	-	Noise
Специализирани съоръжения	148	119	-	16	8	5	-	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	7	7	-	-	-	-	-	Integrated technology
За научноизследователска дейност	4601	7	18	88	15	910	3563	Scientific and research activity
За просветна, образователна и друга подобна дейност	265	1	5	23	17	146	73	Educational and other activity
За административна дейност	33837	682	779	1519	3406	17040	10411	Administrative activity
За апаратура за мониторинг и контрол	18680	5734	967	1334	1808	6869	1968	Monitoring and control equipment

¹ От 2005 г. разходите за амортизация не са включени към разходите за околната среда.

¹ Since 2005 expenditure on depreciation is not included in the expenditure on environment.

VII. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение включват:
- съоръжения, инсталации и оборудване, необходими за опазване и възстановяване на околната среда по направления (за водните ресурси, въздуха, земята, обезвреждането на отпадъци, защитата от шума);
- апаратура за мониторинг и контрол.

Дълготрайните материални активи с екологично предназначение не включват оборудването за опазване на чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения, т.е. дейностите за охрана на труда.

Придобитите, излезлите от употреба и наличните в края на годината дълготрайни материални активи са дадени по отчетна стойност.

За изучаването на ДМА - ЕП е приложена методика съгласно изискванията за счетоводното им отчитане в съответствие със Закона за счетоводството и Националния сметкоплан.

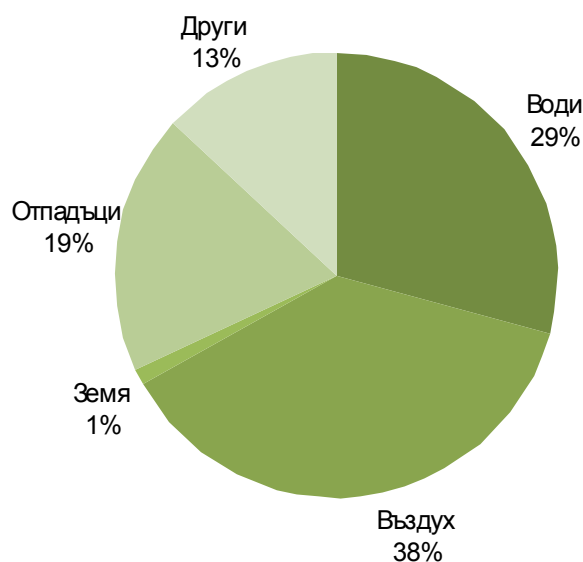
ДМА - ЕП са част от общите дълготрайни материални активи в страната.

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

Наличността на дълготрайните материални активи за околната среда в края на 2008 г. се оценява на 3 020 105 хил. лева. В сравнение с 2007 г. увеличението е около 1.2 пъти.

Делът на наличните ДМА - ЕП за опазването на въздуха е 38%, за водните ресурси - 29%, и за отпадъците - 19%. Спрямо 2007 г. делът на активите по тези направления няма съществена промяна.

Фиг. 7.1. Наличност на дълготрайните материални активи с екологично предназначение по направления към 31.12.2008 година

През 2008 г. са въведени в действие ДМА - ЕП за 463 297 хил. лева. Преобладаващата част от тях са за пречистване на отпадъчните води - 40%, за отпадъците - 31%, и за опазването на въздуха - 22%.

Наличните дълготрайни материални активи в страната са съсредоточени основно в промишлеността - 81%. От тях като причинители на най-голямо замърсяване са дейностите, свързани с добив на суровини и материали, производството на енергия, както и част от преработващите предприятия.

Стойността на въведените в действие ДМА - ЕП през годината в промишлеността като цяло е 321 268 хил. лева. От тях делът на активите за отпадъците е 34%, за пречистване на отпадъчните води - 31%, и за изграждане на пречиствателни съоръжения за опазване на въздуха - 30%.

В края на 2008 година в категорията „други дейности” наличните ДМА - ЕП се оценяват на 572 601 хил. лв., а въведените в действие дълготрайни материални активи с екологично предназначение през годината са за 140 644 хил. лева.

Съгласно Регламент № 58/97 на ЕС за структурната бизнес статистика (SBS), съоръженията за околната среда се разделят на два вида - специализирани (end-of-pipe) и интегрирани технологии (integrated technologies).

VII. TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE

METHODOLOGICAL NOTES

The tangible fixed assets with ecological use include:

- facilities, installations and equipment necessary for environmental protection and recovery by use (water resources, air, soil, waste disposal, protection from noise);
- monitoring and control equipment.

The tangible fixed assets with ecological use do not include the equipment for preserving air purity, and noise and vibration reduction in the working premises, i.e. labour protection activities.

The tangible fixed assets acquired during the year, those out of use and available at the end of year are shown at reported value.

For studying tangible fixed assets with ecological use a methodology is applied, which is in conformity with the requirements related to their bookkeeping recording according to Accountancy Law and National Accountancy Plan.

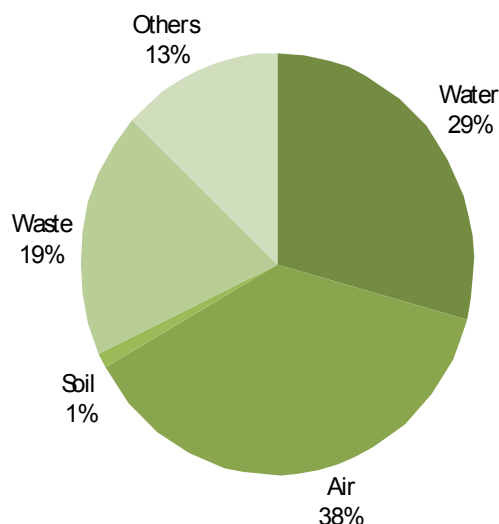
The tangible fixed assets with ecological use are a part of the total tangible fixed assets within the country.

COMMENTS TO THE DATA

At the end of 2008 the availability of tangible fixed assets with ecological use is 3 020 105 thousand Levs. Compared to 2007 the increase is about 1.2 times.

The share of available tangible fixed assets with ecological use for preserving air is 38%, for water resources - 29%, and for waste - 19%. Compared to 2007 the share of assets on these directions of use is not sufficiently changed.

Figure 7.1. Availability of tangible fixed assets with ecological use as of 31 December 2008

The tangible fixed assets with ecological use brought into operation in 2008 are in the amount of 463 297 thousand Levs. The prevailing part of them was related to wastewater treatment - 40%, for waste - 31%, and for air preserving – 22%.

81% of the available in the country tangible fixed assets with ecological use are concentrated mainly in the industry. Agents of the largest contamination in this group are: the extraction of raw materials and stuffs, energy production, and a part of the manufacturing enterprises.

The value of totally brought into exploitation tangible fixed assets with ecological use in the industry is 321 268 thousand Levs. The share of assets related to waste is 34%, to wastewater treatment - 31%, and for building up purifying installations for preserving air purity – 30% of the total.

The available tangible fixed assets with ecological use in the category 'Other activities' at the end of 2008 are evaluated to 572 601 thousand Levs, and the tangible fixed assets brought into exploitation during the year - to 140 644 thousand Levs.

According to the Council Regulation (EC, Euratom) No 58/97 concerning structural business statistics (SBS) the environmental equipment was split up in two kinds - end-of-pipe and integrated technologies.

**1. НАЛИЧНОСТ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО
ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (2002 - 2005 ГОДИНА)
VAIABILITY OF THE TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE AT THE
END OF THE YEAR (2002 - 2005)**

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	2002	2003	2004	2005	Use
Общо	925934	1132654	1331442	1564381	Total
За водните ресурси	316713	346058	420118	512586	For water
в това число:					of which:
Производствени пречиствателни станции	106084	102187	103542	129966	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	51750	52141	53872	86490	Municipal sewage treatment plants
За оборотно водоснабдяване	88175	104060	119627	154659	For circulating water supply
За въздуха	271760	389649	451346	521944	For air
в т.ч. пречиствателни съоръжения	256460	374175	425963	469931	of which: Equipment for trapping and making Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	8640	7667	9291	13455	water
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	43	58	77	79	Protection of biodiversity and natural scenery
За ловно- и рибностопански мероприятия	2376	2408	2912	1550	For hunting and fishing projects
За отпадъците	171529	179991	196182	225808	For waste
За шума	202	262	429	460	For noise
За апаратура за мониторинг и контрол	66496	102501	131460	133840	Monitoring and control equipment

**2. НАЛИЧНОСТ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО
ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (2006 - 2008 ГОДИНА)¹
AVAILABILITY OF THE TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE
AT THE END OF THE YEAR (2006 - 2008)¹**

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	2006	2007	2008	Use
Общо	2044010	2554049	3020105	Total
За водните ресурси	589514	692053	885144	For water
Специализирани съоръжения	530584	629134	806181	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	145368	159031	193280	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	105016	136847	178983	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	58930	62919	78963	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	190128	207871	196026	For circulating water supply
За въздуха	809716	957791	1132498	For air
Специализирани съоръжения	712041	854205	1019293	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	97675	103586	113205	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	18417	28056	35927	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	17881	27439	35268	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	536	617	659	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	243	687	1221	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	227	202	1031	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	16	485	190	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	1646	1906	2259	For hunting and fishing projects
За отпадъците	276972	437845	569524	For waste
Специализирани съоръжения	265174	418060	556293	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	11798	19785	13231	Integrated technology
За шума	476	561	681	For noise
Специализирани съоръжения	256	547	668	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	220	14	13	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	156898	227279	196825	Monitoring and control equipment

¹От 2006 г. съоръженията за околната среда по основните направления се разпределят допълнително на специализирани съоръжения и интегрирани технологии.

¹Since 2006 environment equipment by use is classified additionally on end-of-pipe and integrated technology.

**3. НАЛИЧНОСТ И ДВИЖЕНИЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С
ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
AVAILABILITY AND MOVEMENT OF THE TANGIBLE FIXED ASSETS WITH
ECOLOGICAL USE IN 2008**

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Придобити през годината	Излезли през годината	Наличност към 31.12.	Use
	Acquired	Out of use	Availability as of 31.12	
Общо	463297	28664	3020105	Total
За водните ресурси	184141	13105	885144	For water
Специализирани съоръжения в това число:	178331	7627	806181	End-of-pipe technology of which:
Производствени пречиствателни станции	37974	3843	193280	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	49776	1388	178983	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	5810	5478	78963	Integrated technology For circulating water supply
За оборотно водоснабдяване	5296	935	196026	
За въздуха	101698	2813	1132498	For air
Специализирани съоръжения	96951	1902	1019293	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	4747	911	113205	Integrated technology Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	8386	426	35927	
Специализирани съоръжения	8273	426	35268	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	113	-	659	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	818	485	1221	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	628	-	1031	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	190	485	190	Integrated technology
За ловно- и рибно стопански мероприятия	342	69	2259	For hunting and fishing projects
За отпадъците	142760	10057	569524	For waste
Специализирани съоръжения	141043	8770	556293	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1717	1287	13231	Integrated technology
За шума	126	-	681	For noise
Специализирани съоръжения	126	-	668	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	13	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	19730	774	196825	Monitoring and control equipment

4. НАЛИЧНОСТ И ДВИЖЕНИЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
AVAILABILITY AND MOVEMENT OF THE TANGIBLE FIXED ASSETS WITH ECOLOGICAL USE BY ECONOMIC ACTIVITY GROUPING IN 2008

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Направления	Придобити през годината	Излезли през годината	Наличност към 31.12.	Use
	Acquired	Out of use	Availability as of 31.12	
Общо	463297	28664	3020105	Total
Селско, горско и рибно стопанство (01 - 03)				Agriculture, hunting, forestry and fishing (01 - 03)
Общо	197	255	4046	Total
За водните ресурси	125	253	1441	For water
Специализирани съоръжения	125	253	1441	End-of-pipe technology
в т.ч. производствени пречиствателни станции	125	253	1390	of which: Industrial wastewater plants
За въздуха	72	-	1810	For air
Интегрирани технологии	72	-	1810	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	-	2	166	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	-	2	166	End-of-pipe technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	-	-	100	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	-	-	100	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	-	-	529	For hunting and fishing projects
Промисленост- общо (05 - 33)				Industry - total (05 - 33)
Общо	321268	21342	2439942	Total
За водните ресурси	99327	9407	581815	For water
Специализирани съоръжения	94614	3930	504948	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	37834	3245	186488	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	15039	415	55584	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	4713	5477	76867	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	4580	900	181665	For circulating water supply
За въздуха	97542	1427	1115870	For air
Специализирани съоръжения	93913	516	1008043	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	3629	911	107827	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	2863	96	15500	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	2750	96	14906	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	113	-	594	Integrated technology

За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	-	485	16	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	-	-	16	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	485	-	Integrated technology
За отпадъците	110805	8792	399583	For waste
Специализирани съоръжения	109088	7505	386820	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1717	1287	12763	Integrated technology
За шума	126	-	645	For noise
Специализирани съоръжения	126	-	632	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	13	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	6025	235	144848	Monitoring and control equipment
Добивна промишленост (05 - 09)				Mining and quarrying (05 - 09)
Общо	2309	99	75176	Total
За водните ресурси	1986	99	64495	For water
Специализирани съоръжения	1986	99	64281	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	1983	99	18114	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	-	-	70	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	-	-	214	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	86	-	398	For circulating water supply
За въздуха	125	-	4449	For air
Специализирани съоръжения	125	-	4197	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	252	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	94	-	476	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	94	-	437	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	39	Integrated technology
За отпадъците	-	-	5186	For waste
Специализирани съоръжения	-	-	5013	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	173	Integrated technology
За шума	-	-	8	For noise
Специализирани съоръжения	-	-	1	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	7	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	18	-	164	Monitoring and control equipment
Преработваща промишленост (10 - 33)				Manufacturing (10 - 33)
Общо	184618	13441	998697	Total
За водните ресурси	54564	8623	215068	For water
Специализирани съоръжения	54353	3146	209776	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	16694	3143	136944	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	516	-	1025	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	211	5477	5292	Integrated technology
За оборотно водоснабдяване	2785	833	73918	For circulating water supply
За въздуха	84518	1389	571574	For air
Специализирани съоръжения	81039	512	535725	End-of-pipe technology

Интегрирани технологии	3479	877	35849	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	2299	30	7980	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	2186	30	7803	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	113	-	177	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	-	485	16	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	-	-	16	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	485	-	Integrated technology
За отпадъците	37477	2066	120257	For waste
Специализирани съоръжения	37431	779	115273	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	46	1287	4984	Integrated technology
За шума	126	-	637	For noise
Специализирани съоръжения	126	-	631	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	6	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	2849	15	9247	Monitoring and control equipment
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива, доставяне на води (35-36)				Electricity, gas, steam and air conditioning supply, and water supply (35-36)
Общо	56904	1010	1133669	Total
За водните ресурси	34602	685	283424	For water
Специализирани съоръжения	30100	685	212063	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	11413	3	23490	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	14504	415	48049	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	4502	-	71361	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	1709	67	107260	For circulating water supply
За въздуха	12899	38	539844	For air
Специализирани съоръжения	12749	4	468118	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	150	34	71726	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	470	-	6299	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	470	-	5921	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	378	Integrated technology
За отпадъците	4066	-	61880	For waste
Специализирани съоръжения	4066	-	56004	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	5876	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	3158	220	134962	Monitoring and control equipment
Специализирани производители на екоуслуги (37-39)				Specialised producers of EP services (37-39)
Общо	77437	6792	232400	Total
За водните ресурси	8175	-	18828	For water
Специализирани съоръжения	8175	-	18828	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	7744	-	7940	Industrial wastewater plants

Селищни пречиствателни станции	19	-	6440	Municipal sewage treatment plants
За обратно водоснабдяване	-	-	89	For circulating water supply
За въздуха	-	-	3	For air
Специализирани съоръжения	-	-	3	End-of-pipe technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	-	66	745	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	-	66	745	End-of-pipe technology
За отпадъците	69262	6726	212260	For waste
Специализирани съоръжения	67591	6726	210530	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1671	-	1730	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	-	-	475	Monitoring and control equipment
Строителство (41-43)				Construction (41-43)
Общо	1188	113	3516	Total
За водните ресурси	-	2	314	For water
Специализирани съоръжения	-	2	314	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	-	2	134	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	-	-	135	Municipal sewage treatment plants
За обратно водоснабдяване	-	-	16	For circulating water supply
За въздуха	1046	109	2561	For air
Специализирани съоръжения	-	109	1206	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1046	-	1355	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	-	-	5	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	-	-	5	End-of-pipe technology
За отпадъците	142	2	620	For waste
Специализирани съоръжения	142	2	620	End-of-pipe technology
Други дейности - общо (45-99)				Others activities - total (45-99)
Общо	140644	6954	572601	Total
За водните ресурси	84689	3443	301574	For water
Специализирани съоръжения	83592	3442	299478	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	15	343	5268	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	34737	973	123264	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	1097	1	2096	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	716	35	14345	For circulating water supply
За въздуха	3038	1277	12257	For air
Специализирани съоръжения	3038	1277	10044	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	2213	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	5523	328	20256	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	5523	328	20191	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	65	Integrated technology

За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	818	-	1105	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	628	-	915	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	190	-	190	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	342	69	1730	For hunting and fishing projects
За отпадъците	31813	1263	169321	For waste
Специализирани съоръжения	31813	1263	168853	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	468	Integrated technology
За шума	-	-	36	For noise
Специализирани съоръжения	-	-	36	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	13705	539	51977	Monitoring and control equipment
Държавно управление (84)				Public administration (84)
Общо	127752	4079	516055	Total
За водните ресурси	84539	3090	293781	For water
Специализирани съоръжения	83442	3090	291911	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	-	-	485	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	34655	973	121059	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	1097	-	1870	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	606	16	1450	For circulating water supply
За въздуха	105	-	2789	For air
Специализирани съоръжения	105	-	2789	End-of-pipe technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	5434	257	18880	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	5434	257	18815	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	65	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените природни обекти	818	-	1105	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	628	-	915	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	190	-	190	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	201	-	271	For hunting and fishing projects
За отпадъците	22564	177	146251	For waste
Специализирани съоръжения	22564	177	145783	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	468	Integrated technology
За шума	-	-	21	For noise
Специализирани съоръжения	-	-	21	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	13485	539	51507	Monitoring and control equipment

**5. НАЛИЧНОСТ И ДВИЖЕНИЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИТЕ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С
ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПО СТАТИСТИЧЕСКИ ЗОНИ И
СТАТИСТИЧЕСКИ РАЙОНИ ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
AVAILABILITY AND MOVEMENT OF THE TANGIBLE FIXED ASSETS WITH
ECOLOGICAL USE BY STATISTICAL ZONE AND STATISTICAL REGION IN 2008**

(Хил. левове)
(Thousand Levs)

Статистически зони Статистически райони Направления	Придобити през годината Acquired	Излезли през годината Out of use	Наличност към 31.12. Availability as of 31.12.	Statistical zones, statistical regions and use
Общо за страната	463297	28664	3020105	Total
Северна и Югоизточна България	147078	10523	1427103	North and South-East Bulgaria
Северозападен район				North-West region
Общо	32023	1459	434541	Total
За водните ресурси	15929	81	65245	For water
Специализирани съоръжения	10135	81	34719	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	2569	80	9945	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	6025	-	22858	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	5794	-	30526	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	369	67	44538	For circulating water supply
За въздуха	1784	34	87215	For air
Специализирани съоръжения	793	-	12815	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	991	34	74400	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	30	2	2393	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	30	2	2139	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	254	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	-	-	16	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	-	-	16	End-of-pipe technology
За отпадъците	10751	1055	104468	For waste
Специализирани съоръжения	10751	1055	96387	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	8081	Integrated technology
За шума	118	-	450	For noise
Специализирани съоръжения	118	-	444	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	6	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	3042	220	130216	Monitoring and control equipment
Северен централен район				North Central region
Общо	22495	1114	178739	Total
За водните ресурси	11462	506	61981	For water
Специализирани съоръжения	11462	506	61981	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	5869	239	18718	Industrial wastewater plants

Селищни пречиствателни станции	1082	-	17333	Municipal sewage treatment plants
За обратно водоснабдяване	-	-	2078	For circulating water supply
За въздуха	6112	228	45144	For air
Специализирани съоръжения	6112	228	39131	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	6013	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	131	-	715	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	131	-	704	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	11	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	-	-	10	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	-	-	10	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	-	69	801	For hunting and fishing projects
За отпадъците	4764	311	67316	For waste
Специализирани съоръжения	4759	311	67241	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	5	-	75	Integrated technology
За шума	-	-	53	For noise
Специализирани съоръжения	-	-	53	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	26	-	641	Monitoring and control equipment
Северноизточен район				North-East region
Общо	54303	4810	223088	Total
За водните ресурси	39440	2678	106736	For water
Специализирани съоръжения	39424	1589	105842	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	1094	299	8248	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	1532	955	15541	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	16	1089	894	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	934	-	6499	For circulating water supply
За въздуха	4548	1452	65197	For air
Специализирани съоръжения	4172	1440	58700	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	376	12	6497	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	2201	50	10083	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	2201	50	9878	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	205	Integrated technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	-	-	90	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	-	-	90	End-of-pipe technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	-	-	199	For hunting and fishing projects
За отпадъците	6307	621	31156	For waste
Специализирани съоръжения	6307	621	31111	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	45	Integrated technology
За шума	8	-	9	For noise
Специализирани съоръжения	8	-	9	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	865	9	3119	Monitoring and control equipment

Югоизточен район			South-East region		
Общо	38257	3140	590735	Total	
За водните ресурси	7727	1843	208383	For water	
Специализирани съоръжения	7727	1843	208383	End-of-pipe technology	
в това число:				of which:	
Производствени пречиствателни станции	2612	1841	57291	Industrial wastewater plants	
Селищни пречиствателни станции	2397	-	52835	Municipal sewage treatment plants	
За обратно водоснабдяване	2831	7	75002	For circulating water supply	
За въздуха	17176	20	263758	For air	
Специализирани съоръжения	16537	20	257691	End-of-pipe technology	
Интегрирани технологии	639	-	6067	Integrated technology	
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	3774	66	8530	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water	
Специализирани съоръжения	3774	66	8530	End-of-pipe technology	
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	702	-	702	Protection of biodiversity and natural scenery	
Специализирани съоръжения	512	-	512	End-of-pipe technology	
Интегрирани технологии	190	-	190	Integrated technology	
За ловно- и рибно стопански мероприятия	-	-	282	For hunting and fishing projects	
За отпадъците	4509	1190	30281	For waste	
Специализирани съоръжения	4509	1190	30247	End-of-pipe technology	
Интегрирани технологии	-	-	34	Integrated technology	
За шума	-	-	12	For noise	
Специализирани съоръжения	-	-	12	End-of-pipe technology	
За апаратура за мониторинг и контрол	1538	14	3785	Monitoring and control equipment	
Югозападна и Южна централна България	316219	18141	1593002	South-West and South Central Bulgaria	
Югозападен район				South-West region	
Общо	192758	6244	1147742	Total	
За водните ресурси	50852	921	270041	For water	
Специализирани съоръжения	50852	921	225949	End-of-pipe technology	
в това число:				of which:	
Производствени пречиствателни станции	20672	804	61045	Industrial wastewater plants	
Селищни пречиствателни станции	10175	78	23748	Municipal sewage treatment plants	
Интегрирани технологии	-	-	44092	Integrated technology	
За обратно водоснабдяване	662	36	55019	For circulating water supply	
За въздуха	39617	128	485681	For air	
Специализирани съоръжения	38399	109	482844	End-of-pipe technology	
Интегрирани технологии	1218	19	2837	Integrated technology	
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	824	35	9760	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water	
Специализирани съоръжения	711	35	9571	End-of-pipe technology	
Интегрирани технологии	113	-	189	Integrated technology	
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	-	-	276	Protection of biodiversity and natural scenery	
Специализирани съоръжения	-	-	276	End-of-pipe technology	

За ловно- и рибностопански мероприятия	141	-	731	For hunting and fishing projects
За отпадъците	88250	4594	270674	For waste
Специализирани съоръжения	88250	4594	268384	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	2290	Integrated technology
За шума	-	-	16	For noise
Специализирани съоръжения	-	-	9	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	-	7	Integrated technology
За апаратура за мониторинг и контрол	12412	530	55544	Monitoring and control equipment
Южен централен район				South Central region
Общо	123461	11897	445260	Total
За водните ресурси	58731	7076	172758	For water
Специализирани съоръжения	58731	2687	169307	End-of-pipe technology
в това число:				of which:
Производствени пречиствателни станции	5158	580	38033	Industrial wastewater plants
Селищни пречиствателни станции	28565	355	46668	Municipal sewage treatment plants
Интегрирани технологии	-	4389	3451	Integrated technology
За обратно водоснабдяване	500	825	12890	For circulating water supply
За въздуха	32461	951	185503	For air
Специализирани съоръжения	30938	105	168112	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1523	846	17391	Integrated technology
За опазване и възстановяване на почвата, подпочвените и повърхностните води	1426	273	4446	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Специализирани съоръжения	1426	273	4446	End-of-pipe technology
За опазване на биологичното разнообразие и защитените територии и обекти	116	485	127	Protection of biodiversity and natural scenery
Специализирани съоръжения	116	-	127	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	-	485	-	Integrated technology
За ловно- и рибностопански мероприятия	201	-	246	For hunting and fishing projects
За отпадъците	28179	2286	65629	For waste
Специализирани съоръжения	26467	999	62923	End-of-pipe technology
Интегрирани технологии	1712	1287	2706	Integrated technology
За шума	-	-	141	For noise
Специализирани съоръжения	-	-	141	End-of-pipe technology
За апаратура за мониторинг и контрол	1847	1	3520	Monitoring and control equipment

VIII. НАКАЗАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, И ОСЪДЕНИ ЛИЦА

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

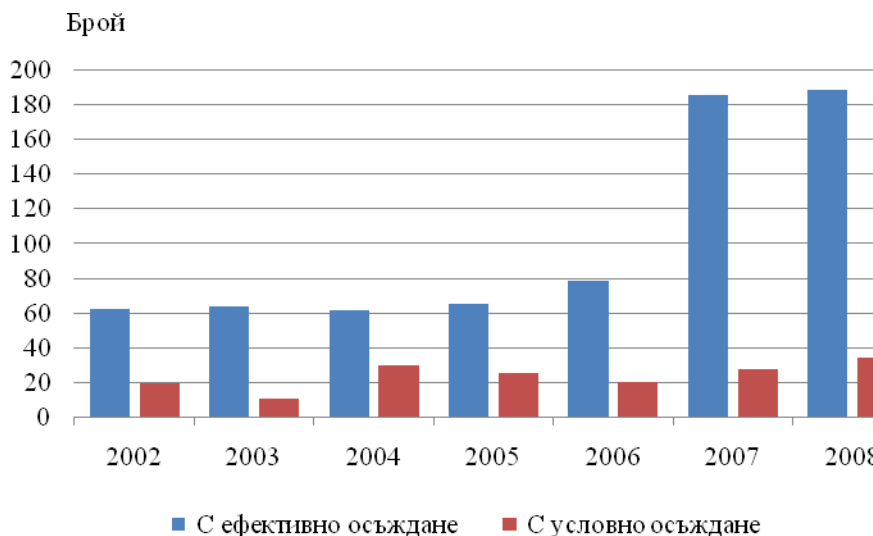
Данните за престъпленията, свързани с околната среда, са резултат от статистическото наблюдение за наказаната престъпност. През 2008 г. в изследването са включени само членовете от Наказателния кодекс, по които има завършени дела и осъдени лица, свързани с околната среда:

- чл. 235 - за причинени вреди на горските култури;
- чл. 237 - за неразрешен улов на дивеч и риба;
- чл. 278 (в) - за нанесени щети на защитени природни обекти, ценни земни образувания и обявени за уникални видове на флората и фауната

КОМЕНТАР КЪМ ДАННИТЕ

През 2008 г. наказаните престъпления, свързани с околната среда, са 201 бр., като от тях 172 са приключили с ефективно осъждане, а 29 - с условно. В сравнение с 2007 г. се наблюдава увеличение на общия брой наказани престъпления с 15 (от 186 през 2007 г. на 201 през 2008 г.). Осъдените лица през 2008 г. са 224 спрямо 83 през 2002 година. От 2005 до 2008 г. се наблюдава тенденция на нарастване на броя на осъдените лица.

Фиг. 8.1. Осъдени лица за престъпления, свързани с околната среда

От 2002 до 2005 г. от наложените наказания преобладават тези с глоба. От 2006 до 2008 г. преобладава пробацията.

Характерно за 2008 г. е, че най-много (190 бр.) са наказаните престъпления, свързани с причиняване на вреди на горските култури (чл. 235, ал.1 и 2).

VIII. CRIMES AGAINST ENVIRONMENT WITH PENALTIES IMPOSED AND CONVICTED PERSONS

METHODOLOGICAL NOTES

Data about crimes related to environment are a result of statistical survey on punished criminality. In 2008 the survey covers only those articles of the Penal Code related to the environment, on which trials have been concluded and persons convicted as follows:

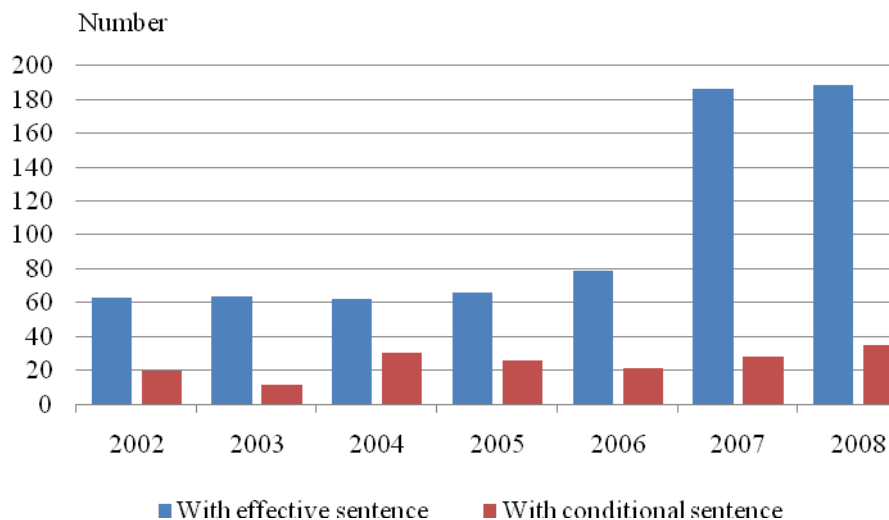
- Art. 235 - on damages caused to forest species;
- Art. 237 - on unpermitted catch of game and fish;
- Art. 278, (c) - on damages caused to protected natural scenery, precious natural forms and announced unique plant and animal species.

COMMENTS TO THE DATA

In 2008 there are 201 crimes related to the environment with penalties imposed. 172 of them have ended with imposing effective sentence, and 29 - with conditional conviction. In comparison with 2007 there is an increase in the total number of punished crimes by 15 (from 186 in 2007 to 201 in 2008).

In 2008 224 persons have been convicted compared to 2002 when their number was 83 persons. A tendency of increase in the number of convicted persons was registered from 2005 to 2008.

Figure 8.1. Persons convicted for crimes related to the environment

From 2002 to 2005 among the imposed penalties are prevailing those related with fines. In 2006 and 2008 the probation is prevailing.

Typical for 2008 is that the most numerous are crimes related to causation of damages to forest species (190) /Art. 235, para 1 and para 2/.

1. НАКАЗАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА
CRIMES AGAINST ENVIRONMENT WITH PENALTIES IMPOSED

(Брой)
(Number)

Години Year	Общо Total	С ефективно осъждане With effective sentence	С условно осъждане With conditional sentence
2002	59	43	16
2003	58	49	9
2004	84	58	26
2005	74	51	23
2006	93	72	21
2007	186	162	24
2008	201	172	29

2. ОСЪДЕНИ ЛИЦА ЗА ИЗВЪРШЕНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА
PERSONS CONVICTED FOR COMMITTED CRIMES AGAINST ENVIRONMENT

(Брой)
(Number)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Осъдени лица	83	75	92	92	100	214	224	Persons convicted
С ефективно осъждане	63	64	62	66	79	186	189	With effective sentence
С условно осъждане	20	11	30	26	21	28	35	With conditional sentence
Наложени наказания								Imposed
Пробация	.	.	.	19	49	154	152	Probation
Обществено порицание	1	-	1	2	1	1	3	Public censure
Глоба	58	59	52	36	19	23	23	Fine
Поправителен труд	4	4	3	2	-	-	-	Community service orders
Лишаване от свобода	21	12	36	33	31	36	46	Imprisonment
в това число:								of which:
До 6 месеца	19	10	26	25	23	30	36	Up to 6 months
С ефективно осъждане	1	-	5	3	5	6	8	Effective sentence
С условно осъждане	18	10	21	22	18	24	28	Conditional sentence
От 6 месеца до 1 година	2	2	10	6	8	4	7	From 6 months to 1 year
С ефективно осъждане	-	1	1	3	5	1	3	Effective sentence
С условно осъждане	2	1	9	3	3	3	4	Conditional sentence
От 1 до 3 години	-	-	-	2	-	2	3	From 1 to 3 years
С ефективно осъждане	-	-	-	1	-	1	-	Effective sentence
С условно осъждане	-	-	-	1	-	1	3	Conditional sentence

**3. НАКАЗАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ - ОБЩО И ПО НЯКОИ ЧЛЕНОВЕ ОТ НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
CRIMES AGAINST ENVIRONMENT WITH PENALTIES IMPOSED IN 2008 - TOTAL AND BY PENAL CODE ARTICLE**

(Брой)
(Number)

	Общо Total	С ефективно осъждане With effective sentence	С условно осъждане With conditional sentence	
Общо	201	172	29	Total
По членове от Наказателния кодекс:				By article of Penal Code:
Чл. 235, ал. 1	158	134	24	Art. 235, para 1
Чл. 235, ал. 2	32	28	4	Art. 235, para 2
Чл. 237, ал. 1	9	8	1	Art. 237, para 1
Чл. 237, ал. 2	2	2	-	Art. 237, para 2
Чл. 278 в, ал. 1	-	-	-	Art. 278 c, para 1

**4. ОСЪДЕНИ ЛИЦА - ОБЩО И ПО НЯКОИ ЧЛЕНОВЕ ОТ НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРЕЗ 2008 ГОДИНА
PERSONS CONVICTED FOR CRIMES AGAINST ENVIRONMENT IN 2008 - TOTAL AND BY PENAL CODE ARTICLE**

(Брой)
(Number)

	Общо Total	Членове от Наказателния кодекс Articles of Penal Code					
		чл. 235, ал. 1	чл. 235, ал. 2	чл. 237, ал. 1	чл. 237, ал. 2	чл. 278 в, ал. 1	
		235, para 1	235, para 2	237, para 1	237, para 2	278 c, para 1	
Осъдени лица	224	177	39	7	1	-	Persons convicted
С ефективно осъждане	189	150	31	7	1	-	With effective sentence
С условно осъждане	35	27	8	-	-	-	With conditional sentence
Наложени наказания							Imposed
Пробация	152	121	28	3	-	-	Probation
Обществено порицание	3	3	-	-	-	-	Public censure
Глоба	23	15	3	4	1	-	Fine
Поправителен труд	-	-	-	-	-	-	Community service orders
Лишаване от свобода	46	38	8	-	-	-	Imprisonment
в това число:							of which:
До 6 месеца	36	30	6	-	-	-	Up to 6 months
С ефективно осъждане	8	8	-	-	-	-	Effective sentence
С условно осъждане	28	22	6	-	-	-	Conditional sentence
От 6 месеца до 1 година	7	7	-	-	-	-	From 6 months to 1 year
С ефективно осъждане	3	3	-	-	-	-	Effective sentence
С условно осъждане	4	4	-	-	-	-	Conditional sentence
От 1 до 3 години	3	1	2	-	-	-	From 1 to 3 years
С ефективно осъждане	-	-	-	-	-	-	Effective sentence
С условно осъждане	3	1	2	-	-	-	Conditional sentence